

BIG
PICTURE
LEARNING

הערכה

ג'וינט ישראל אשלים | JDC
יחד בעשייה חברתית לסמן ילדים, נוער וצעירים במצבי סיכון

המכון
לחינוך
דמוקרטי

משרד החינוך

תוכן העניינים

5	סקירה - הערכה
7	1. מדדים
34	2. מיפוי תכנית הלימודים
44	3. תצוגת תוצרים – מצגות
86	4. מקורות ומשאבים

חוברות אלה תורגמו מרשת בתי הספר שפועלים במודל ה-big picture בארצות הברית ועברו התאמה עבור בתי ספר בארץ שפועלים במודל התחל"ה (התמחות, חונכות, למידה). המודל פועל במטרה לקדם שיויון הזדמנויות בחברה ובמטרה לבנות גשר בין ההשכלה הפורלמית הנרכשת בבית הספר, לבין המיומנויות וההרגלים הנדרשים להשתלב בסביבות העבודה המשתנות והחדשניות של המאה ה-21. זאת באמצעות פריצת חומות בית הספר והפיכת המרחב העירוני -קהילתי-עיסקי לחלק בילתי נפרד ממרחבי הלמידה שפתוחים עבור התלמיד. המודל הינו מודל בית ספרי תרבותי שלם ובמסגרתו פועלת מגמה לבגרות תחת קורת הגג של משרד החינוך, מפותח ומלווה בשותפות של ג'וינט אשלים והמכון לחינוך דמוקרטי. החוברות מהוות חלק מתוכנית ההכשרה והליווי של המודל, הן מחברות לראציונאל התוכנית, פורשות את עיקרי השפה הבית ספרית במודל ונותנות כלים לבעלי התפקידים השונים בבתי הספר.

מאחלים קריאה ושימוש פורה בחומרים.

סקירה - הערכה

הלמידה בבתי הספר של רשת BPL (Big Picture Learning) הינה תהליך הנתמך בתוצרים איכותיים. יש לנו ציפיות גבוהות לכל תלמיד ותלמידה. קריטריון ההערכה הוא פרטני ומותאם לכל אחד מהתלמידים כמו גם לסטנדרטים התקפים (לפי מומחים בקהילה) בעולם האמיתי לפרויקט המסוים. תכנית הלמידה קובעת את הסטנדרטים הפרטניים על פיהם תתבצע ההערכה של כל אחד מהתלמידים. החלטות אלה מתבססות על היכרות עם החזקות והחולשות של כל תלמיד ותלמידה, יעדי הלמידה הספציפיים בהם הם מתמקדים וחוות דעת של מומחים השותפים בצוות הלמידה (מנטורים, חונכים, תלמידים והורים / אפוטרופוס), המגדירים מה תיחשב עבודה איכותית עבור התלמיד המסוים בהקשר של הפרויקט המסוים.

ההערכה של תלמידים הנוטלים חלק בתהליך זה בבתי ספר של רשת BPL אינה מתבססת על ציוני מבחנים בלבד. ההערכה של התלמידים מתבצעת על ידי תהליך המוגדר במהלך מפגשי תכנית הלמידה על פי סטנדרטים ברורים, מוקפדים ומותאמים אישית לכל אחד מהתלמידים. תהליך ההערכה בבתי ספר של רשת BPL כולל תצוגת תוצרים בפני קהל (מצגת בכל סמסטר) המאפשרת מעקב אחר ההתפתחות, ההתקדמות, איכות העבודה המתבצעת במסגרת תכנית הלמידה, כמו גם המאמץ האקדמי שהושקע בכל אחד מיעדי הלמידה; מעקב שבועי במפגשים עם החונכים; רישומים שבועיים ביומן; תיקי מצגות שנתיים; ותעתיקים.

1. מדדים

מרכיבי המדד

1. תיאור המשימה: מתן הסבר על אופן ביצוע האלמנטים של המשימה (פרויקט, וכד'): מה התלמידים צריכים לדעת ולעשות. **זהו מרכיב מפתח!!!**
2. מדרג הערכה: מתן הסבר לתלמיד על רמות הביצוע
 - שפה חיובית ולא מוטית
 - נהוג להסביר 3-5 רמות
 - שימוש בתגיות שכיחות:
 - מעל למצופה, עמידה בציפיות, השתפרות, ראיות מועטות או חוסר ראיות לביצוע עבודה
 - מצוין, משביע רצון, דורש שיפור, הושלמה עבודה מועטה או שלא בוצעה כל עבודה
 - מתקדם, מיומן, בסיסי, מתחת לרמה הבסיסית המצופה
 - יוצא מן הכלל, מיומן, ממוצע ומתחיל
3. היבטים שונים: מתן הסבר לכל האלמנטים השונים המרכיבים את הפרויקט
 - תיאור הפרויקט בשלמותו תוך שימוש במונחים המוכרים לתלמידים
 - תיאור שילוב הכישורים השונים שכל תלמיד אמור לדעת ולהיות מסוגל לבצע כדי להשלים את הפרויקט
 - פירוק הפרויקט לאלמנטים נבדלים המרכיבים אותו

יצירת מדדים להערכת עבודות ומשימות בפרויקט המבוסס על הסביבה במסגרת הלמידה בבתי הספר של רשת BPL, החונכים מתקשים לעיתים ליצור מדדים שימשו להערכת למידה אותנטית, קפדנית המבוססת על פרויקט. המדריך הקצר שלהלן יסייע לחונכים לפתח מדדים המתמקדים בתלמידים. בסופו של מדריך זה תוכלו למצוא דוגמאות.

הערה: זכרו שהמדדים צריכים להתבסס על הביצוע ולא על אורך העבודה, המאמצים שהושקעו בה, מידת ההשתתפות וכו'. בנוסף, יש למסור לתלמידים מדדים אלה לפני שהם משלימים את העבודה כך שהם יוכלו להבין על פי מה תתבצע ההערכה שלהם.

רפלקציה:

- התלמידים חושבים על תהליך הלמידה שלהם וכותבים זאת ביומנים שלהם לפחות שלוש פעמים בשבוע.
- התלמידים כותבים נרטיב בסיומו של כל סמסטר.
- החונכים כותבים נרטיב לכל תלמיד בכל סמסטר.

הוכחות לביצוע עבודה:

- במהלך כל השנה התלמידים עובדים על תיק עבודות מאורגן ומסודר. התלמידים יוצרים תלקיט מצגת סופית לכיתה ט'. התלמידים מציגים תוצר במצגת פומבית בכל סמסטר, תוך שיתוף פעולה עם החונכים, ההורים, המנטורים וחברים לכיתה, כמו גם מבוגרים אחרים וחברי פאנל התצוגה.
- עבודת התלמידים מפגינה עבודה אותנטית, מעמיקה ואיכותית הקשורה לחמשת יעדי הלמידה, כמו גם ללמ"ה (למידה מבוססת התמחות) שלהם, לשאיפות, לתשוקות ולתחומי העניין שלהם.

סטנדרטים:

- ההערכה של התלמידים מתבצעת על פי תכנית הלמידה האישית שלהם עבור אותו סמסטר.
- יש להעריך את התלמידים על פי הסטנדרטים הגבוהים ביותר ובלבד שיהיו מציאותיים ומאתגרים עבור התלמיד המסויים.
- המנטורים תורמים לעבודה את הידע שלהם מהעולם האמיתי.

בין המרכיבים המהותיים למתן הערכה אותנטית ניתן למצוא:

- מצגות
- תלקיט (תיקי עבודות)
- הערכות נרטיביות (הנכתבים על ידי התלמידים ועל ידי החונכים)
- סטנדרטים הנהוגים בעולם האמיתי המשמשים כקווים מנחים להערכה
- פגישות מעקב שבועיות (שהחונכים מקיימים עם התלמידים)
- רישומים ביומן הרפלקציה
- שלבי מעבר בין בית ספר יסודי לחטיבת ביניים ומחטיבת הביניים לבית ספר תיכון
- מוכנות לסיום הלימודים
- אוטוביוגרפיות (75-100 עמודים)
- עומק העבודה
- תעתיקים אקדמיים

4. תיאור ההיבטים: מתן הסבר לתלמידים באשר לציפיות בכל רמה
- תיאור המאפיינים המובחנים של כל רמה / אלמנט בפרויקט
 - שימוש בשפה ברורה כך שכל התלמידים יבינו את ההבדל בין המונחים, ההיבטים והמרכיבים השונים, למשל ההבדל בין מתקדם לממוצע

סוגים של מדדים:

1. **מתן ציון למשימות פרטניות** במסגרת השיעורים בכיתה
 - דוגמה: חיבור לשיעור אנגלית, דו"ח מעבדה לשיעור ביולוגיה, פרויקט מצומצם לשיעור היסטוריה, וכו'.
 - ניתן להשתמש בכך גם כדי לתת ציון בפועל למשימות הכיתתיות.
2. **מתן ציון לעבודת פרויקט** (כולל עבודה ומשימות מרובות), כחלק מהציון הכיתתי
 - דוגמה: מתן ציון לחלק המתייחס לחשיבה האמפירית / חקירה שהתלמיד ביצע במסגרת עבודת הפרויקט האישית שלו ולשקלל זאת בציון של התלמיד בביולוגיה או בציון בפיזיקה; בנוסף, מתן ציון להיבט של חשיבה חברתית בפרויקט ולשקלל זאת בציון של התלמיד בהיסטוריה, וכו'.
 - בבתי ספר של רשת BPL בהם נהוגים שיעורים מסורתיים יותר, ניתן לשקלל בציון השיעורים הכיתתיים את הציון של עבודת הפרויקט העצמאית או עבודת פרויקט הלמ"ה.
3. **מתן ציון לעבודה על פרויקט רחב היקף** (כולל כמות גדולה של משימות והתנסויות הנמשכות חודשים רבים, לעיתים אפילו במהלך שנת הלימודים כולה), כאשר פרויקט זה מהווה למעשה את הציון כולו לשיעור / כיתה.
 - דוגמה: מתן ציון לכל התוצרים, החיבורים וההתנסויות בעולם האמיתי שבוצעו במסגרת עבודת גמר של פרויקט תזה ומהווה את הניקוד של כל הסמסטר או השנה כולה.

- בבתי ספר של רשת BPL ישנם פרויקטים הנמשכים לאורך שנת הלימודים כולה ולעיתים אף יותר, למשל עבודת גמר של פרויקט תזה או פרויקט אוטוביוגרפי. העבודה כולה משוקללת בציון של השיעור. ניתן ליצור טפסים או טבלאות שימשו למתן ציון לפרויקטים אלו בשלמותם.

היבטים שיש לשקול כאשר מתכננים מדדים:

- תקני המדינה ו/או תקני ליבה
- BPL : יעדי הלמידה
- BPL : חמשת המרכיבים (חמשת ה-A)
- יכולות שאינן אקדמיות
- המוקד של בית הספר שלכם
- דרישות ספציפיות לסיום הלימודים ולרמת הכיתה
- דירוג הציונים של הטופס
- שפה ידידותית שתהא מובנת לתלמידים

תקני המדינה ו/או תקני ליבה:

כאשר הכוונה היא לתת ציון לשיעור, המדדים צריכים להתבסס על סטנדרטים אקדמיים. יש לכך חשיבות רבה שכן זה מבטיח שהתלמידים רוכשים כישורים החלים באוניברסיטאות ובמוסדות להשכלה גבוהה.

יעדי הלמידה:

עבודת הפרויקט הנבחנת צריכה להתבסס לפחות באופן חלקי על חשיבה אמפירית, חשיבה כמותית, חשיבה חברתית, תקשורת ותכונות אישיות. תוכלו להשתמש בתיאור וביעדי המשנה כדי לתכנן את הטופס שלכם.

חמשת המרכיבים (חמשת ה-A):

אותנטיות, עומק אקדמי, קשרים עם מבוגרים,

למידה פעילה והערכה הם חמשת הדרישות לפרויקטים המתבצעים במסגרות בתי הספר של רשת BPL. כאשר החונכים מחשבים את הציון לעבודת פרויקט עצמאית, פרויקט למ"ה ופרויקט תזה עליהם לתת משקל רב למרכיבים אלה.

יכולות שאינן אקדמיות:

במסגרת זו אנו כוללים היבטים כגון תפיסה עצמית חיובית, מנהיגות, שירות לקהילה, מוטיבציה, קביעת יעדים וכדומה ויש בהם דמיון לתכונות האישיות. ההערכה של כל המשימות ועבודת הפרויקט צריכה להתבסס גם על יכולות אלה. בתי ספר מסוימים מעניקים ציון נפרד ליכולות שאינן אקדמיות בעוד אחרים משקללים זאת בציון הכיתתי.

המוקד של בית הספר שלכם:

לכל אחד מבתי הספר של רשת BPL תכנית שונה. כאשר יוצרים מדדים להערכת עבודה רחבת היקף יש להביא בחשבון את המוקד של בית הספר בו אתם פועלים: עבודת פרויקט, תכונות אישיות, לימודים מבוססי כיתה, לימודים מבוססי התמחות, וכו'. המדדים שתצרו צריכים לשקף דרישות ספציפיות אלה כך שהציון שהתלמידים יקבלו יהיה עבור מה שהתבקשו לעשות.

דרישות ספציפיות לסיום הלימודים ולרמת הכיתה:

יש להכין מדדים ספציפיים לכל הדרישות בכל רמת כיתה כמו גם למועד סיום הלימודים. למשל, אם בבית ספרכם כל תלמידי כיתה ט' נדרשים לקרוא שלושה

רומנים אזי חייב להיות מדד של שפה למתן הערכה של ניתוח והתגובה לספרות. בנוסף, אם בית הספר דורש עבודת פרויקט ספציפית יש להכין מראש מדדים שיכולים להעריך עבודה זו.

מדרג הציונים של המדד:

לכל המדדים שבהם נעשה שימוש במסגרת בית הספר צריכה להיות אותה שיטת ניקוד כך שתהיה אחידות בכל קבוצות החונכות / הכיתות / הסמינרים. למשל, האם הניקוד יהיה 0-4, 0-5 או 0-10? על התלמידים להכיר את סולם הציונים כך שיוכלו להבין כיצד העריכו אותם.

שפה ידידותית שתהא מובנת לתלמידים:

כאשר אתם מכינים את המדדים שלכם, ישנה עדיפות לשלב את התלמידים בתהליך התכנון. על ידי הצגת המדדים לתלמידים ומתן הסבר כיצד הם קשורים לסטנדרטים, מסירת המדדים לתלמידים כך שגם הם יוכלו להעריך את העבודה של עצמם באמצעותם, ושיתוף בתכנון כך שיעזרו בניסוחים, תוכלו לוודא שהם מבינים את המטרות והתפקיד של המדדים וכי הם מפתחים כישורים של יכולת הערכה עצמית.

תהליך יצירת מדד

מי / מה / מתי / היכן / מדוע?

לפני שאתם מתחילים יש לחשוב על המטרה והיקף המשימה. אם המדד מיועד להערכת **משימה פרטנית שאינה מערכת קלט מהתלמידים**, אז החונכים צריכים להשלים זאת לבד. במידה והמדד **ספציפי לתלמיד** אז יש להשלים את התהליך עם כל אחד התלמידים וכל דמות אחרת המעורבת בפרויקט (למשל, המנטורים). נקודות שיש להביא בחשבון:

- אם זוהי משימה שהחונכים יצרו: מה המטרה של משימה זאת? (ראו דוגמאות, בהמשך פרק זה)
- אילו משימות, פרויקטים או תוצרים דומים לזה? באילו מודלים ניתן להשתמש? זה יכול לסייע לתלמידים להבין את דרישות התעשייה וניתן להשתמש בדוגמאות שימחישו להם ויתנו להם השראה
- במידה והמשימה כבר ניתנה בעבר או שהתלמידים כבר השלימו אותה בעבר, האם הפעם שעברה היתה מוצלחת? האם יש צורך בהבהרות, תיקונים וכדומה? תהליך רפלקציה הינו חשוב להתפתחות הן לתלמידים והן לחונכים.
- כיצד פרויקט זה נקשר לכל השאר? אינטגרציה אילו כישורים וידע יצטרכו התלמידים להפגין כדי להשלים את המשימה? מה עליהם לדעת / להיות / לעשות?
- מהן הצפיות הגבוהות ביותר והנמוכות ביותר מהתלמיד/ה?

מהם הפרטים?

לאחר שקבעתם מהי המטרה ואספתם את הדוגמאות, ההערות וכל מה שנחוץ ליצירת המדד, תכינו רשימה של הכישורים והידע, כמו גם מה נחוץ להראות שהמשימה הושלמה. הערה: כאשר אתם מכינה את הרשימה זכרו מהי הרמה הגבוהה ביותר לתלמיד המסוים או לקבוצה המסוימת.

קיבוץ / תיוג

לאחר שסיימתם להכין את הרשימה יש לקבץ ולתייג את הפריטים השונים למערכת ציפיות דומה. פריטים אלו יסייעו להבהיר מהם ההיבטים של תחום הפרויקט.

לחבר הכל יחד!

ראו מדדים לדוגמה בעמודים הבאים ובסופו של מדריך זה. תוכלו למצוא דוגמאות טובות של מדדים שהשתמשו בהן בבתי ספר של רשת BPL באתר לשיתוף ידע (www.bplknowledgeexchange.org).

מקרי מבחן של מדדים המבוססים על סטנדרטים

יצירת מדדים מבוססים סטנדרטים כדי להעריך עבודת פרויקט תבטיח שהתלמידים מפתחים כישורים הדרושים להם לסיום הלימודים. מסגרת הליכה המשותפת פותחה תוך מחשבה על מוכנות ללימודים גבוהים. להלן שני מקרי מבחן: האחד עבור תכנית לימודים אישית של תלמיד והשני למצבים יותר כלליים שניתן להחיל על קבוצה או כיתה.

מקרה מבחן מס' 1:

תלמידה: טל מאור

כיתה: יא'

נושא הפרויקט: הפחתה בצריכת בשר והסביבה
אתר התמחות: ארגון סביבתי שאינו למטרות רווח
תיאור: טל מאד מתעניינת בסביבה ורוצה לעזור לאחרים למצוא אסטרטגיות שיפחיתו את טביעת הרגל הפחמנית שלהם. באמצעות מחקר, ראיונות רבים, יום תצפית וניסוח מכתבים היא הצליחה להשיג התמחות במסגרת ארגון לא למטרות רווח מקומי הפועל למען הסביבה. במסגרת ההתמחות שלה היא עזרה למנטור שלה לפתח משאבים לתכניות שיפחיתו את צריכת הבשר בקהילה. בעבר התכנית התמקדה רק במבוגרים במקום עבודתם: הפרויקט של טל היה ליצור משאבים חדשים שימשו להרצאות עבור תלמידי תיכון בנושא.

בבית הספר טל נרשמה לשיעורי אלגברה,

ביולוגיה וקבוצת חונכות. בקבוצת החונכות הכיתה התמקדה בזיהוי אלמנטים ספרותיים בספרות וביצוע מחקרים מעמיקים של אירועים היסטוריים. כל אחד מהתלמידים בקבוצת החונכות מתבקש לקרוא רומן שקשור לפרויקט שלו/ה. טל, בהדרכת החונך שלה, בחרה לקרוא את הרומן "הג'ונגל" מאת אפטון סינקלייר. היא בחרה בספר הזה משום שהוא מתמקד בשחיתויות בתעשיית הבשר וטל השתמשה בקטעים מהספר לתכנית שלה עבור תלמידי תיכונים. היא כתבה חיבור המגיב לספרות תוך זיהוי אלמנטים ספרותיים בהם השתמש הסופר כדי לחשוף את זוועות התקופה. כדי לתת ציון לחיבור שלה נעשה שימוש במדד הספרות, המבוסס על סטנדרטים של לימודי שפה ואומניות בכיתות יא' – יב'. החונך מסר לתלמידים את המדדים מראש כדי שיוכלו להבין את אופן ביצוע ההערכה לעבודה שלהם. היא גם כתבה חיבור חקירה היסטורית על תיעוש ובחנה היבטים שונים של הנושא. ההערכה מתבצעת על פי המדד לחקירה היסטורית המתבסס גם הוא על סטנדרטים של לימודי שפה ואומניות בכיתות יא' – יב וגם על פי מדד חשיבה חברתית המבוססת על הסטנדרטים הקשורים בלימודי היסטוריה.

בנוסף, טל התמקדה בפרויקט שלה גם במסגרת שיעורי אלגברה וביולוגיה. בהקשר של מתמטיקה היא חישה את החיסכון והעלויות הכרוכים בהפחתת צריכת הבשר בתפריטי האוכל של תלמידי תיכון. היא חנה עלויות טיפולים רפואיים, חשבונות מכולת ושירותים אחרים הנדרשים על ידי אוכלי בשר. היא השתמשה בחישובים שלה כדי ליצור טבלאות וגרפים בחומרי ההוראה שלה לתלמידי התיכון. עבודה זו משוקללת כ- 20 אחוזים מהציון שלה באלגברה. הציון לעבודה זו התבסס על המדד לחשיבה כמותית, המבוסס על הסטנדרטים הקשורים בלימודי מתמטיקה.

בשיעורי הביולוגיה היא למדה לא רק על מערכת העיכול ושרשרת המזון אלא גם כיצד ליצור חקירות מדעיות משל עצמה.

עבודה זו מהווה חלק מהציון לשיעורים הבאים:

1. שפה
2. ביולוגיה
3. אלגברה
4. היסטוריה

שאלות למחשבה:

- כאשר אתם בוחנים את המדדים לדוגמה, כיצד תוודאו שטל מבינה את האופן בו תתבצע ההערכה של העבודה שלה?
- כיצד מדד זה מתאים לתקני הליבה של המדינה?
- היכן יש חפיפה בין תקני הליבה והסטנדרטים של המדינה?
- כאשר בוחנים את הסטנדרטים למוכנות ללימודים גבוהים וקריירה, האם ישנם אלמנטים שתוסיפו או תורידו ממדד זה?
- אילו סוגי תוצרים יתאימו למדדים אלו. מלבד כתיבה של חיבורים, האם ניתן לענות על הסטנדרטים של המדד באמצעות עבודה יצירתית אחרת?

בתכנית הלימודים בבתי הספר של רשת BPL פעמים רבות משלבים את התחום של אמנות השפה מבלי שישנה הנחייה מפורשת לכך. לעיתים זה מעלה חששות בקרב החונכים והתלמידים בנוגע לעמידה בחמשת ה-A, בייחוד התעמקות אקדמית. מקרה המבחן שלהלן משקף את ההתנסות של חונך המכון תכנית מותאמת אישית, אותנטית ומעמיקה מבחינה

אקדמית לתלמידים תוך עמידה בדרישות הליבה ודרישות המדינה.

מקרה מבחן מס' 2:

חונכת: מרסלה

כיתה: ט'

תיאור: מרסלה החלה השנה כחונכת לכיתות ט'. בבית הספר שלה התלמידים לא נדרשים בסמסטר הזה לבצע התמחות אלא רק בסמסטר שלאחר מכן. התלמידים בבית הספר לוקחים חלק בסדנאות או בשיעורים תוך התמקדות בחשיבה אמפירית, חשיבה כמותית וחשיבה חברתית. החונך אחראי לתחום התקשורת ותחום התכונות האישיות הינו כללי לכל בית הספר. החונכים מלמדים תכנית לימודים המתמקדת במוכנות לקריירה במסגרת ימי התמחות. מרסלה מבינה שמכיוון שתלמידי כיתות ט' אינם מכירים עדיין את המודל של רשת BPL יש ללמד אותם על יעד הלמידה של תקשורת; כיצד עליהם לעמוד בדרישות של בית הספר (שירות בקהילה, בריאות ורווחה, קריאה של 6-8 ספרים, השתתפות ב-4-6 אירועי תרבות, כתיבה ביומנים), ולהפגין איכויות אישיות. היא גם יודעת שמטלות כתיבה מופיעות בכל תחומי תכנית הלימודים ושגם חונכים אחרים יתנו לתלמידים שלה לבצע פרויקטים. היא מתחילה בסקירה של יעד הלמידה "תקשורת" ומתייחסת גם לתקני הליבה שתלמידי ט' ו-י' צריכים לעמוד בהם בתחום השפה, תקנים המסייעים לתלמידים להגיע למוכנות ללימודים גבוהים בסופה של שנת הלימודים של כיתה יב'.

תקני הליבה מחולקים למספר מרכיבים שונים:
1. קריאה – טקסטים אינפורמטיביים וספרות (שירה, סיפורים קצרים; ספרים – ספרות עולמית;

- טקסטים ונאומים חשובים (למשל אלו של ראשי ממשלות ישראל או נאומיו של אברהם לינקולן, נשיא ארה"ב).
2. דיבור והקשבה – דיונים וויכוחים, מצגות, שימוש בטכנולוגיה.
 3. כתיבה – נרטיבים / טקסטים אינפורמטיביים / הסברים, טיעונים – במסגרות רשמיות ולא רשמיות.
 4. שפה – תחביר, אלמנטים ספרותיים, אסטרטגיות רטוריקה כגון מבנה מקביל.
- מרסלה סוקרת את סוגי המשימות שכבר כלולות בתכנית הלימודים שעונות על הסטנדרטים הללו.** על ידי השלמתן, התלמידים מוכנים להשלים את תקני הליבה לכיתות ט'. מרסלה ועמיתיה החונכים האחרים בבית הספר מתקנים את המדדים שלהם כדי להבטיח שפריטים מסוימים כלולים במדדים. המשימות כוללות:
1. דרישות קריאה ותגובות לטקסטים (8-6 ספרים + כתיבת תגובות).
 2. מצגות (4 בשנה).
 3. הצעות פרויקט – פרויקט עצמאי, התמחות וחיבורי רפלקציה.
 4. רפלקציות בנוגע לשירות בקהילה ואירועי תרבות (4-6).
 5. כתיבה ביומן (3 פעמים בשבוע).
 6. העולם האמיתי – קורות חיים, מכתב פנייה, מכתב תודה, התקשרויות במסגרת מקום עבודה.

דוגמה לפרויקט 1 בסמסטר: מי אני?

מרסלה משתמשת בשעות קבוצת החונכות שלה כדי לשתף את התלמידים בדרישות בית הספר ולדון איתם במודל של רשת BPL. מרסלה מציגה לתלמידים את המדדים למשימות כבר בהתחלה כך שלתלמידים יהיה ברור מה מצפים מהם. היא מקצה לתלמידים

זמן לפעילויות בנושאים השונים, קריאה שקטה וזמן לרפלקציה. היא עובדת עם התלמידים כדי לפתח את תכנית הלימודים האישית של כל אחד ואחת מהם שתכלול את היעדים האישיים שלהם בנוגע לקריאה, שירות קהילתי, עבודת התמחות ועוד.

במסגרת זמן קבוצת החונכות מרסלה מדגימה את יעד הלמידה של תקשורת באמצעות **הפרויקט "מי אני?"**. היא מתחילה בסדנאות קצרות הקשורות ביעד הלמידה – מטרתו ושאלות מסגור לצד הוראת הטרמינולוגיה:

1. איך אני יכול לכתוב על זה? (ז'אנר, תבנית – למשל הצעות, תגובות לספרות, רישומים ביומן, וכו')
2. מה הרעיון המרכזי שאני רוצה להעביר (תזה)?
3. מי הקהל שלי? (צורה; רשמי או לא רשמי)
4. מה אני יכול לקרוא על כך? (סוגי טקסטים וז'אנרים)
5. למי אני יכול להקשיב בנושא? (דיונים, מדיה, ראיונות)
6. איך אני יכול לשוחח על כך? (מצגות, דיונים)
7. כיצד הטכנולוגיה יכולה לעזור לי להביע את מה שאני רוצה? (למשל, בלוג, מצגת, תיק עבודות אלקטרוני)
8. כיצד אוכל להביע זאת באופן יצירתי (אמצעי הבעה)

בכל שבוע מרסלה מתמקדת באמצעי הבעה אחר ושמה דגש על הדרכים בהם אנשים מביעים את עצמם בעולם. יחידה זו מספקת לתלמידים הזדמנויות לפרש ולנתח צורות הבעה שונות, להשתתף בדיונים, לקרוא ולכתוב **נרטיבים**. התלמידים לא רואים עצמם כ"קוראים", ולכן מרסלה מאתרת רומן לבני נוער שיוכלו לקרוא יחד בקול רם והרומן גם יספק נושאים

לרישומים ביומנים. היא מדגימה אסטרטגיות קריאה שהתלמידים יוכלו לעבוד עליהן בזמן הקריאה האישית שלהם. התלמידים צופים בסרטוני וידאו קצרים, קוראים בלוגים, צופים ביצירות אמנות, קוראים נאומים ומנתחים אובייקטים הקשורים להבעה עצמית. לאחר שהתלמידים השלימו חלק זה, מרסלה מציגה את **הפרויקט**, והתלמידים כותבים את הצעות הפרויקט שלהם – פרויקטים המכילים תוצרים אותנטיים – ומציגים בפני קבוצת החונכות. מרסלה מוסרת לתלמידים את המדד לפרויקט ומדגימה כיצד יש לכתוב הצעת פרויקט טובה. היא מדגימה את הפרויקט "מי אני?" בפני הקבוצה. התלמידים מכינים יחד מדד להצגה מוצלחת של הפרויקט בה ישתמשו במצגת שלהם. התלמידים מציגים את הפרויקטים שלהם בתצוגת התוצרים ובסופו של הפרויקט הם כותבים חיבור רפלקטיבי.

הערה: החונכים יכינו שלושה פרויקטים עבור התלמידים עליהם התלמידים יקבלו ציון שבאמצעותם התלמידים יעמדו בדרישות המדינה, למשל פרויקט שירות לקהילה (מי אני בעולם?). בנוסף, כל אחד מהחונכים יעבוד עם מורים אחרים בבית הספר כדי לספק תמיכה בתלמידים ולסייע להם לעמוד בתקני הליבה.

שאלות למחשבה:

- התלמידים יכולים להכין תוצרים שונים לפרויקט "מי אני". כיצד ניתן להכין מדד גמיש שיתאים למגוון כזה?
- אילו רעיונות / אלמנטים למצגת אפקטיבית תצפו שהתלמידים שלכם יפתחו?
 - האם הם יתאימו לאלו שאתם פיתחתם?
 - מה תעשו במידה והם לא יתאימו?
 - אילו תקני ליבה ישימים לעבודה מעין זו?

מדדים לדוגמה

פרויקטים בעולם האמיתי

למרות שיש להכין מדדים נפרדים למשימות השונות, חשוב להכין מדדים לעבודת הפרויקט בשלמותה. מדדים אלו יעניקו אחדות וישמרו על ההתמקדות בעבודה אותנטית, איכותית הקשורה לעולם האמיתי ולא רק כזו שעונה על התקנים ודרישות המדינה. מדדים אלו יסייעו להנחיית הפרויקט כך שהתלמידים יבינו כיצד הם יכולים להפוך את התשוקות ותחומי העניין שלהם למחקר אקדמי והתנסויות בעולם האמיתי.

כאשר אתם בוחנים את המדדים לדוגמה חשבו על

השאלות שלהלן:

- כיצד ניתן לשלב את התלמידים ביצירת המדדים הללו?
- מה יהיה התפקיד של התלמידים בעת ביצוע ההערכה של העבודה באמצעות טפסים אלה?
- כיצד ניתן לעבוד עם קבוצת החונכות להכנת טפסים יחד?
- כיצד ניתן להכין מדדים עם כל תלמיד באופן פרטני?
- כיצד ניתן לעבוד עם המנטורים על פיתוח מדדים העוסקים בעולם האמיתי?
- כיצד מדדים אלה יוכלו לסייע לתלמידים להבין מהי עבודה איכותית?
- מתי ובאיזו תדירות על התלמידים לבחון את עבודתם תוך שימוש במדדים?

מדד לדוגמה - תגובה לטקסט ספרותי

שם התלמיד/ה:

רומן / מחזה:

חונך:

סמסטר:

ציון:

התלמידים ישלבו אסטרטגיות רטוריות לנרטיבים, אקספוזיציה, שכנוע, ותיאור יצירת טקסט באורך **1,500 מילים** לפחות. החיבורים של התלמידים יציגו את התקנים לשפה ואסטרטגיות מחקר, ארגון והכנת טיוטות.

ציון 4 יכלול –

- הצגת הבנה מקיפה ומעמיקה של הרעיונות המשמעותיים שהופיעו בטקסט.
- הצגת ניתוח תומך וברור תוך שימוש בדימויים, בשפה, תמות אוניברסליות והיבטים ייחודיים של הטקסט ושילוב דוגמאות ספציפיות ומפורטות.
- מתן תמיכה מדויקת וברורה בנקודות מבט חשובות תוך התייחסות לפרטים טקסטואליים ספציפיים בטקסט ובחיבורים אחרים.
- הפגנת הבנה ברורה של האופן בו המחבר השתמש באמצעים סגנוניים והערכת האפקטים הנובעים מכך.
- זיהוי מדויק והערכה ברורה של ההשפעה שיש לדו משמעות, ניואנסים ומורכבויות בתוך הטקסט.
- הצגת סוגי משפטים שונים ושימוש מדויק בשפה תיאורית.
- מספר מועט של שגיאות לשוניות, אם בכלל.

ציון 3 יכלול –

- הצגת הבנה מקיפה של הרעיונות המשמעותיים שהופיעו בטקסט.
- הצגת ניתוח כללי של השימוש בדימויים, בשפה, תמות אוניברסליות והיבטים ייחודיים של הטקסט ושילוב דוגמאות.
- מתן תמיכה מדויקת וברורה בנקודות מבט חשובות תוך התייחסות לפרטים טקסטואליים כלליים מהטקסט וחיבורים אחרים.
- הפגנת הבנה כללית של האופן בו המחבר השתמש באמצעים סגנוניים והערכת האפקטים הנובעים מכך.
- זיהוי והערכה של ההשפעה שיש לדו משמעות, ניואנסים ומורכבויות בתוך הטקסט.
- הצגת מגוון סוגי משפטים שונים ושימוש בשפה תיאורית.
- מספר שגיאות לשוניות.

ציון 2 יכלול –

- הצגת הבנה מוגבלת של הרעיונות המשמעותיים שהופיעו בטקסט.
- הצגת ניתוח קצר, אם בכלל, של השימוש בדימויים, בשפה, תמות אוניברסליות והיבטים ייחודיים של הטקסט ושילוב דוגמאות.
- מתן תמיכה מינימלית בנקודות מבט חשובות תוך התייחסות לפרטים טקסטואליים כלליים מהטקסט וחיבורים אחרים.
- הפגנת הבנה מוגבלת של האופן בו המחבר השתמש באמצעים סגנוניים והערכת האפקטים הנובעים מכך.
- הפגנת יכולת מוגבלת לזהות ולהעריך את ההשפעה שיש לדו משמעות, ניואנסים ומורכבויות בתוך הטקסט.

- הצגת מספר מצומצם, אם בכלל, סוגי משפטים שונים ושימוש בשפה בסיסית וצפויה.
- מספר שגיאות לשוניות.

ציון 1 יכלול –

- הצגת תפיסה מינימלית של הרעיונות המשמעותיים שהופיעו בטקסט.
- אין הצגת ניתוח של השימוש בדימויים, בשפה, תמות אוניברסליות והיבטים ייחודיים של הטקסט ושילוב דוגמאות.
- מתן תמיכה מינימלית בנקודות מבט חשובות תוך התייחסות לפרטים טקסטואליים כלליים מהטקסט וחיבורים אחרים.
- הפגנת הבנה מוגבלת או חוסר הבנה של האופן בו המחבר השתמש באמצעים סגנוניים והערכת האפקטים הנובעים מכך.
- הפגנת יכולת מועטה או היעדר יכולת לזהות ולהעריך את ההשפעה שיש לדו משמעות, ניואנסים ומורכבויות בתוך הטקסט.
- ללא הצגת סוגי משפטים שונים ושימוש באוצר מילים מוגבל.
- מספר רב של שגיאות לשוניות.
- אין הצגת מודעות לשימוש של המחבר באמצעים ספרותיים ו/או סגנוניים.

מדד לדוגמה - חשיבה חברתית

שם התלמיד/ה:

תוצר/תוצרים:

חונך:

ציון כישורים:

ציון ידע:

ציון כולל:

סמסטר:

תלמידים חוקרים את העבר, מנתחים החלטות שהתקבלו, ומוסרים את ההשפעות החברתיות, הפוליטיות והכלכליות על קבוצות מגוונות של אנשים, ויוצרים תוצרים שונים המדגימים את התפיסה המקיפה שלהם את האירועים.

התוצר/תוצרים

כישורים	ידע
ציון 4	
<ul style="list-style-type: none"> • ניתוח שהושקעה בו מחשבה רבה המעביר באופן מדויק וברור את ההשפעה החברתית, הפוליטית והכלכלית של האירוע • הפגנת הבנה ברורה של האופן בו האירוע השפיע על קבוצות מגוונות של אנשים • ניתוח שהושקעה בו מחשבה רבה והסבר סיבה מול תוצאה • בחינה בהירה של האירוע במסגרת הזמן והמקום שבהם התרחש • השוואה מוקפדת בין ההווה לעבר, תוך הפגנת הבנה של השלכות האירוע וההחלטות שהתקבלו והלקחים שנלמדו בשל החלטות אלה • ניתוח כללי המעביר באופן מדויק וברור את ההשפעה החברתית, הפוליטית והכלכלית של האירוע 	<ul style="list-style-type: none"> • הפגנת תפיסה מעמיקה ומקיפה של האירועים על ידי זיהוי מדויק והגדרה מדויקת והסבר האירועים, האנשים והרעיונות המרכזיים • מתן פרטים טקסטואליים ספציפיים באופן מדויק וברור בצירוף דוגמאות התומכים בתזה וברעיון המרכזי המוצג על ידי התוצר • מסירת מידע רלבנטי באופן מדויק וברור ממקורות ראשיים ומשניים, כולל מפות, גרפים, קריקטורות ונתונים חזותיים רלבנטיים אחרים • הצגת הבחנה ברורה בין הערך והמשמעות של עובדות, נתונים ורעיונות ספציפיים, כולל זיהוי פרטים מוטים בנתונים המוצגים
ציון 3	
<ul style="list-style-type: none"> • הפגנת הבנה כללית של האופן בו האירוע השפיע על קבוצות מגוונות של אנשים • ניתוח והסבר סיבה מול תוצאה • בחינת האירוע במסגרת הזמן והמקום שבהם התרחש • השוואה בין ההווה לעבר, תוך הפגנת הבנה של השלכות האירוע וההחלטות שהתקבלו והבנה כללית של הלקחים שנלמדו 	<ul style="list-style-type: none"> • הפגנת תפיסה מקיפה של האירועים על ידי זיהוי מדויק והגדרה מדויקת והסבר האירועים, האנשים והרעיונות המרכזיים • מתן פרטים טקסטואליים כלליים באופן מדויק וברור בצירוף דוגמאות התומכים בתזה וברעיון המרכזי המוצג על ידי התוצר • מסירת מידע רלבנטי באופן מדויק וברור ממקורות ראשיים ומשניים, כולל מפות, גרפים, קריקטורות ונתונים חזותיים רלבנטיים אחרים • הצגת הבחנה בין הערך והמשמעות של עובדות, נתונים ורעיונות ספציפיים, כולל זיהוי פרטים מוטים בנתונים המוצגים

כישורים	ידע
ציון 2	
<ul style="list-style-type: none"> • מידה מסוימת של הצגת ניתוח ומסירת ההשפעה החברתית, הפוליטית והכלכלית של האירוע • מידה מסוימת של הפגנת הבנה של האופן בו האירוע השפיע על קבוצות מגוונות של אנשים • מידה מסוימת של מתן הסבר בנוגע לסיבה מול תוצאה • מידה מסוימת של בחינת האירוע במסגרת הזמן והמקום שבהם התרחש • מידה מסוימת של השוואה בין ההווה לעבר, תוך הפגנת הבנה מוגבלת של השלכות האירוע וההחלטות שהתקבלו; מידה מסוימת של הבנה של הלקחים שנלמדו 	<ul style="list-style-type: none"> • הפגנת תפיסה מוגבלת של האירועים על ידי זיהוי כללי, הגדרת והסבר האירועים, האנשים והרעיונות המרכזיים • מתן מספר פרטים טקסטואליים כלליים התומכים בתזה וברעיון המרכזי המוצג על ידי התוצר • מסירת מידע ממקורות ראשיים ומשניים, כולל מפות, גרפים, קריקטורות ונתונים חזותיים רלבנטיים אחרים • מידה מסוימת של הצגת הבחנה בין הערך והמשמעות של עובדות, נתונים ורעיונות ספציפיים, מידה מסוימת של איתור פרטים מוטים בנתונים המוצגים
ציון 1	
<ul style="list-style-type: none"> • העברת ההשפעה החברתית, הפוליטית והכלכלית של האירוע • היעדר הבנה המוצגת של האופן בו האירוע השפיע על קבוצות מגוונות של אנשים • ללא הסבר הנוגע לסיבה מול תוצאה • בחינת האירוע מנקודת מבט עכשווית ומודרנית של התלמיד במקום במסגרת הזמן והמקום שבהם התרחש האירוע 	<ul style="list-style-type: none"> • הפגנת תפיסה מינימלית של האירועים על ידי זיהוי כללי ובלתי מדויק ומתן הגדרה והסבר כלליים ובתי מדויקים באשר לאירועים, האנשים והרעיונות המרכזיים • מתן מספר פרטים טקסטואליים ודוגמאות התומכים בתזה וברעיון המרכזי המוצג על ידי התוצר • מסירת מידע ממקורות ראשיים או משניים; לא נעשה שימוש בעזרים חזותיים • ללא הבחנה בין הערך והמשמעות של עובדות, נתונים ורעיונות; ללא זיהוי פרטים מוטים בנתונים המוצגים

מדד לדוגמה – חשיבה אמפירית

שם התלמיד/ה: _____

נושא: _____

סמסטר: _____ ציון כללי: _____

מעל למצופה 4	עמידה במצופה 3	שיפור 2	ראיות מועטות / היעדר ראיות לעבודה 1
<p>תכנון ציון:</p> <ul style="list-style-type: none"> הפרויקט כולל מספר רב של שאלות משמעותיות בנוגע לנושאים משותפים והשערות משותפות ההשערות והבדיקות החברתיות או הניסיוניות פותחו היטב והיו ברורות מחקר הרקע היה מעמיק, תועד היטב ונקשר לשאלות המשמעותיות הביקורת ו/או הקבועים זוהו וישלימו באופן הולם את הניסוי 	<ul style="list-style-type: none"> הפרויקט כולל שאלה משמעותית בנוגע לנושאים משותפים והשערות משותפות ההשערות והבדיקות החברתיות או הניסיוניות פותחו היטב מחקר הרקע תועד ונקשר לשאלות המשמעותיות הביקורת ו/או הקבועים זוהו הביקורת ו/או הקבועים זוהו אך ייתכן והשימוש בהם לא היה מתאים 	<ul style="list-style-type: none"> ייתכן ולשאלות המשמעותיות לא היו נושאים משותפים להשערות ההשערות והבדיקות החברתיות או הניסיוניות פותחו ולא היו ברורות או שלא הושלמו בוצע מחקר הרקע אך הוא לא היה מעמיק, ו/או לא נקשר לשאלות המשמעותיות הביקורת ו/או הקבועים זוהו אך ייתכן והשימוש בהם לא היה מתאים 	<ul style="list-style-type: none"> הפרויקט אינו כולל שאלות משמעותיות ההשערות והבדיקות החברתיות או הניסיוניות לא פותחו כנדרש או שחסרו אין עדות לביצוע מחקר הרקע לא זוהו או שלא נעשה שימוש בניסוי בביקורת ובקבועים

מעל למצופה 4	עמידה במצופה 3	שיפור 2	ראיות מועטות / היעדר ראיות לעבודה 1
<p>ניסוי ציון:</p> <ul style="list-style-type: none"> הנתונים שנאספו במסגרת הניסוי היו מאורגנים, ברורים והתייחסו להשערה השיטות לאיסוף הנתונים תוכננו מראש, אורגנו היטב והיתה עקביות בביצוע נעשה שימוש בכלים, בציוד ובאמצעי הניסוי המתאימים ביותר לבחינת ההשערה 	<ul style="list-style-type: none"> הנתונים שנאספו במסגרת הניסוי היו מאורגנים במידת מה והתייחסו להשערה השיטות לאיסוף הנתונים תוכננו מראש, והיתה מידת ארגון עקביות בביצוע נעשה שימוש בכלים, בציוד ובאמצעי ניסוי מתאימים לבחינת ההשערה 	<p>ניסוי ציון:</p> <ul style="list-style-type: none"> הנתונים שנאספו במסגרת הניסוי לא היו די מאורגנים, לא היו ברורים, או שלא התייחסו להשערה השיטות לאיסוף הנתונים לא תוכננו מראש, לא אורגנו ולא ניתן היה להבחין בעקביות ייתכן והכלים, ציוד ואמצעי הניסוי בהם נעשה שימוש לא התאימו לבחינת ההשערה 	<ul style="list-style-type: none"> הנתונים שנאספו במסגרת הניסוי לא היו ברורים ולא אורגנו כנדרש לא פותחו שיטות לאיסוף הנתונים לא ניתן להבחין בשימוש בכלים, ציוד ואמצעי ניסוי
<p>ניתוח ציון:</p> <ul style="list-style-type: none"> הדיון במידת הביטחון של התלמיד באיכות המידע שהציג ברורה ומדויקת ניתוח ממצאי המחקר היה ברור והציג במדויק כיצד ניתן מענה לשאלות המשמעותיות שגיאות אפשריות בניסוי הוסברו בבירור, כמו גם ההשפעות על הניסוי 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד דן באיכות המידע שהציג בוצע ניתוח ממצאי המחקר וניתן מענה לשאלות המשמעותיות אותרו שגיאות אפשריות בניסוי, כמו גם ההשפעות על הניסוי 	<p>ניתוח ציון:</p> <ul style="list-style-type: none"> ייתכן והתלמיד דן באיכות המידע שהציג, אך הניתוח היה לא ברור ולא מדויק ייתכן וממצאי המחקר ענו על השאלות המשמעותיות אך אין זה ברור או שלא צוין יש ציון של שגיאות אפשריות בניסוי אך הן לא הוסברו ולא נותחו 	<ul style="list-style-type: none"> אין דיון באיכות המידע או ניכר היעדר האיכות המחקר לא הושלם או שלא בוצע ניתוח של הממצאים אין ציון של שגיאות אפשריות בניסוי
<p>הערות</p>			

מדד לדוגמה – חשיבה כמותית

שם התלמיד/ה: _____

נושא: _____

סמסטר: _____ ציון כללי: _____

מעל למצופה 4	עמידה במצופה 3	שיפור 2	ראיות מועטות / היעדר ראיות לעבודה 1
<p>יישום בעולם האמיתי</p> <ul style="list-style-type: none"> • תיאור כיצד כל עבודת החשיבה הכמותית קשורה ישירות לתוצר של הפרויקט ועונה על שאלה משמעותית אחת לפחות • התלמיד משתמש בטרמינולוגיה מתמטית באופן שכיחים לטובת הקהל הרחב 	<ul style="list-style-type: none"> • תיאור כיצד חלק מעבודת החשיבה הכמותית קשורה ישירות לתוצר של הפרויקט ועונה על שאלה משמעותית אחת לפחות • התלמיד משתמש בטרמינולוגיה מתמטית באופן מתמטית בכל הקשור לפרויקט 	<ul style="list-style-type: none"> • עבודת החשיבה הכמותית קשורה או לתוצר של הפרויקט או שהיא עונה על שאלה משמעותית • התלמיד משתמש בטרמינולוגיה מתמטית אבל לא באופן המתאים 	<ul style="list-style-type: none"> • עבודת החשיבה הכמותית אינה רלבנטית לתוצר של הפרויקט ואינה נותנת מענה לשאלות המשמעותיות • התלמיד אינו משתמש בטרמינולוגיה מתמטית
<p>הערות</p>			

מעל למצופה 4	עמידה במצופה 3	שיפור 2	ראיות מועטות / היעדר ראיות לעבודה 1
<p>עזרים חזותיים</p> <ul style="list-style-type: none"> • במהלך הכנת הפרויקט נאספו נתונים, תרשימים ו/או מודל ליצירת עזרים חזותיים אוטנטיים שהובילו להערכה הסופית • נתונים, תרשימים ו/או מודל הוצגו לצד הסבר ברור, פרשנות של פרשנות וניתוח (ביצוע תחזיות, הדגשת נקודות מפתח ומגמות במסגרת הפרויקט) • לכל הנתונים, התרשימים ו/או המודל תויגו באופן ברור אך חסר מרכיב אחד או שניים 	<ul style="list-style-type: none"> • במהלך הכנת הפרויקט נאספו נתונים, תרשימים ו/או מודל ליצירת עזרים חזותיים אוטנטיים • נתונים, תרשימים ו/או מודל הוצגו לצד הסבר ברור, פרשנות של המגמות ללא חיזוי • הנתונים, התרשימים ו/או המודל תויגו באופן ברור אך חסר מרכיב אחד או שניים 	<ul style="list-style-type: none"> • נתונים, תרשימים ו/או מודל הוצגו לצד הסבר ברור, פרשנות של המגמות ללא חיזוי • נתונים, תרשימים ו/או מודל הוצגו לצד הסבר ברור, פרשנות של המגמות ללא חיזוי • הנתונים, התרשימים ו/או המודל תויגו אך קשה היה לקרוא 	<ul style="list-style-type: none"> • נתונים, תרשימים ו/או מודל הועתקו או שחסר היבט האוטנטיים • נתונים, תרשימים ו/או מודל הוצגו ללא כל הסבר • לא היה תיוג של הנתונים, התרשימים ו/או המודל
<p>• הערות</p>			
מעל למצופה 4	עמידה במצופה 3	שיפור 2	ראיות מועטות / היעדר ראיות לעבודה 1
<p>מידת דיוק</p> <ul style="list-style-type: none"> • כל החישובים והמידע שהוצגו מדויקים • יש הסבר ברור לאופן איסוף הנתונים • יש הסבר ברור מדוע בחרו בשיטה הספציפית 	<ul style="list-style-type: none"> • היתה שגיאה בחישובים או במידע שנבעה מחוסר זהירות • יש הסבר על אופן איסוף הנתונים • יש הסבר מדוע בחרו בשיטה הספציפית 	<ul style="list-style-type: none"> • יש מספר שגיאות בחישובים או במידע שהוצגו • יש הסבר קצר לגבי אופן איסוף הנתונים • יש הסבר קצר מדוע בחרו בשיטה הספציפית 	<ul style="list-style-type: none"> • החישובים והמידע שגויים לגמרי באופן שהוצגו • יש הסבר לא ברור לגבי אופן איסוף הנתונים • יש הסבר מעורפל לגבי מדוע בחרו בשיטה הספציפית
<p>הערות</p>			

מדד לדוגמה – התקדמות פרויקט תזה בוגרים:

0	1	2	3	4
<p>לוקה בחסר</p> <ul style="list-style-type: none"> לא הוצעו תוצרים הפרויקט לא נקשר ישירות לנושא הנוגע לקהילה ולא ננקטה שום פעולה המתייחסת לבעיה זו עד כה התלמיד לא יצר קשר עם אף איש מקצוע מבוגר שיעזור להנחות אותו בפרויקט 	<p>מתפתח</p> <ul style="list-style-type: none"> אין עדות להתחלת הכנה של תוצר כלשהו, רק תכנון הפרויקט לא נקשר ישירות לנושא הנוגע לקהילה ו/או לא ננקטה שום פעולה המתייחסת לבעיה זו התלמיד מצא אנשי מקצוע מבוגרים שיעזרו להנחות אותו בפרויקט 	<p>משתפר</p> <ul style="list-style-type: none"> ישנן קצת ראיות להתחלת עבודה על תוצרים הפרויקט נקשר לנושא הנוגע לקהילה וניתכן וננקטה פעולה המתייחסת לבעיה זו עד כה התלמיד יצר קשר ראשוני בלבד עם אנשי מקצוע מבוגרים שיעזרו להנחות אותו בפרויקט 	<p>עומד בציפיות</p> <ul style="list-style-type: none"> ישנן עדויות ברורות שהחלה עבודה על לפחות תוצר אחד הפרויקט נקשר ישירות לנושא הנוגע לקהילה והתלמיד החל לנקוט בפעולה המתייחסת לבעיה זו התלמיד עובד על בסיס קבוע עם איש מקצוע אחד לפחות 	<p>מעל למצופה</p> <ul style="list-style-type: none"> ישנן עדויות ברורות להתחלת עבודה על מספר תוצרים הפרויקט נקשר ישירות לנושא הנוגע לקהילה והתלמיד החל לנקוט בפעולה מחושבת המתייחסת לבעיה זו התלמיד איתר והחל לעבוד עם מספר אנשי מקצוע
<p>קיימות</p> <ul style="list-style-type: none"> הפרויקט אינו כולל תכנית לעתיד לא אותר אף תלמיד, ארגון או מנטור בקשר לביצוע הפרויקט 	<ul style="list-style-type: none"> התכנית של הפרויקט אינה ברורה תכניות הקיימות שהוכנו אינן אפשריות ומהוות את המשיך הטובה ביותר של הפרויקט / או שכלל לא הוכנו נערך דיון רק לגבי תלמיד או ארגון או מנטור אחד 	<ul style="list-style-type: none"> התכנית לא ברורה בנוגע לאופן בו יוכל להיות שימושי גם בעתיד ייתכן ותכניות הקיימות שהוכנו אפשריות ומהוות להמשך מורשת הפרויקט אותר תלמיד, ארגון או מנטור ליישום הפרויקט אך ייתכן ועדיין לא נערך דיון לגבי אופן הביצוע 	<ul style="list-style-type: none"> הפרויקט מציע תכנית בנוגע לאופן בו יוכל להיות שימושי גם בעתיד תכניות הקיימות שהוכנו אפשריות ומהוות להמשך מורשת הפרויקט אותר תלמיד, ארגון או מנטור ליישום הפרויקט אך ייתכן ועדיין לא נערך דיון לגבי אופן הביצוע 	<ul style="list-style-type: none"> לפרויקט תכנית ברורה לתוצרים שיהפכו אותו לשימושי גם בעתיד תכניות הקיימות אפשריות ומהוות את האפשרות הטובה ביותר להמשך מורשת הפרויקט אותר תלמיד, ארגון או מנטור ליישום הפרויקט ונערך דיון לגבי אופן ביצוע הפרויקט

0	1	2	3	4
<p>לוקה בחסר</p> <ul style="list-style-type: none"> לא חלה התקדמות בפרויקט אין עדות להתקדמות עבודה על התוצרים 	<p>מתפתח</p> <ul style="list-style-type: none"> חלה התקדמות מועטה בפרויקט העבודה על התוצרים רק החלה 	<p>משתפר</p> <ul style="list-style-type: none"> הפרויקט התחיל מאוחר, אבל כעת יש התקדמות החלה עבודה על התוצרים, אך נראה שהיא לא מקצועית / מרושלת 	<p>עומד בציפיות</p> <ul style="list-style-type: none"> העבודה על הפרויקט החלה בתחילת הסתיו ויש התקדמות עקבית החלה עבודה על התוצרים ונראה כי היא מקצועית במידת מה 	<p>מעל למצופה</p> <ul style="list-style-type: none"> התלמיד החל לעבוד על הפרויקט כבר בסוף האביב או הקיץ האחרון ויש התקדמות עקבית העבודה על התוצרים החלה בשלב מוקדם והעבודה המתבצעת בבירור מקצועית

מדד לדוגמה – פרויקט בעולם האמיתי

רלבנטיות, אחריות ויצירת קשרים

מתחת לנדרש	מגמת שיפור	עמידה ביעדים	מעל למצופה
<ul style="list-style-type: none"> התלמיד לא הדגים את הדרכים בהן הפרויקט רלבנטי 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד הדגים את הדרכים בהן הפרויקט רלבנטי בחלקו 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד הדגים את הדרכים בהן הפרויקט רלבנטי 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד הדגים את הדרכים בהן הפרויקט הינו מאד רלבנטי
<ul style="list-style-type: none"> התלמיד סיפק הוכחות לכך שעמד במעט מאד, אם בכלל, מהסמנים המרכזיים המעידים על בעלות 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד סיפק הוכחות לכך שעמד בחלק מהסמנים המרכזיים המעידים על בעלות 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד סיפק הוכחות לכך שעמד ברבים מהסמנים המרכזיים המעידים על בעלות 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד סיפק הוכחות לכך שעמד בכל או כמעט כל הסמנים המרכזיים המעידים על בעלות

0 לוקה בחסר	1 מתפתח	2 משתפר	3 עומד בציפיות	4 מעל למצופה
<ul style="list-style-type: none"> שילוב יעדי למידה ומחקר חשיבה אמפירית: אין תכנית למחקר חשיבה כמותית: אין תכנון לעבודה הקשורה במתמטיקה חשיבה חברתית: עד כה לפרויקט אין פרספקטיבות תקשורת: אין תוצרים תכונות אישיות: התלמיד לא יצר את הפרויקט הזה בהתבסס על אמונה או רצון אישי ולא השתפר כתוצאה מהשתתפות בפרויקט 	<ul style="list-style-type: none"> חשיבה אמפירית: יש הצעה למחקר אבל העבודה עדיין לא החלה חשיבה כמותית: יש רק תכנית לעבודה הקשורה במתמטיקה, אבל העבודה עצמה עדיין לא החלה חשיבה חברתית: עד כה לפרויקט יש פרספקטיבה יחידה בלבד תקשורת: התוצרים אינם מבטאים את הרעיונות שהתלמיד מבקש לשתף עם הקהל תכונות אישיות: ייתכן והתלמיד יצר את הפרויקט על אמונה או רצון אישי וייתכן שחל שיפור כתוצאה מהשתתפות בפרויקט 	<ul style="list-style-type: none"> חשיבה אמפירית: החלה עבודה על המחקר והניתוח חשיבה כמותית: האלמנטים המתמטיים בעבודה אינם ברורים או שהעבודה עליהם רק החלה חשיבה חברתית: לפרויקט יש מספר פרספקטיבות תקשורת: התוצרים מתקשים לבטא את הרעיונות שהתלמיד מבקש לשתף עם הקהל תכונות אישיות: התלמיד יצר את הפרויקט הזה וברובו הוא מתבסס על אמונה או רצון אישי שלו, וחל שיפור כתוצאה מהשתתפות בפרויקט 	<ul style="list-style-type: none"> חשיבה אמפירית: העבודה על המחקר והניתוח כמעט והושלמה חשיבה כמותית: האלמנטים המתמטיים בעבודה ברורים ומדויקים וקשורים לתוצרים ומתאימים ונעשה בהם שימוש לטובת התוצרים חשיבה חברתית: הפרויקט כולל מגוון פרספקטיבות תקשורת: התוצרים מבטאים את הרעיונות שהתלמיד מבקש לשתף עם הקהל תכונות אישיות: התלמיד יצר את הפרויקט הזה והתלמיד מבקש לשתף עם הקהל 	<ul style="list-style-type: none"> חשיבה אמפירית: המחקר והניתוח ברורים והעבודה עליהם הושלמה, ניתן מענה להשערה חשיבה כמותית: האלמנטים המתמטיים בעבודה ברורים, מדויקים ומתאימים ונעשה בהם שימוש לטובת התוצרים חשיבה חברתית: הפרויקט כולל מגוון פרספקטיבות ויש להן ביטוי ברור בעבודה תקשורת: התוצרים מבטאים את הרעיונות שהתלמיד מבקש לשתף עם הקהל תכונות אישיות: התלמיד יצר את הפרויקט הזה והתלמיד מבקש לשתף עם הקהל

מתחת לנדרש	מגמת שיפור	עמידה ביעדים	מעל למצופה	
<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עמד באחד אן באף אחד מהסמנים המעידים על חקירה מעמיקה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עמד בחלק מהסמנים המעידים על חקירה מעמיקה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עמד ברבים מהסמנים המעידים על חקירה מעמיקה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עמד במרבית או כל הסמנים המעידים על חקירה מעמיקה 	<p>תהליך חקירה: התלמיד מדגים חקירה מעמיקה שהשלים. סמנים מרכזיים כוללים:</p> <ul style="list-style-type: none"> שימוש בשאלה משמעותית / השערה כדי לתת מסגרת / להניע את החקירה אסף ועשה סינתזה של מידע רלבנטי, כולל עובדות וחוות דעת של מומחים ניתח / פירש ויישם את המידע הרלבנטי (נתונים מספריים, עובדות וכו') הסיק מסקנות משמעותיות והביע אותן בצורה ברורה
<ul style="list-style-type: none"> התלמיד לא עמד במטרות ויעדים הקשורים בקריירה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד התקרב למצופה בכל הקשור למטרות ויעדים הקשורים בקריירה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עמד במטרות ויעדים הקשורים בקריירה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עשה מעל למצופה בכל הקשור למטרות ויעדים הקשורים בקריירה 	<p>ידע וכישורים הקשורים בקריירה: התלמיד סיפק הוכחות לכך שבמסגרת העבודה על הפרויקט הוא פיתח ויישם ידע וכישורים הקשורים בקריירה וכי היעדים שהציב לעצמו עומדים בתקנים מקצועיים מתאימים – כפי שמתואר בהצעת הפרויקט ו/או טבלת הפרויקט האישי של התלמיד</p>
<ul style="list-style-type: none"> התלמיד לא עמד בדרישות בתחומים של יעדי הלמידה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד התקרב לנדרש בתחומים של יעדי הלמידה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עמד במה שנדרש בתחומים של יעדי הלמידה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עשה מעל לנדרש בתחומים של יעדי הלמידה 	<p>ידע וכישורים אקדמיים: התלמיד סיפק הוכחות לכך שבמסגרת העבודה על הפרויקט הוא פיתח ויישם ידע וכישורים אקדמיים בתחומי התקשורת, חשיבה אמפירית, חשיבה חברתית ו/או חשיבה כמותית וכפי שמתואר בהצעת הפרויקט ו/או טבלת הפרויקט האישי של התלמיד</p>
<ul style="list-style-type: none"> התלמיד לא עשה שימוש במגוון מקורות חלק מהמשאבים מוטלת בספק 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עשה שימוש חלקי במגוון מקורות ומשאבים, אולם ייתכן ואלו לא היו איכותיים, וייתכן וחסרים משאבים ראשיים / של העולם האמיתי 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עשה שימוש במגוון מקורות ומשאבים תקפים ואיכותיים, כולל משאבים ראשיים / של העולם האמיתי ומשאבים משניים 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עשה שימוש נרחב במגוון מקורות ומשאבים תקפים ואיכותיים, כולל משאבים ראשיים / של העולם האמיתי ומשאבים משניים 	<p>משאבים ומקורות מידע: התלמיד עשה שימוש במגוון רחב של מקורות ומשאבים. מאפייני מפתח של מקורות ומשאבים כוללים:</p> <ul style="list-style-type: none"> תקפות איכות איזון בין ראשי / העולם האמיתי, ומשני

מתחת לנדרש	מגמת שיפור	עמידה ביעדים	מעל למצופה	
<ul style="list-style-type: none"> הפרויקט אינו שימושי / בעל ערך לאתר ואין שום תוצר מוחשי לשימוש עתידי 	<ul style="list-style-type: none"> הפרויקט הינו מאד שימושי / בעל ערך אך נותרו מספר היבטים שצריך לפתח. ייתכן ונדרש הסבר לפרויקט, יש לו השפעה מוגבלת, ואין לו תוצר מוחשי 	<ul style="list-style-type: none"> הפרויקט הינו שימושי / בעל ערך אך ייתכן וייתכן שלא יהיה תוצר מוחשי שניתן יהיה להמשיך להשתמש בו בעתיד 	<ul style="list-style-type: none"> הפרויקט הינו מאד שימושי / בעל ערך ועומד בתקנים של האתר בכל הנוגע לאיכות מקצועית 	<ul style="list-style-type: none"> תועלת חיצונית: הפרויקט מציע תועלת ברורה לאתר הלמ"ה, לבית הספר או לקהילה. סמנים מרכזיים המעידים על תועלת חיצונית כוללים: נעשה שימוש בפרויקט במסגרת אתר הלמ"ה ו/או בהקשרים מתאימים אחרים בעולם האמיתי התלמיד מצליח להסביר את השימוש בפרויקט באופן ברור ויכול לקשור אותו לבעיות ונושאים קשורים ההשפעה של הפרויקט חזקה ונרחבת; ייתכן והפרויקט משפיע על מגוון קהלים ישנו תוצר מוחשי שניתן להמשיך ולהשתמש בו בעתיד התלמיד עוסק באופן פעיל בתועלת שניתן להפיק מהפרויקט במהלך תכנון הפרויקט

אמץ אקדמי

מתחת לנדרש	מגמת שיפור	עמידה ביעדים	מעל למצופה	
<ul style="list-style-type: none"> התלמיד לא אתגר עצמו בפרויקט זה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד אתגר עצמו אבל לא במידה המתאימה ליעדים, לצרכים וליכולות שלו 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד אתגר עצמו במידה מתונה, ברבים מהיבטי הפרויקט 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד אתגר עצמו במידה רבה במהלך כל הפרויקט, ברוב או כל היבטיו 	<p>אתגר: התלמיד יכול לתאר את האתגר שהתמודד עימו במסגרת הפרויקט ובהיבטים השונים שלו. סמנים מרכזיים המעידים על אתגר כוללים: התלמיד רכש כישורים חדשים ולמד תכנים חדשים, עבד ב"אזור סיכון", איזן בין הישגיו וקשייו, עשה שימוש במשאבים</p>

רפלקציה

מעל למצופה	עמידה ביעדים	מגמת שיפור	מתחת לנדרש
<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עמד בכל או כמעט כל הסמנים המרכזיים המעידים על רפלקציה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עמד ברבים מהסמנים המרכזיים המעידים על רפלקציה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד עמד בכמה מהסמנים המרכזיים המעידים על רפלקציה: זיהה נקודת חוזקה אחת לפחות של הפרויקט זיהה נקודת חולשה אחת לפחות של הפרויקט וייתכן וגם הצליח לציין הערות רפלקטיביות אחרות בנוגע לפרויקט למרות שאלו היו שטחיות ו/או לא ברורות 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד שעמד באחד או באף אחד מהסמנים המרכזיים המעידים על רפלקציה: - הערות רפלקטיביות הקשורות לפרויקט ייתכן והיו שטחיות, לא ברורות, ו/או לא נתמכו בראיות. התלמיד לא הצליח לזהות נקודת חוזקה אחת לפחות ונקודת חולשה אחת לפחות בפרויקט
<ul style="list-style-type: none"> התלמיד מספק הוכחות משכנעות לכך שחיפש, קיבל ושילב באופן מכוון משוב משמעותי וממוקד 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד מספק הוכחות משכנעות לכך שחיפש, קיבל ושילב משוב 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד מספק הוכחה מסוימת לכך שקיבל משוב 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד אינו מספק הוכחות לכך שקיבל משוב

רפלקציה: התלמיד מסוגל לערוך רפלקציה על ההתפתחות והלמידה שלו במסגרת הפרויקט.

סמנים מרכזיים המעידים על רפלקציה מוצלחת שביצע התלמיד כוללים:

- זיהוי נקודות החוזק של הפרויקט
- זיהוי נקודות החולשה של הפרויקט
- זיהוי תחומי צמיחה וקביעת מטרות

תחומים נוספים המדגימים רפלקציה מוצלחת:

- היכולת של התלמיד להסביר מדוע הצליח כל כך בתחומים השונים
- היכולת להסביר החלטות שקיבל בתהליך העבודה על הפרויקט
- היכולת לבצע רפלקציה על תהליך הלמידה וההתקדמות בנקודות זמן שונות במהלך העבודה על הפרויקט

משוב: התלמיד מציג כיצד חיפש, קיבל ושילב באופן מכוון משוב כדי לשפר את הפרויקט.

סמנים מרכזיים למשוב מוצלח כוללים:

- הוכחות יסודיות ומשכנעות המתארות חיפוש אחר משוב ממוקד
- הוכחות יסודיות ומשכנעות המתארות שילוב מכוון של משוב ממוקד

פרויקטים בעולם האמיתי

מעורבות תלמידים ביצירת מדדים ושימוש בהם

ציינו שיש מגוון דרכים להפוך את המדדים נגישים לתלמידים. כדי להעמיק בנושא זה על החונכים לחשוב על דרכים לתמוך בתלמידים כך שהם יצרו מדדים משל עצמם שימשו להערכת העבודה שלהם והערכת אחרים בעזרת המדדים וכדי לקבל הערכה של העבודה שלהם ממומחים בעולם האמיתי.

כאשר אנו מתייחסים לנושא של מדדים במפגשים עם התלמידים, חשוב לוודא שהם באמת מבינים את הקשר שבין המדד והביצוע של ההערכה של העבודה שלהם, ומכאן איך ביכולתם להפוך את העבודות שלהם לאיכותיות. השיעור המובא כאן מציג גישה אינטראקטיבית להצגת נושא הטפסים לתלמידים שלכם.

תכנית שיעור מדדים: סנדוויץ' עם ריבה

הוראת הערכה (לפרויקט למ"ה): (40 דקות)

המטרה של פרק זה היא להדגים תהליך של הוראת הערכה.

- הצגת הרעיון של מדדים. הביטו בדוגמאות של מדדים ותשוחחו עם התלמידים עליהן. לאחר מכן עברו על המשימה שלהלן (5 דקות).
- התלמידים יכינו מדדים להערכת התוצר והתהליך של משימה מסוימת, במקרה הזה הכנה של סנדוויץ' עם ריבה. משימה: להכין הנחיות בכתב ליצירת סנדוויץ'

עם ריבה. מי שיבצע את ההנחיות הללו לא הכין אף פעם סנדוויץ' עם ריבה אבל מכיר קצת את כלי המטבח ומוצרי המזון (בשיעור בפועל לתלמידים יהיו שעתיים להכין את ההנחיות שלהם. יש להביא לכיתה את המצרכים והעזרים הדרושים להכנת הסנדוויץ'). עליכם לאתר אדם אחד נוסף לפחות שסייע במשימה זו כמשאב ותעד את האופן בו אדם זה סייע לכם (התלמידים צריכים להכין לצד ההנחיות עמוד ובו הם מתעדים את התהליך). לאחר מכן, יש ליצור מדד ובו 3 נקודות שנותנות ציון לתוצר ולתהליך. המדד הזה צריך לפרט את הדרך שבה מעריכים את כל ההיבטים של המשימה. לתלמיד אותו מעריכים צריך להיות ברור היכן הוא ממוקם בכל אחד מההיבטים של המשימה הנבחים באמצעות המדד, כך שהוא יוכל להתאים את התוצר ואת התהליך לפי הצורך.

- סיעור מוחות קבוצתי: תשוחחו על פרטי התהליך של הכנת סנדוויץ' וגם איך אמור להיראות סנדוויץ' מוכן. מה יהיו הקריטריונים על פיהם יש להעריך את הסנדוויץ' (10 דקות) למשל:

- השימוש במשאבים בדמות אדם מבוגר (לתהליך, לתוצר, יצירת תגיות קריטריון והערכה).
- כישורי סכין.
- איזון בין עובי הפרוסה לכמות הריבה.
- איכות החיתוך (עובי הפרוסה).
- צמצום הנקודות שעלו: בחירת הקריטריונים החשובים ביותר (5 דקות).
- החלטה בנוגע לתגיות מדרג ההערכה (לוודא שהן עקביות ותואמות את מדרג ההערכה הנהוג בבית הספר שלכם): למשל: מעל המצופה, עמידה במצופה, מתקרב למצופה (5 דקות).
- יצירת תיאור לכל דירוג הערכה בכל אחד מהקריטריונים: בחרו קריטריון אחד והחליטו

מה יקבע את הציון שיקבל, כלומר כיצד העבודה בקריטריון זה היתה "מעל למצופה, עמדה במצופה, התקרבה למצופה", וכד' (10 דקות).

למשל:

- קריטריון: כישורי שימוש בסכין.
- תגית ההערכה: מעל למצופה.
- תיאור: אחיזה בסכין לפי הגדרות התעשייה הקולינרית המגדירה כישורי סכין יעילים. (לתלמידים: לאחר שהוכנו המדדים, על התלמידים להשלים את משימת הכנת הסנדוויץ' ולהציג את החומרים שלהם לתלמיד אחר / קבוצה אחרת שיעריכו את המשימה על פי המדד שיצרו. לאחר שכל אחד ואחת מהתלמידים השלימו את הפרויקט והמשימה, תדונו במדדים. האם היו פערים שיש להגדיר? האם יצירת המדד סייעה לתלמידים להשלים את המשימה בפועל?)
- 7. תדרוך / פעילות סיכום (5 דקות).

רעיונות להמשך הפעילות:

- בקשו מהתלמידים לעבוד עם שותף כדי לפתח ולהכין מדד לתוצר המתייחס לתחום המעניין אותם, (למשל: מדד למשחק ווידאו מצוין, מדד למעון יום מעולה, מדד לבית ספר טוב, וכדומה).
- בקשו מהתלמידים לשוחח עם המנטור שלהם ולשאול אותם איך הם מבצעים הערכה של עבודה איכותית באתר הלמ"ה.
- בקשו מהתלמידים לשוחח במסגרת קבוצתית על ההיבטים של עבודת הפרויקט האישית שלהם – זהו הצעד הראשון ליצירת מדדי פרויקט אישיים. אחת הפרקטיקות הטובות ביותר בהקשר של

עבודת הפרויקט, היא לערב את התלמידים והמנטורים ביצירה של מדדים ספציפיים לפרויקט. ניתן גם לשתף את קבוצת החונכות כולה ביצירה של מדדים לפרויקטים, לבקש מהם לנסח במילים שלהם את הסטנדרטים, לקבוע את יעדי האיכות ולתת משוב על הטפסים השונים.

יצירת תרבות של הערכה בקבוצת החונכות שלכם

התועלת בהוראת התלמידים שלכם כיצד להעריך עבודות של אחרים וכיצד לתת משוב תבוא לידי ביטוי בהנעה לעבודה איכותית. בנוסף זה יחזק תרבות של קבוצת החונכות ותוביל למצגות מצוינות. קבוצת חונכות שבה מונהגת תרבות של ביקורת מהווה בית לתלמידים שידעו לתת משובים, הן לחיוב והן לשלילה, שידעו כיצד לשאול שאלות חקירה נוקבות וכיצד להשתמש במדדים כדי להעריך את העבודות שלהם ושל אחרים. ניתן לבסס כישורים אלה במגוון דרכים, כולל:

- הצגת דוגמאות לתלמידים המשוות בין משובים מפורטים ומשובים לא ברורים.
- לבקש מהתלמידים לתרגל מתן הערכה של משימה באמצעות מדד ולהשוות בין ההערכות שהתלמידים עשו.
- הכנת רשימה של אוצר מילות ביקורת נפוצות, למשל: ברור, אמין, תקף, הגיוני, וכד'.
- להתחיל במתן ביקורות אנונימיות כדי להוריד את מפלס המתח בקבוצה.
- יצירת רשימה של שאלות חקירה ראשוניות להציג בפני הכיתה, למשל: מה הקשר בין... מה המסר שאת/ה מנסה... מה ההשפעה שאת/ה מבקש/ת ליצור...).

לעבודה זו חשיבות רבה בייחוד בהכנות למצגות. ככל שהתלמידים יהיו יותר מתורגלים במתן משוב משמעותי זה לזו והערכת העבודה של אחרים, כך הם יפנימו באופן טוב יותר את התהליך של הערכה ויתחילו לדחוף עצמם ליצירת עבודה איכותית יותר.

הערכה עצמית של התלמידים

יש לעודד את התלמידים לבצע הערכות של העבודה שלהם באמצעות שימוש במדדים – הן מדדים שאתם יצרתם והן מדדים שהתלמידים יצרו. לפני שהתלמידים מגישים טיוטה של העבודה שלהם, בקשו מהם להשתמש במדדים כדי לוודא שהם בכיוון הנכון. בפגישות המתקיימות לאחר המצגות בקשו מהתלמידים להכין הערכה עצמית קצרה בטרם תמסרו להם את ההערכה שלכם.

2. מיפוי תכנית הלימודים

כאשר עובדים עם התלמידים על הפרויקטים העצמאיים שלהם או פרויקט הלמ"ה שלהם, החונכים צריכים לתכנן הזדמנויות למידה קבוצתיות. כל בית ספר שונה מבחינת הסטנדרטים והציפיות ביחס ללמידה זו, אך מרבית החונכים ברשת משתמשים באסטרטגיות מיפוי תכנית הלימודים כדי לפתח תכניות יחידה המחברות בין התוכן לכישורים ומשלבות את התלמידים בעבודה משמעותית.

מפת תכנית הלימודים צריכה לשלב יעדים כלליים ללמידה יחד עם סטנדרטים ספציפיים יותר בנוגע לעבודת התלמיד והתוצרים שיכין. התבנית שלהלן מציגה חלק מהשיקולים החשובים בתכנון היחידה.

תבנית לדוגמה

שם הקורס:

מורה:

יחידה / נושא:

מסגרת זמן	סטנדרטים לתכנית הלימודים:	תוכן / נושאים:	כישורים:	פרויקטים / תוצרים:
שבוע 1				
שבוע 2				
שבוע 3				
שבוע 4				
שבוע 5				
שבוע 6				
שאלות משמעותיות		שאלות היחידה		
.1		.1		
.2		.2		
.3		.3		
.4		.4		
.5		.5		

דוגמת מיפוי תכנית לימודים

שם הקורס: קובצת חונכות כיתה יב'

מורה: ג'סיקה דוד

יחידה / נושא: השתתפות במערכת הפוליטית שלנו

שאלות משמעותיות	שאלות היחידה
<ul style="list-style-type: none"> מהי דמוקרטיה בפועל? באילו חלקים של הדמוקרטיה נוכל להיות מעורבים? מהי האחריות של אדם המשתתף בממשלה? באיזו מידה יש לנו אחריות להשתתף בממשל שלנו? כיצד נוכל להבחין בין פוליטיקאי הגון שישחק לפי הכללים ולא יושפע מהרצונות של אחרים? 	<ul style="list-style-type: none"> כיצד הדמוקרטיה פועלת? כיצד ניתן להיות מעורב במערכת כאשר אינך אזרח? כיצד ניתן לעזור לאחרים למצוא את המתווכים שלהם במערכת הפוליטית שלנו? אילו אלמנטים פדרליים עדיין משמשים למטרה שלשמה יועדו?

מסגרת זמן	סטנדרטים של תכנית הלימודים	תכנים / נושאים	כישורים	פרויקטים / תוצרים
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 4 26-30 בספטמבר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.1 התלמידים יסבירו את עקרונות היסוד והערכים המוסריים של הדמוקרטיה האמריקנית כפי שהם באים לידי ביטוי בחוקה האמריקנית ומסמכים מהותיים אחרים של הדמוקרטיה האמריקנית. 	<ul style="list-style-type: none"> קריאה ביקורתית הבנה יישום רפלקציה שילוב מקורות כהוכחה בכתב 	<ul style="list-style-type: none"> קריאה ביקורתית הבנה יישום רפלקציה שילוב מקורות כהוכחה בכתב 	<ul style="list-style-type: none"> רשימת רפלקציה מודפסת על כתבי הפדרליסט רישומי רפלקציה
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 5 3-7 באוקטובר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.8 התלמידים יכינו הערכה וייקחו על עצמם עמדות ויגנו עליהם בנוגע לשאלה של השפעת התקשורת החיים הפוליטיים בארה"ב. 	<ul style="list-style-type: none"> אילו נושאים עדכניים בפוליטיקה / ממשל מעניינים אותך? מדוע? 	<ul style="list-style-type: none"> רפלקציה קריאה ביקורתית סינתזה וניתוח 	<ul style="list-style-type: none"> כתיבה לעיתון בית הספר מאמר מודגש עם שאלות מנחות לקריאתו
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 6 10-14 באוקטובר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.5 התלמידים יסכמו פסקי דין מכריעים ופרשנויות היסטוריות של בית המשפט העליון בארה"ב בתיקים הנוגעים לחוקה ותיקוניה. 12.2 התלמידים יכינו הערכה וייקחו על עצמם עמדות ויגנו עליהם בנוגע להיקף מגבלות הזכויות והחובות כאזרחים דמוקרטיים, היחסים ביניהם וכיצד מבטיחים זכויות וחובות אלו. 	<ul style="list-style-type: none"> מהם התפקידים של בית המשפט העליון? באיזו מידה השכלה ובורות בקרב האוכלוסייה משפיעים על התוצאות של הממשלה והפוליטיקה? כיצד פועלים קמפיינים ומערכות בחירות? 	<ul style="list-style-type: none"> קריאה ביקורתית סינתזה וניתוח 	<ul style="list-style-type: none"> כתיבה לעיתון בית הספר מאמר מודגש עם שאלות מנחות לקריאתו מאמר מודגש על בית המשפט העליון לראות את הסרט צבעי השלטון, לערוך רפלקציה לתכנן מערכת בחירות ממשלתיות של תלמידים להתחיל ליצור מפלגות ומצע בחירות

מסגרת זמן	סטנדרטים של תכנית הלימודים	תכנים / נושאים	כישורים	פרויקטים / תוצרים
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 1 6-9 בספטמבר 	<ul style="list-style-type: none"> ממשל 12.3 התלמידים יכינו הערכה וייקחו על עצמם עמדות ויגנו עליהם בנוגע לשאלה מהם הערכים והעקרונות הבסיסיים החשובים לחברה אזרחית ומה המשמעות והחשיבות שלהם לחברה חופשית. 	<ul style="list-style-type: none"> רפלקציה שיתוף פעולה שיתוף דיון 	<ul style="list-style-type: none"> רפלקציה שיתוף פעולה שיתוף דיון 	<ul style="list-style-type: none"> רפלקציות שיח גיר דיון כיתתי אוצר מילים
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 2 12-16 בספטמבר 	<ul style="list-style-type: none"> ממשל 12.4 התלמידים ינתחו את התפקידים ותחומי האחריות הייחודיים לשלושת ענפי הממשל בארה"ב כפי שנקבעו בחוקה האמריקנית. 	<ul style="list-style-type: none"> רפלקציה הבנה יישום 	<ul style="list-style-type: none"> רפלקציה הבנה יישום 	<ul style="list-style-type: none"> חידון על הרכב הממשל יומן רפלקציות
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 3 19-23 בספטמבר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.4 התלמידים ינתחו את התפקידים ותחומי האחריות הייחודיים לשלושת ענפי הממשל בארה"ב כפי שנקבעו בחוקה האמריקנית; 12.10 התלמידים ינסחו שאלות בנוגע לניתוחים שלהם עליהם גם יגנו בנוגע למתחים בתוך דמוקרטיה חוקתית והחשיבות על שמירת האיזון בין המושגים הבאים: שלטון הרוב וזכויות הפרט; חירות ושוויון; סמכויות מדינה וסמכויות לאומיות במסגרת המערכת הפדרלית; חוסר צייתנות אזרחית ושלטון החוק; חופש העיתונות והזכות למשפט הוגן; הקשר בין דת ומדינה. 	<ul style="list-style-type: none"> רפלקציה הבנה דיון עם חברי הקבוצה / כיתה קריאה ביקורתית 	<ul style="list-style-type: none"> רפלקציה הבנה דיון עם חברי הקבוצה / כיתה קריאה ביקורתית 	<ul style="list-style-type: none"> יומן רפלקציות שיח גיר דיון כיתתי

מסגרת זמן	סטנדרטים של תכנית הלימודים	תכנים / נושאים	כישורים	פרויקטים / תוצרים
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 7 17-21 באוקטובר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.5 התלמידים יסכמו פסקי דין מכריעים ופרשנויות היסטוריות של בית המשפט העליון בארה"ב בתיקים הנוגעים לחוקה ותיקוניה. 12.6 התלמידים יכינו הערכה של נושאים הקשורים בקמפיינים למשרות אלקטיביות ברשויות מקומיות ולאומיות. 	<ul style="list-style-type: none"> כיצד יוצרים מפלגות ומצעני בחירות פוליטיות? מהי תעמולה? כיצד היא מצליחה? כיצד לערוך ראיון עם מומחה רישום מצביעים 	<ul style="list-style-type: none"> קריאה ביקורתית סינתזה וניתוח שיתוף פעולה הכנת: שלטים, כרזות וכו' מנהיגות 	<ul style="list-style-type: none"> כתיבה לעיתון בית הספר מאמר מודגש עם שאלות מנחות לקריאתו מאמר מערכת בתגובה למאמר על בית המשפט העליון השלמת העבודה על מפלגות ומצעני בחירות יצירת תעמולה לבחירות ממשל התלמידים התחלת תהליך רישום מצביעים יצירה משותפת של מערכים לראיונות
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 8 24-28 באוקטובר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.6 התלמידים יכינו הערכה של נושאים הקשורים בקמפיינים למשרות אלקטיביות ברשויות מקומיות ולאומיות. 	<ul style="list-style-type: none"> כיצד מבצעים קריאה ביקורתית? מה ההשפעה של אירועים עכשוויים על חיי היומיום שלי? עריכת ראיונות עם מומחים עריכת מסע בחירות רישום מצביעים 	<ul style="list-style-type: none"> קריאה ביקורתית סינתזה וניתוח מנהיגות עריכת ראיונות רישום הערות 	<ul style="list-style-type: none"> כתיבה לעיתון בית הספר מאמר מודגש עם שאלות מנחות לקריאתו המשך רישום מצביעים התחלת מסעי בחירות לבחירות ממשל התלמידים השלמת דרישות הקמפיינים ראיונות להיסטוריה בעל פה

מסגרת זמן	סטנדרטים של תכנית הלימודים	תכנים / נושאים	כישורים	פרויקטים / תוצרים
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 9 30 באוקטובר – 4 בנובמבר שבוע המצגת 	<ul style="list-style-type: none"> 12.6 התלמידים יכינו הערכה של נושאים הקשורים בקמפיינים למשרות אלקטיביות ברשויות מקומיות ולאומיות. 	<ul style="list-style-type: none"> יישום בחירות מחקר של חוקים ואירועים בהיסטוריה שיקשרו לנושאים של עבודות התזה של התלמידים עריכת ראיונות עם מומחים 	<ul style="list-style-type: none"> קריאה ביקורתית סינתזה וניתוח עריכת ראיונות רישום הערות מנהיגות 	<ul style="list-style-type: none"> רשימת רפלקציה מודפסת על כתבי הפדרליסט רישומי רפלקציה
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 10 7-11 בנובמבר שבוע המצגת, אין שיעור 	<ul style="list-style-type: none"> 12.6 התלמידים יכינו הערכה של נושאים הקשורים בקמפיינים למשרות אלקטיביות ברשויות מקומיות ולאומיות. 12.8 התלמידים יכינו הערכה וייקחו על עצמם עמדות ויגנו עליהם בנוגע לשאלה של השפעת התקשורת החיים הפוליטיים בארה"ב. 		<ul style="list-style-type: none"> עריכת ראיונות רישום הערות כתיבה עריכת מחקר 	<ul style="list-style-type: none"> עריכת ראיונות להכנת היסטוריה בעל פה סימולציית בחירות הגשת הצעה למעורבות ישירה בממשל
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 11 14-18 בנובמבר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.8 התלמידים יכינו הערכה וייקחו על עצמם עמדות ויגנו עליהם בנוגע לשאלה של השפעת התקשורת החיים הפוליטיים בארה"ב. 12.2 התלמידים יכינו הערכה וייקחו על עצמם עמדות ויגנו עליהם בנוגע להיקף מגבלות הזכויות והחובות כאזרחים דמוקרטיים, היחסים ביניהם וכיצד מבטיחים זכויות וחובות אלו. 		<ul style="list-style-type: none"> מחקר וחקירה ניתוח סינתזה כישורי אינטרנט עבודה עם אנשי מקצוע עריכת מחקר 	<ul style="list-style-type: none"> מקורות שנמצאו לחקירה היסטורית הגשת ניתוח ההיסטוריה בעל פה ביצוע סינתזה של הנתונים הכיתתיים בהקשר של ההיסטוריה בעל פה (מקוון?) חיבור המשלב רפלקציה על הנושא של מעורבות ישירה של הממשל הצעת תוצרים וקטעים לאתרי אינטרנט לחינוך אזרחות לקהילה

מסגרת זמן	סטנדרטים של תכנית הלימודים	תכנים / נושאים	כישורים	פריקטים / תוצרים
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 12 21-25 בנובמבר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.1 התלמידים יסבירו את עקרונות היסוד והערכים המוסריים של הדמוקרטיה האמריקנית כפי שהם באים לידי ביטוי בחוקה האמריקנית ומסמכים מהותיים אחרים של הדמוקרטיה האמריקנית. 		<ul style="list-style-type: none"> עבודה עם אנשי מקצוע עריכת סקר ואיסוף נתונים 	<ul style="list-style-type: none"> הכנת סקר על החוקה ומגילת הזכויות של ארה"ב חיבור המשלב רפלקציה על הנושא של מעורבות ישירה של הממשל
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 13 28 בנובמבר – 2 בדצמבר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.1 התלמידים יסבירו את עקרונות היסוד והערכים המוסריים של הדמוקרטיה האמריקנית כפי שהם באים לידי ביטוי בחוקה האמריקנית ומסמכים מהותיים אחרים של הדמוקרטיה האמריקנית. 12.7 התלמידים ינתחו וישוו את הסמכויות והתהליכים של הממשל הלאומי והמקומי 		<ul style="list-style-type: none"> עבודה עם אנשי מקצוע עריכת סקר ואיסוף נתונים הכנת הצעה עריכת מחקר 	<ul style="list-style-type: none"> הגשת חיבור ערוך על ההיסטוריה בעל פה איסוף נתונים על החוקה ומגילת הזכויות של ארה"ב חיבור המשלב רפלקציה על הנושא של מעורבות ישירה של הממשל תוצרים סופיים וקטעים לאתרי אינטרנט לחינוך אזרחות לקהילה
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 14 5-9 בדצמבר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.1 התלמידים יסבירו את עקרונות היסוד והערכים המוסריים של הדמוקרטיה האמריקנית כפי שהם באים לידי ביטוי בחוקה האמריקנית ומסמכים מהותיים אחרים של הדמוקרטיה האמריקנית. 		<ul style="list-style-type: none"> עבודה עם אנשי מקצוע עריכת סקר ואיסוף נתונים 	<ul style="list-style-type: none"> השלמת החקירה הראשונה בנושא של היסטוריה עריכת סקר ואיסוף נתונים על החוקה ומגילת הזכויות של ארה"ב חיבור המשלב רפלקציה על הנושא של מעורבות ישירה של הממשל

מסגרת זמן	סטנדרטים של תכנית הלימודים	תכנים / נושאים	כישורים	פריקטים / תוצרים
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 15 12-16 בדצמבר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.1 התלמידים יסבירו את עקרונות היסוד והערכים המוסריים של הדמוקרטיה האמריקנית כפי שהם באים לידי ביטוי בחוקה האמריקנית ומסמכים מהותיים אחרים של הדמוקרטיה האמריקנית. 		<ul style="list-style-type: none"> עבודה עם אנשי מקצוע עריכת סקר ואיסוף נתונים שיפור כישורי אינטרנט 	<ul style="list-style-type: none"> עריכת סקר ואיסוף נתונים על החוקה ומגילת הזכויות של ארה"ב טיוטה ראשונה של טקסט לאתר אינטרנט ומועד הגשת תוצרים חיבור המשלב רפלקציה על הנושא של מעורבות ישירה של הממשל
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 16 2-6 בינואר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.1 התלמידים יסבירו את עקרונות היסוד והערכים המוסריים של הדמוקרטיה האמריקנית כפי שהם באים לידי ביטוי בחוקה האמריקנית ומסמכים מהותיים אחרים של הדמוקרטיה האמריקנית. 		<ul style="list-style-type: none"> עבודה עם אנשי מקצוע עריכת סקר ואיסוף נתונים תיקונים תרגום 	<ul style="list-style-type: none"> העלאה לאתר האינטרנט של החיבורים על היסטוריה בעל פה איסוף נתונים להכנת סקר חיבור המשלב רפלקציה על הנושא של מעורבות ישירה של הממשל
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 17 9-13 בינואר 	<ul style="list-style-type: none"> 12.8 התלמידים יכינו הערכה וייקחו על עצמם עמדות ויגנו עליהם בנוגע לשאלה של השפעת התקשורת החיים הפוליטיים בארה"ב. 		<ul style="list-style-type: none"> עבודה עם אנשי מקצוע תיקונים תרגום 	<ul style="list-style-type: none"> ניתוח הנתונים מהסקר יצירה חיבור המשלב רפלקציה על הנושא של מעורבות ישירה של הממשל טיוטה שנייה של התוצרים ומעד הגשה הטקסטים לאתר האינטרנט
<ul style="list-style-type: none"> שבוע 18 30 בינואר – 3 בפברואר (אין שיעורים) 	<ul style="list-style-type: none"> 12.2 התלמידים יכינו הערכה וייקחו על עצמם עמדות ויגנו עליהם בנוגע להיקף מגבלות הזכויות והחובות כאזרחים דמוקרטיים, היחסים ביניהם וכיצד מבטיחים זכויות וחובות אלו. 		<ul style="list-style-type: none"> הצגה עריכת רפלקציה שיתוף עם הקהילה 	<ul style="list-style-type: none"> הצגת תוצאות המחקר והתוצרים שהוכנו במצגת

דוגמת מיפוי תכנית לימודים

יחידה להבנה כלכלית

הקשר: הבנה כלכלית הינה נושא חשוב שיש ללמוד בנפרד, בייחוד בהקשר של עבודה במסגרות של השכלה גבוהה. אולם, כאשר עובדים על פרויקטים יש תועלת בחשיפת התלמידים לנושאים של תקציב, דפוסי הוצאה וקבלת החלטות משום שנושאים אלה רלבנטיים ויכולים להעמיק את המאמץ האקדמי. עבודה זו גם מאפשרת לתלמידים להמשיך ולתרגל כישורים שהם עבדו עליהם במסגרת לימודי יסודות המתמטיקה.

מטרה / יעדים בעולם האמיתי:

העצמת התלמידים בנושא של הוצאה אישית.

פיתוח כישורי הכנת תקציב אישי.

ניתוח דפוסי הוצאות.

הבנת ההשלכות של חוב.

הבנת הבטיס עליו פועלים כרטיסי האשראי.

כישורים הנוגעים ליסודות מתמטיים:

חישוב.

עבודה עם מספרים גדולים.

ניתוח חלקים מהשלם.

תקני ליבה: הערכה והשוואה של אסטרטגיות

בהתבסס על ערכים חזותיים. למשל, השוואת פוליסת

ביטוח רכב עם השתתפות עצמית גבוהה והשתתפות

עצמית נמוכה תוך חישוב הסיכויים, ברמה הסבירה,

של תאונה קלה או תאונה רצינית. שימוש בהסתברויות

לקבלת החלטות הגיונית.

תוצרים: התלמידים יכינו תיעוד של הוצאות על האופן

שבו הם מוציאים כסף / מה הם קנו במשך תקופה של

שלושה שבועות.

התלמידים יכינו תרשים עוגה שיציג את הקטגוריות של הרגלי ההוצאה שלהם במשך התקופה של שלושה שבועות.

התלמידים יבחרו בהיבט מסוים של הפרויקט שלהם וינתחו אותו מבחינה כספית / יצרו תקציב לפרויקט.

התלמידים יכינו תרשים עוגה שיציג את התקציב שהם מכינים / ניתוח הפרויקט שלהם.

** תוספת נקודות: הבוגרים יכינו תקציב ללימודים גבוהים.

תהליך: בכל שבוע במהלך התקופה של לימודי יחידה

מצומצמת זו, החונכים והתלמידים יקראו מאמר

הקשור לספרות כלכלית וידונו במאמר. הם גם יבצעו

פעילויות הקשורות לתחום הכלכלה והתלמידים יקבלו

משימות קבועות הקשורות לתיעוד ההוצאות שלהם.

לוח זמנים:

שבועות הוראה:

28/5 – 1/6

4/6 – 8/6

11/6 – 15/6

18/6 – 22/6

שבוע 1: כיצד אנו מחליטים?

פעילויות:

כיצד אנו מחליטים על מה נוציא את הכסף שלנו?

כיצד אנחנו ממיינים את ההוצאות שלנו לקטגוריות

שונות?

התלמידים ישתמשו במארגן גרפי כדי לעקוב אחר

ההוצאות היומיות שלהם.

מאמר: מדוע אתלטים מקצועיים פושטים את הרגל?

שבוע 2: מהו אשראי טוב?

פעילויות:

מה משוקלל בדירוג האשראי?

מה עושה דירוג אשראי?

מהם שיעורי ריבית?

התלמידים ימשיכו לעקוב אחר ההוצאות שלהם.

מאמר: מה צריך לדעת על כרטיסי אשראי?

שבוע 3: תקציבים

פעילויות:

התלמידים ימיינו את ההוצאות שלהם לקטגוריות

שונות.

התלמידים ינתחו תקציבים (חיבור לפרויקט

ההתמחות).

התלמידים ישוו ריביות ועמלות של כרטיסי אשראי

שונים.

מאמר: חובות כרטיס אשראי

3. תצוגת תוצרים – מצגות

הפילוסופיה:

תצוגות תוצרים הינן מצגות פומביות בהן התלמידים מציגים את העבודות ותוצרי הלמידה שלהם. התצוגות מתקיימות בסופו של כל סמסטר. המצגות מהוות את אחד האירועים החשובים שנערכים במסגרת בית הספר. זהו הזמן בו התלמידים מציגים את העבודה המיטבית שלהם ונבחנת מידת העמידה שלהם בתכנית הלמידה האישית. כל תלמיד מציג בפני פאנל הכולל את החונך, ההורים, חברים לכיתה, מבוגרים מחוץ למסגרת קבוצת החונכות והמנטור (כאשר הדבר אפשרי). תכנית הלמידה האישית והעמידה ביעדים הכיתתיים של כל תלמיד משמשים כבסיס להערכת העבודה.

תפקידים:

תפקיד התלמידים:

כל התלמידים משתמשים בתכנית הלמידה האישית וביעדים הכיתתיים כקווים מנחים לעבודה לקראת המצגת. כל התלמידים מתעדים את העבודה שהושלמה במהלך הסמסטר ומארגנים תיעוד זה בתיק עבודות. הם מתכננים את המצגות, יוצרים סדר יום, עזרים חזותיים וכרטיסי הערות. הם מתאמנים לקראת המצגת מראש. התלמידים משתתפים במצגות של אחרים כחברי פאנל, ובכך ניתנת להם האפשרות לשאול שאלות ולקבל משוב. כל אחד מהתלמידים מציג את התוצרים שלו/ה בפני פאנל של חברים לכיתה, צוות קבוצת הלמידה ומבוגרים נוספים. הם סוקרים את המשוב מחברי הפאנל וכותבים מכתבי תודה. בחלק מהמקרים ייתכן ויהיו תלמידים שיידרשו להציג את התוצר פעם נוספת או להכין עבודה נוספת כדי להשלים את יעדי הסמסטר.

תפקיד החונכים:

החונכים מוודאים שלכל התלמידים תכנית למידה מפורטת המציגה יעדים ברורים לכל מצגת. הם משוחחים עם קבוצת החונכות בנוגע ליעדים הכיתתיים הכלליים לכל סמסטר. החונכים מסייעים לכל אחד מהתלמידים לסקור את העבודה וליצור סדר יום לתצוגה. הם קובעים מועדים לתרגול לקראת המצגות, כמו גם את מועדי התצוגות ומוודאים שההורים יכולים להגיע. יש לעודד גם את המנטורים להגיע ולכן על

החונכים לוודא שהמנטורים יודעים על מועד התצוגה והוזמנו להגיע. כל אחד מהחונכים וקבוצת החונכות שבאחריותם הולכים למצגות של תלמידים אחרים בבית הספר. החונכים שואלים שאלות חקירה ונותנים משוב במצגות. לעיתים הם יסייעו לתלמידים במהלך המצגת ויעזרו להם להתנהל מול חברי הפאנל.

תפקיד המשפחות:

הורים (או אפוטרופוסים) יכולים לעזור לתלמידים להתכונן למצגת בבית על ידי סקירה של סדר היום, תרגול הצגת התוצרים יחד ולתרגל עימם את הנאום. ההורים מתבקשים לבוא למצגות ולקחת חלק פעיל על ידי תשאול התלמידים ומתן משוב.

תפקיד המנהלים:

המנהלים של בתי הספר תומכים בחונכים ומובילים צוות המסייע בפיתוח התצוגות, הם מתבקשים להשתתף במצגות (לפחות כמה מכל קבוצת חונכות בכל סמסטר), לתת משוב לתלמידים על העבודה והלמידה שלהם, ולהציג את עבודות התלמידים במסגרות אחרות בבית הספר ובמסגרות קהילתיות. הם גם נדרשים לעודד את המשפחות להגיע למצגות ולארגן חברי קהילה נוספים לבוא.

מטרה:

התצוגות הינן מצגות פומביות המציגות את הלמידה של התלמידים

רבים מהתלמידים מעולם לא הציגו בפני אנשים והם צריכים תרגול רב ותמיכה כדי להפגין ביטחון כאשר הם נואמים בפני קהל. בחלק מהמקרים התלמיד יתחילו בעבודה רק במסגרת צוות תכנית הלמידה שמשמש כפאנל קטן שנותן הערכה לתלמיד/ה. במצגת הבאה ניתן להוסיף חונכים ותלמידים לפאנל. עד לשלב המצגות של כיתה י' התלמידים אמורים להיות מוכנים להציג את עבודתם בפני קהל גדול. התצוגות הפומביות הן חלק משמעותי מהפילוסופיה של רשת BPL.

במהלך ארבע שנות הלימודים בבתי ספר תיכוניים של רשת BPL תלמידים יכולים לקחת חלק במספר רב של מצגות, שכן בכל שנה יש מספר מצגות חשוב לזכור שאם הביצוע בשתיים – שלוש התצוגות הראשונות אינו מוצלח, ישנן הזדמנויות רבות לשיפור. בנוסף, באמצעות שינוי הדרישות וחלק הרפלקציה תאפשרו לתלמידים להתמודד עם מגוון אתגרים חדשים בכל סמסטר.

המטרה של המצגת תלויה במצב האישי של כל תלמיד/ה. ייתכן ש:

- המצגת נועדה לחגוג את הישגי התלמידים והעבודה שנעשתה במשך כל הסמסטר. זוהי קריאת השכמה, לעורר את התלמידים ולגרום להם להבין שייתכן וסטו מהמסלול ולא יצליחו לסיים כך את הלימודים (או לעלות כיתה).
- זוהי הזדמנות טובה לעזור לתלמידים להתכונן בצורה טובה יותר לסמסטר הבא. זוהי אפשרות לעודד את התלמידים ולהתקדם בפרויקט המהווה עבורם אתגר. או שכל המטרות לעיל רלבנטיות לתלמיד/ה המסוים.

סוגי מצגות

מצגת תכנית למידה

בסופו של כל סמסטר, כל אחד מהתלמידים מציג מצגת. במצגת הזאת התלמידים נבחנים על כל העבודה והלמידה שהיתה חלק בתכנית הלמידה האישית שלהם. התלמידים מנסים להתמקד בעבודה המעמיקה ביותר והאותנטית ביותר שהשלימו במהלך הסמסטר, וזאת לצד הצגת דברים נוספים מהסמסטר המעידים על עמידה במטרות האחרות של תכנית הלמידה האישית. המצגת יכולה להיערך בבית הספר או באתר ההתמחות של כל תלמיד. חשוב שצוות תכנית הלמידה יהיה נוכח (כולל המנטור כאשר אפשר), כמו גם חברים לכיתה, אנשי צוות מבית הספר ומבוגרים נוספים.

מצגת נושאית

אלו הן מצגות תכנית למידה קבועות שהחונכים בוחרים עבורן נושא כדי להדגיש היבט מסוים של העבודה. למשל, בית הספר יכול לבקש מהתלמידים להציג פרויקטים שיש בהם מרכיב של חשיבה כמותית. או שהמוקד במצגת יכול להיות פרויקט הלמ"ה של כל תלמיד, החיפוש אחר התמחות, או למידה במסגרת שירות קהילתי. בחלק מהמקרים, הנושא הוא אמצעי המצגת – למשל, כל התלמידים צריכים להכין תלקיט דיגיטלי, או מצגת פאואר פוינט, או להדריך פעילות מסוימת. זוהי דרך מהנה להתמקד בלמידה של התלמידים סביב עדיפות מסוימת. חשוב לוודא

שהתבנית שתיבחר תהיה גמישה מספיק כדי לאפשר לכל אחד מהתלמידים להשלים את מטרות הלמידה האישיות ולעמוד בתכנית הלמידה האישית.

מצגת אמצע סמסטר, או מצגת מצומצמת למטרת מעקב

לעיתים, התלמידים צריכים לקבל הערכות רשמיות בתדירות גבוהה יותר. בחלק מהמקרים החונכים יכולים לערוך מצגות מצומצמות באמצע הסמסטר שיאפשרו לתלמידים להציג בצורה רשמית את העבודה שהם עשו עד כה בפני קהל מצומצם במסגרת בית הספר. מצגת מסוג זה יכולה לסייע לתלמידים לתרגל את המיומנויות שלהם.

מצגת העולם האמיתי

מצגת מסוג זה מתקיימת במסגרת אירוע הנערך כאשר הפרויקט הגיע לסופו. אם הפרויקט הוא אירוח המנטור לארוחת בוקר אזי ארוחת הבוקר היא המצגת. אם הפרויקט של התלמיד הוא ארגון עצרת, או הצגת ממצאים בעניין מסוים בפני ישיבת הדירקטוריון, גם אלו יכולים להיות מצגות בעולם האמיתי. התלמידים יכולים לנצל את ההזדמנות ולקבל משובים מהמשתתפים במסגרת האירוע עצמו ולשלבם במהלכו. זה יכול לעזור להם להעריך את מידת ההצלחה של האירוע. במידת האפשר רצוי שגם חברי צוות תכנית הלמידה יהיו נוכחים באירוע. מצגות מסוג זה מתקיימות לרוב בנוסף למצגת תכנית הלמידה המתקיימת בסופו של כל סמסטר.

מצגת מעבר

מצגות מעבר מתקיימות לרוב בסוף שנה י' או לקראת אמצע הסמסטר האחרון בשנה זו. במצגת הראשונה התלמידים מציגים את תיק העבודות הסופי שלהם לעבודה שהושלמה במשך הלימודים בכיתה ט' ו-י'. התלמידים מציגים כיצד עבדו על כל אחד מחמשת יעדי הלמידה במהלך שנתיים אלה. חברי הפאנל בוחנים את הפרויקטים ובודקים את מידת האוטנטיות והמאמץ האקדמי שהושקע בהם, כולל פרויקט למידה מבוססת התמחות והוכחות לתכונות האישיות העולות מהעבודה שבוצעה. חברי הפאנל נותנים משוב בנוגע לפערים שמצאו בעבודה וההתקדמות שחלה. במהלך הסמסטר שלאחר מכן, התלמידים יעבדו על השלמת הפערים והכנת תכנית עבודה על תחומים מסוימים הדורשים עבודה מעמיקה יותר. המצגת השנייה מתקיימת לקראת סוף הסמסטר האחרון. במצגת הזאת החונכים וחברי הפאנל מקבלים את ההחלטה בנוגע למידת המוכנות של כל אחד ואחת מהתלמידים ללימודים במסגרות לבוגרים.

מצגת בוגרים - פרויקט תזה

מצגת זו מתקיימת בשנת הלימודים האחרונה. כאן התלמידים מציגים את העבודה הסופית שלהם במסגרת פרויקט הגמר שהכינו. מצגת זו משולבת לעיתים עם מצגת סיום הלימודים אך זה קורה רק במידה וניתן אישור למוכנות התלמיד/ה לסיום הלימודים.

מצגת סיום לימודים

זוהי התצוגה האחרונה של התלמידים המתקיימת במהלך שנת הלימודים האחרונה. זוהי חגיגה ושיקוף של חיי התלמידים והלמידה שביצעו במסגרת בית הספר. זוהי המצגת האחרונה שהתלמידים יכינו לפני סיום הלימודים. כל אחד מהחונכים מציגים את התלמידים העולים ונואמים בפני הקהל נאום המשקף את החוויה הבית ספרית. הקהל במקרה זה כולל מנטורים מהעבר, חונכים, קבוצות החונכות בשלמותן, משפחות וחברים. בשלב זה התלמידים כבר השלימו את כל העבודה שנדרשה מהם. תלמידים שלא השלימו את העבודה הנדרשת לסיום הלימודים אינם אמורים לערוך מצגת סיום עד שהם משלימים את כל העבודה.

שלבי המצגת

הכנה למצגת

- יש לוודא שתכניות הלמידה של התלמידים מעודכנות. זהו המסמך בו ישתמשו חברי הפאנל כדי להעריך האם התלמיד המסויים עמד ביעדים שנקבעו לסמסטר זה. תכנית הלמידה צריכה להציג באופן מדויק את הציפיות מכל אחד מהתלמידים.
- יש לוודא שהתלמידים הכינו עותקים של תכנית הלמידה לכל אחד מחברי הפאנל הנוכחים במצגת. התלמידים יכולים להכין לחברי הפאנל אוגדן הכולל את סדר היום שלהם, תכנית הלמידה, טופס מתן משוב על המצגת ועבודות לדוגמה.
- יש לבחון יחד עם התלמידים את הציפיות למצגות ואת החומרים. התלמידים יתבקשו להכין רשימת מעקב ולסמן את הפריטים שהשלימו. יש לבדוק פעם בשבוע את הרשימה שלהם ולסייע להם לתכנן את יתר המשימות שהם צריכים לעשות תוך שימוש ביומן הפרויקטים (סופר לו"ז) שלהם.
- יש להציג בפני התלמידים סרטונים של מצגות, דוגמאות של תיקי עבודות, עזרים חזותיים, פתקים, נושאים לסדר היום וכל דבר אחר שתרכזו שהתלמידים ישלבו במצגות שלהם. יש לתת להם רעיונות מוחשיים.
- יש לשוחח עם התלמידים על המאפיינים של נואם מוצלח. איך אפשר להפוך את המצגת לייחודית? הכינו יחד עם התלמידים מדד למצגת.
- יש לבקש מהתלמידים לתרגל הצגת מצגת בפני קבוצת החונכות כשבועיים לפני המצגות ולתת
- משוב לעבודה כקבוצה. בקשו משובים חיוביים לצד משובי ביקורת. בקשו מהתלמידים לשבת בזוגות ולעבוד על מתן ביקורת האחד לשני על המצגות.
- על התלמידים להזמין את חברי הפאנל, אך סייעו להם באישור התאריך והשעה מול המשפחות, המנטורים ומשתתפים חשובים אחרים.
- יש לסייע לתלמידים למקד את המצגות שלהם סביב התשוקות שלהם ועבודה ממשיה. המצגת של כל אחד מהתלמידים צריכה להתמקד בלמידה, בתשוקות ובשאיפות ובהתנסויות של התלמיד/ה. עזרו לתלמידים למצוא דרכים למשוך את תשומת לב הקהל, חשבו ושוחחו על הלמידה והעבודה שביצעו.
- יש להזמין למצגת מבוגרים אחרים או מודלים לחיקוי. ייתכן ותרצו להזמין תלמידים מבוגרים יותר שיתנו משוב על עבודת התלמידים.
- יש לקיים דיון במסגרת קבוצת החונכות על המאפיינים של חבר פאנל טוב. התלמידים ילכו וייקחו חלק במצגות של תלמידים אחרים. אילו שאלות אפשר לשאול? איך הם יכולים לעזור להעריך עבודה של תלמיד אחר? מה עליהם לבחון במצגות של תלמידים אחרים?
- ניתן להכין רשימת מעקב למצגות ומסרו אותה לתלמידים 3-4 שבועות לפני מועד המצגת. באמצעות הרשימה התלמידים יוכלו להבין מה מצופה מהם והיא תסייע להם לוודא שהם במסלול הנכון ועומדים בציפיות. עם זאת, ודאו שהרשימה אינה מחליפה את תכנית הלמידה האישית.
- יש לוודא מרווח זמן בין מועדי המצגות למקרה שחברי פאנל יאחרו, דיון במצגת מסוימת יתארך וכדומה. תכנון הזמנים בצורה כזאת יפחית לחץ ודאגה מכם ומהתלמידים.
- מספר שאלות שכדאי לחשוב עליהן לפני כל מצגת:

- איזה משוב יהיה הכי יעיל להמשך תהליך הלמידה של התלמיד המסויים?
- מה תהיה תגובת התלמיד למשוב שלילי או חיובי?
- באילו סוגיות יש לטפל באופן פומבי, במסגרת התצוגה?
- איך ההורים או המנטורים יכולים להשפיע על המצגת?
- אילו היבטים של תרבות בית הספר תלמיד זה הפנים?
- באילו היבטים יש להתמקד ולהשקיע יותר?
- מהי הציפייה הגבוהה ביותר לתלמיד המסוים שהיא גם מציאותית?
- באיזו דרך חיובית ומעודדת תוכלו לקדם את התלמידים לשלב הבא?

במהלך המצגות

- הציגו את המצגת של התלמיד אם ברצונכם לתת את הטון למצגת או להסביר את המוקד שלה.
- התמקדו בתכנית הלמידה של התלמיד המציג. אל תיכנסו לפרטי פרטים. למרות שישנן ציפיות כלליות לכל רמה חשוב לוודא שהמצגת מתמקדת בתכנית הלמידה האישית.
- שאלו שאלות חוקרות ושאלות רפלקטיביות. זוהי ההזדמנות של התלמיד להפגין את מידת העבודה שעשה.
- יש לעודד את חברי הפאנל לשאול שאלות.
- אם ניתן צלמו בווידאו את המצגת. נסו לצלם לפחות אחת מהמצגות של כל אחד מהתלמידים במהלך השנה. זה יסייע לתלמידים לתעד את ההתפתחות שלהם במשך הזמן.
- עברו בין חברי הפאנל ובקשו מכל אחד ואחת מהם להציג שאלות ולתת משוב בסוף המצגת.

- אספו את טפסי המשוב מחברי הפאנל. ודאו שיש עותק לכם ולתלמיד/ה (ראו דוגמת טופס משוב למצגת בפרק זה במדריך). שמרו את הטפסים כדי שהתלמידים יוכלו להשתמש בהם לקראת המצגת הבאה.
- ייתכן ותרצו לקיים פגישת תכנית למידה ישירות לאחר המצגת. הורי התלמיד נוכחים וכל התכנים זמינים. זוהי הזדמנות להתחיל בעבודה על תכנית הלמידה לסמסטר הבא. תוכלו לכלול עבודה חוזית (עבודה שלא הושלמה למצגת) בתכנית הלמידה הבאה ולקבוע את הפרויקטים ויעדים נוספים. ראו את המדריך לחונך – תכניות למידה, למידע נוסף בנוגע לפגישות אלה.

לאחר המצגות

- אם צילמתם את המצגת – בקשו מכל אחד מהתלמידים לצפות בסרטון שלהם. בקשו מהתלמידים לחשוב על ההופעה שלהם. מה הם אהבו במצגת? מה הם היו עושים אחרת?
- בקשו מהתלמידים לכתוב ביומן שלהם על המצגת.
- כתבו רפלקציות שלכם על המצגת. להלן מספר שאלות שתוכלו לשאול את עצמכם לאחר שהתלמידים הציגו את עבודתם. שאלות אלו יכולות להיות נקודת התחלה טובה לחשיבה על הנרטיב של כל אחד מהתלמידים.
- באיזו מידה התלמיד הפגין את עומק העבודה שביצע?
- איך ניתן ליצור יותר עומק בלמידה בתכנית הלמידה לסמסטר הבא?
- האם התלמידים עמדו במטרות שהוצבו בתכנית הלמידה?
- האם תכנית הלמידה היתה מאתגרת מדי? לא

- מאתגרת מספיק?
- האם התלמיד הציג הוכחות לכל העבודה? האם התלמיד היה מאורגן?
- איך ניתן לעזור לתלמיד להתכונן טוב יותר בסמסטר הבא?
- האם התלמיד מתלהב מהעבודה / תכנית הלמידה שלו?
- איך ניתן לעזור לתלמיד למצוא מה מעורר בו עניין והתלהבות?
- האם המצגת היתה ייצוג טוב של העבודה והלמידה שהתלמיד עשה בסמסטר זה? מדוע או מדוע לא?
- איך ניתן לנסח את המצגת לחברי הפאנל בצורה טובה יותר?
- האם התלמיד הראה שיפור? באילו תחומים?
- באילו מהתחומים האחרים התלמיד צריך להשקיע יותר בסמסטר הבא?
- אילו משאבים אחרים יכולים לעזור לתלמיד במהלך הסמסטר הבא?
- ערכו דיון במסגרת קבוצת החונכות ובקשו מהתלמידים לערוך רפלקציות בנוגע למצגות שלהם.
- סקרו בקבוצת החונכות את הנרטיב האישי של כל אחד מהתלמידים כך שלתלמידים יהיה מושג טוב יותר במה מדובר. הציגו להם דוגמאות לנרטיבים אישיים של תלמידים אחרים.
- שוחחו עם התלמידים על הרעיון של עבודה חוזית. לעיתים תלמיד מסויים לא השלים את המטרות שנקבעו בתכנית הלמידה ולעיתים התלמיד ביצע עבודה מצוינת במהלך הסמסטר אבל קיבל משוברים מחברי הפאנל שעל פיהם ניתן לשפר את העבודה אפילו יותר. בכל מקרה, חוזה לאחר המצגת נקבע כדי לעזור לתלמידים להשלים את העבודה במהלך השבועות שלאחר המצגת.

- הכנת חוזים עבור אותם תלמידים שנוותרו להם עבודה שהם צריכים להשלים. תפקיד החונכים לוודא שכל אחד מהתלמידים אחראי לתכנית הלמידה האישית וכי המשימות שנוסחו הן מציאותיות וברות השגה. במידה והצוות תכנן יותר מדי דברים, ותרו על כמה מהם. האם התלמיד המסויים עשה כמיטב יכולתו כדי להשלים את המטרות של תכנית הלמידה? לאיזו עבודה ניתן לצפות באופן סביר במהלך השבועיים הקרובים? אילו שינויים גדולים יותר יש להכין בתכנון ובניהול הפרויקט במהלך הסמסטר הבא?
- שוחחו עם התלמידים על האפשרות להציג את המצגת פעם נוספת. רוב הזמן החונכים מחפשים כיצד לשפר. אם אחד מהתלמידים לא התכונן למצגת או הפגין ירידה ניכרת באיכות העבודה, חברי הפאנל והחונכים יבקשו מהתלמיד להציג פעם נוספת.
- הכינו רשימת פריטי מעקב לאחר המצגת – ניתן לכלול ברשימה זו:
- מכתבי תודה לחברי הפאנל.
- רישומים ביומן.
- נרטיבים אישיים.
- לגשת למצגות של תלמידים אחרים.
- הכנת טיוטה של תכנית למידה חדשה.
- עבודה חוזית.
- ארגון תיק העבודות (התלקיט).
- הקדישו זמן במסגרת מפגשי קבוצת החונכות לארגון התלקיטים הקשיחים והמקוונים. ייתכן והתלמידים יצטרכו לסרוק את העבודה שלהם, לצלם תמונות דיגיטליות ולהעלות קבצים. עזרו לתלמידים בתהליך הארגון.
- ודאו שהתלמידים מגישים את טפסי המשוב שקיבלו מחברי הפאנל שנכחו במצגת שלהם, כך

שיוכלו להתייחס אליהם כשיתכוננו למצגת הבאה שלהם.

שאלות לדוגמה שניתן לבקש מחברי הפאנל לשאול את התלמידים במהלך המצגות:

- מה למדת מהכנת העבודה הזאת?
- מהי דרך הלמידה הטובה ביותר מבחינתך? איך את/ה מצליח/ה לבצע הכי הרבה?
- איזה חלק בעבודה שלך הכי הלהיב אותך?
- כיצד יכולת להעמיק יותר? אם היה לך עוד חודש - מה ניתן היה להוסיף למצגת הזאת?
- אילו מוצרים יצרת?
- איזה נושא חקרת בצורה מעמיקה במהלך הסמסטר הזה?
- על אילו יעדי למידה עבדת באמצעות העבודה הזאת?
- האם ניהול הזמן היה טוב? אילו אסטרטגיות יכולות לסייע לך להשתפר?
- האם אפשר להסתכל ביומן הפרויקטים (הסופר-לו"ז) שלך?
- איזה חלק של העבודה מעורר בך גאווה?
- האם הצלחת לעמוד במטרות שנקבעו בתכנית הלמידה שלך? האם תכנית הלמידה שלך היתה מאתגרת מספיק עבורך?
- באילו משאבים נעזרת כדי להכין את העבודה שלך?
- אילו משאבים אחרים יכלו להועיל לך בעבודתך?
- מה היה הדבר הקשה ביותר במהלך הסמסטר הזה?
- מה יהיה דומה ומה יהיה שונה במצגת הבאה שלך?

רעיונות יצירתיים למצגת:

- התלמידה מכינה גלריה של יצירות האמנות שלה ברחבי החדר שבו היא מציגה את המצגת שלה.

במהלך המצגת היא מדברת באריכות על העבודה והלמידה שלה בנושאים של איור, עיצוב גרפי ואנימציות מחשב לפרויקט ההתמחות שלה וקורס האמנות שהיא משתתפת בו במכללה. היא מדגימה את העבודות השונות שעשתה ומבקשת מחברי הפאנל לעשות איור של קווי מתאר כדי למשוך את תשומת ליבם ולעניין אותם בנושאי המצגת. לקראת סוף המצגת היא מספרת על הלמידה שלה והחיפוש שלה באיזו אוניברסיטה / מכללה ללמוד כשתסיים את לימודיה בשנה הבאה.

- תלמיד שאתר ההתמחות שלו הוא אתר בנייה מציג בפני חברי הפאנל במצגת את יסודות הבטון לבניין חדש שהכינו באתר בו הוא עובד. הוא מתאר בפירוט את תהליך הבנייה. לאחר מכן הוא מציג סרטון על אתר הבנייה בו הוא מציג את הממצאים על מחקר שערך בנושא של הסרת קרקע מזוהמת וחוקי איכות הסביבה הנוגעים לסילוק פסולת.
- תלמיד משמיע לחברי הפאנל את הדיסק שיצר ובו הוא מנגן בגיטרה בעודם נכנסים לחדר המצגת.

דוגמאות לחומרי הכנה למצגת

* חומרים אלה ספציפיים לבית ספר מסוים ולבית הספר שלכם בוודאי יש ציפיות ייחודיות בכל הנוגע למצגות.

ערכו שינויים בהתאם להקשר האקדמי והתרבות הבית ספרית שלכם.

יסודות הכנת מצגת לתלמידים, דברים ממשיים שיש להכין (בנוסף לעבודה עצמה):

- **סדר יום** – רשימה מסודרת של כל הנושאים שתכסו כולל לוח זמנים.
- העתק סופי של **תכנית הלמידה**.
- **כרטיסי הערות** או תיאור מפורט – אלו יזכירו לכם מה רציתם לומר.
- יש לזכור לכלול רשימת **הוכחות** (מה שתציגו) לכל נושא.
- **פעילות** שתובילו מול הפאנל כדי למשוך את תשומת ליבם ולשתף עימם משהו שלמדתם.
- **עזרים** חזותיים במידה ואין לכם כבר כאלה שתוכלו להציג כחלק מהעבודה שלכם.

מה כדאי שתגידו

ככלל, יש שש שאלות מרכזיות שחברי הפאנל יבקשו מכם לענות עליהן, ללא קשר לנושא שתציגו:

- מה **עשיתם**?
- מה **תהליך** שעברתם?
- מה **התוצר** שיצרתם?
- מה **למדתם**?
- האם **השתפרתם**?

- על מה אתם צריכים **עוד לעבוד**? ישנם פרטים אחרים שניתן להתייחס אליהם, תלוי באופי העבודה.

כיצד עליכם להציג

- הפגינו **התלהבות** מהעבודה שלכם.
- דברו באופן **איטי** וברור.
- **התלבשו** כאנשי מקצוע.
- דברו **בקול רם**.
- צרו **קשר עין** עם חברי הפאנל.
- הימנעו מהתבטאויות כגון **"אהממ"**, "אתם יודעים", "כאילו", וכדומה.
- תהיו **מאורגנים** – תכינו את ההוכחות שלכם (העבודה שלכם) מראש בסדר הנכון.
- נהלו את **הזמן** שלכם – המצגת שלכם לא יכולה להימשך מעל ל- 45 דקות.

תבנית המצגת

- משך המצגת צריך להיות 45-50 דקות.
- על התלמידים לעמוד במשך כל המצגת.
- על התלמידים להציג את עצמם ולבקש מחברי הפאנל להציג את עצמם. על התלמידים לזכור לציין ולהדגיש בפני חברי הפאנל את תחומי העניין, השאיפות והתשוקות האישיות. על התלמידים להגיש לחברי הפאנל את האוגדנים או כל חומר אחר שהכינו עבורם כבר בהתחלה.
- אם המצגת קשורה להתנסות בעולם האמיתי, הדגש צריך להיות על העולם האמיתי, עבודת הפרויקט וההדגמה. יש לזכור להציג את לוח הזמנים ותיעוד הפרויקט.
- אם המצגת אינה קשורה בהתנסות בעולם האמיתי, יש להתמקד בתחומי העניין, התשוקות והשאיפות האישיות שהיוו את מוקד ההתעסקות במהלך

רשימת זרימה של המצגת (הכינו עותקים רבים!)

נושא (מתכנית הלמידה)	ראיות שתציגו	נקודות מרכזיות שתטענו

שם: _____ תאריך: _____

הערכה עצמית של נאום בפני קהל

תנו לעצמכם ציון מ-1 עד 10 על כל קטגוריה (10 הוא הציון הגבוה ביותר) וכתבו בזריזות ביקורת קצרה על האופן בו הופעתם וביצעתם את הנאום

קשר עין

עוצמת קול

(האם אתם יוצרים קשר עין עם האנשים בקהל?) (האם אתם מדברים חזק מספיק?)

שפת גוף

אינטונציה

(מה ניתן ללמוד עליך משפת הגוף שלך?) (הגברת הקול והחלשת הקול בזמן דיבור)

רהיטות

(דיבור בצורה ברורה כך שכולם מבינים אתכם)

- אוגדנים ותיבת התלקיט.
- כרטיסי הערות.
- כל התיעוד של פרויקט הלמ"ה שלכם כולל מידע חיפוש, אנתרופולוגיות, הערות מפגישות, דפי נוכחות, תיעוד הפרויקט, ועבודת הפרויקט.
- לוח זמני פרויקט הלמ"ה.
- לוח זמנים של כל הפרויקטים שאתם עובדים עליהם.
- יומן.
- יומן פרויקטים (סופר-לו"ז).
- הוכחה לתרגול של מצגת.
- כל הטיוטות והעבודה הסופית.
- עדויות לעבודה במסגרת קבוצת החונכות.
- פרויקט "מי אני".
- יומן קריאה.

טיפים למצגת מוצלחת

- תבואו מוכנים – מתורגלים ומאורגנים.
- השתמשו בעזרים חזותיים.
- הכינו את כל ההוכחות כך שיהיו נגישות. תהיו כנים – תדונו בפערים שלכם.
- תיקחו שליטה – תקבעו אתם את הקצב ותדעו לאן אתם מתקדמים.
- תאמרו לחברי הפאנל מתי תרצו לענות על שאלות – במהלך המצגת או בסופה.
- דברו בקול רם ובצורה ברורה – תעמדו זקוף ותתלבשו בצורה מתאימה.
- תעקבו אחר סדר היום שהכנתם.
- רשמו את ההצעות שחברי הפאנל מוסרים לכם.

עשרת השבועות האחרונים. יש להציג את התכנית האישית ללמידה בעולם האמיתי ואת התכנית להשלמת יעדי הלמידה. לאחר מכן, על התלמידים להציג בפני חברי הפאנל את מה שהוכן, התלמידים אמורים ללמד או לשתף את חברי הפאנל במשהו שביצעו (בערך 20 דקות). זוהי ההזדמנות של כל אחד מהתלמידים לבלוט. הזכירו לתלמידים להשתמש באביזרים, שקפים, מוזיקה, תמונות, וכדומה, כל דבר שיהפוך את המצגת למהנה ויגרום לחברי הפאנל לשתף פעולה!

- התמונה הגדולה – רישומי יומן, יומן פרויקטים (סופר-לו"ז), אחריות, כבוד, וכו'. התלמידים יכולים לשוחח על ספרים שהם קוראים.
- התלמידים יכולים להציג את תכנית הלמידה ולבחון יחד עם חברי הפאנל את רשימת פרטי המעקב. יש לזכור שרשימת המעקב תציג בפני חברי הפאנל מה בוצע ומה לא הושלם, לכן על התלמידים להיות מוכנים להסביר כיצד יושלמו הפערים.
- כדאי להקדיש כ-10 דקות לרפלקציה – בדקות אלה התלמידים יוכלו לשוחח על הרעיונות בנוגע ללמידה שנעשתה במהלך הסמסטר, ההישגים, מה נותר להשלים וההשתלבות האישית בבית הספר.
- התלמידים יכולים לבקש עצות מחברי הפאנל.
- בסוף המצגת כל אחד מחברי הפאנל ייתן משוב חיובי ושלילי.

דברים שצריכים להיות במצגת שלכם

- סדר יום.
- הסכם סמסטר ראשון.
- תכנית למידה.
- רשימת מעקב מסומנת.
- טפסי משוב למצגת.

נוכחות במצגת

שם: _____

- עליכם לראות שתי מצגות בכל יום – המצגת שלכם היא אחת מהשתיים.
- עליכם לראות לפחות מצגת אחת מכל קבוצת חונכות.

יום	שעה	שם התלמיד ושם החונך	למ"ה / פרויקט	המשוב שלך
שני				
שלישי				
רביעי				
חמישי				
שישי				

טופס מצגת - תצפית

השם שלך:

שם התלמיד:

כיתת התלמיד:

חונך התלמיד:

1. מה הייתה עבודת הפרויקט הראשית של התלמיד בסמסטר הזה?
2. מה היה הדבר הכי מרשים במצגת הזאת?
3. במה התלמיד צריך להשקיע את מירב העבודה?
4. האם המצגת היתה מעניינת? מדוע או מדוע לא?
5. שאלה משמעותית ששאלתי את התלמיד היתה: (ראו דוגמאות בצד האחורי של טופס המשוב)
6. תגובת התלמיד היתה:

דוגמת מדד מצגת

מצגת	עזרים חזותיים	שימוש בזמן	מהות	למידה
מצגת המצגת היתה מקצועית מבחינת המראה, הגישה והדיבור. התלמיד הפגין התלהבות וגאווה בעבודה שביצע במהלך הסמסטר. התקדם ביעילות ובאופן טבעי בתהליך תכנית הלמידה ושכנע את חברי הפאנל שניצל היטב את הסמסטר הזה.	עזרים חזותיים המצגת הציגה תיעוד באמצעים דיגיטליים שהיו יעילים ואפקטיביים בהצגת העבודה. העזרים החזותיים לימדו את חברי הפאנל דברים חדשים.	שימוש בזמן המצגת עמדה במגבלות 30 הדקות. הזמן חולק בצורה מתאימה בין תחומי הלמידה והמצגת נערכה בסדר מתאים. המעברים וההצגה בוצעו באופן חלק ומקצועי.	מהות תיעוד העבודה הציג כי התלמיד השלים במלואן את המחויבויות שלו במסגרת תכנית הלמידה. העבודה היתה מאורגנת ומקצועית וקל היה לראות שהעבודה היתה משמעותית, אמיתי ומעמיקה. חברי הפאנל למדו במהלך המצגת.	למידה המצגת (הן ההצגה והן השאלות) הראו שהתלמיד עסק בתחום המעניין אותו. ניכר כי התלמיד מתפתח ולומד. תכנית הלמידה הינה מסמך אמיתי ובהיר.
משתפר המצגת מעבירה את המידע אך חסרה התלהבות או הכנה. נדרש יותר ארגון או תרגול נוסף.	עזרים חזותיים תיעדו את העבודה רק באופן חלקי או ייתכן והצגתם ארכה זמן רב מדי או שלא תאמה את המוקד של המצגת.	שימוש בזמן ייתכן והיה בזבז זמן במהלך המצגת, או שהיה דגש לא מתאים. ייתכן והמצגת ארוכה מדי או לא ארוכה מספיק.	מהות כל העבודה קיימת אבל ייתכן וקשה היה לשים לב לחלק מהאלמנטים. ייתכן וחלק מהאלמנטים מרושלים או שבוצעו באופן שטחי בלבד.	למידה בוצעה כאן למידה אבל ייתכן והתלמיד לא הצליח להעביר זאת בצורה טובה מספיק דרך המצגת. ייתכן והוא לא ניצל באופן טוב מספיק הזדמנויות או שלא ביצע רפלקציה מעמיקה מספיק בנושאים אלו.
לא מוכן עדיין לקיים מצגת – לעשות מחדש אין ספק שלא נערכה מספיק הכנה למצגת – לא היה סדר יום, הארגון היה לקוי וההצגה לא זרמה כפי שאמור להיות.	עזרים חזותיים היו מינימליים (מעט מדיי חומר נמסר לחברי הפאנל), והם היו מרושלים או לא שלמים.	שימוש בזמן המצגת היתה קצרה מדי או שלא תוזמנה כראוי.	מהות ישנם פערים משמעותיים שלא ניתן להם הסבר במסגרת תיעוד העבודה.	למידה לא ברור אם תלמיד זה עושה שימוש יעיל במסגרות בית הספר.

מצגת מצומצמת

1. מטרת המצגת:
 - לפתח כישורים לנאום בפני קהל.
 - ארגון המחשבות.
 - לשתף עם אחרים את מה שנלמד.
 - הדרך הטובה ביותר ללמוד זה ללמד משהו – פירמידת למידה.
 - חשיבה מהירה ויכולת תגובה.
 - תיעוד / הצגת הוכחות ללמידה כדי לקבל את הנקודות.
 - לקבוע את הכיוון להמשך הלימודים.
 - ללמוד כיצד להקשיב ולהגיב למשובים.
2. קביעת הציפיות לתכנים של המצגת המצומצמת (יכול להשתנות בהתאם לרמת הכיתה ולגיל התלמידים):
 - שיתוף חלק אחד מהפרויקט "מי אני".
 - קריאה של חלק אחד מהביוגרפיה "מי אני".
 - הסבר על אופן ארגון האוגדן שלכם.
 - לשוחח על תכונה אישית אחת שברצונכם לשפר בסמסטר הבא.
 - לשתף דבר אחד שאתם מתגאים בו.
 - לשוחח על האופן שבו תרמתם לקהילה, התנסות השירות שחווים ומה למדתם.
 - לשוחח על האופן שבו תרמתם לקבוצת החונכות שלכם בסמסטר זה.
3. קביעת הציפיות לביצוע במסגרת המצגת המצומצמת:
 - שימוש בכרטיסי הערות.
 - דיבור בקול רם וברור.
 - הכנת הוכחות כתובות לעבודה שבוצעה.
4. הצגת תהליך המשוב:
 - חלקו את טופס המשוב והסבירו איך יש

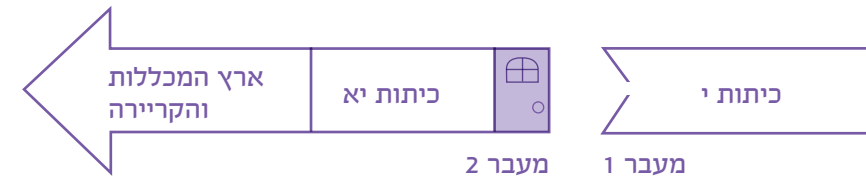
- להשלים את הטופס לכל מי שנכח במצגת (חברי הפאנל של המצגת).
- שתפו רעיון לניסוי משוב חיובי ספציפי.
- שתפו רעיון של "מדרג צמיחה" למידת השיפור שיכולה להתבצע.
- תרגלו תוך שימוש במשפטים כגון "במצגת שלך אהבתי _____ בגלל שזה _____", "אני חושב שלא כל כך הצלחת עם _____ בגלל ש _____ אז לפעם הבאה הייתי ממליץ _____".
- 5. הכינו דוגמאות של מצגת עם התלמידים באמצעות המצגת המצומצמת עם אותם התכנים: הכינו חדר מצגת עם שולחן בחלקו הקדמי (לחומרים) והעמידו את כל הכיסאות כלפי השולחן.
 - כתבו טפסי משוב והעבירו לתלמידים שישלימו יחד עם נושאים לסדר היום.
 - קיימו מצגת.
 - בקשו שישאלו שאלות.
 - בקשו שיתנו משוב, חיובי ואז ביקורת.
 - הודו לאנשים על כך שבאו.
- 6. ערכו מפגש שאלות ותשובות לאחר המצגת.
- 7. שאלו את התלמידים מה דרוש להם כדי להתכונן למצגת, הכינו רשימה יחד כקבוצה. בקשו מהתלמידים לרשום ביומן הפרויקטים שלהם את השלבים ואת לוח הזמנים לכל שלב.
- 8. במפגש הבא של קבוצת החונכות:
 - רשמו מתאר של סדר יום על גבי הלוח ובקשו מהתלמידים להעתיק.
 - בקשו מהתלמידים למלא את החסר ולהשלים במה הם היו רוצים להראות, שתפו כל חלק.
 - תנו לכל תלמיד כרטיסים שירשמו עליהם הערות ותנו להם זמן להכין אותם.

- במפגש קבוצת החונכות הזה או במפגש הבא אחריו בקשו מהתלמידים להתחלק לזוגות ולשתף חלק אחד של המצגת שלהם עם השותף שלהם (כלומר, תכונת אישיות לעבוד עליה). בקשו מהשותף לתת משוב אחד חיובי ומשוב אחד ביקורתי על תחום הדורש שיפור.
- 9. אם נותר זמן – תעשו דוגמאות של ביצועים גרועים בשביל הכיף – תעשו את כל מה שהתלמידים לא אמורים לעשות ואז בקשו מהתלמידים לומר לכם מה עשיתם שהם לא אמורים לעשות – הכינו רשימה של כל השגיאות – לאחר מכן עברו שוב על הרשימה ובדקו מה צריך היה לעשות במקום זאת.
- 10. לפני המצגת המצומצמת בקשו מהתלמידים לרשום ביומן שלהם איך הם מרגישים בנוגע למצגת.
- 11. לאחר המצגות בקשו מהתלמידים לרשום שוב ביומן איך היתה החוויה עבורם. בקשו מהם לחשוב על הניסוח:

"חשבתי שלעשות מצגת יהיה _____, כעת אני חושב שלערוך מצגת זה _____".
- 13. לאחר שהתלמידים ערכו את המצגות המצומצמות שלהם, תעשו תדריך לקבוצת החונכות כולה ותשוחחו על מה הם למדו מההכנות למצגת ומה כדאי לזכור לפעם הבאה?
- 14. שבוע לאחר מכן, הראו לתלמידים דוגמת מצגת מבית ספר של רשת BPL שמופיעה ב- YouTube או בתקליטור. בקשו מהתלמידים לומר מה הם אהבו ומה הם לא אהבו בנוגע לאדם שהציג את המצגת שהצגתם בפניהם.
- 15. בקשו מהתלמידים בקבוצת החונכות לשתף את

- הציפיות שיש להם מהמצגת הראשונה בסמסטר והסבירו להם איך נרשמים למצגות ועל הנוכחות של בני משפחה.
- 16. בקשו מהתלמידים להכין סדר יום כתוב שיוגש לחונכים לכל המאוחר שבוע לפני מועד המצגת.
- 17. בקשו מחונכים לבחון את ה"הוכחות" הכתובות של התלמידים למצגת, לפחות שבוע לפני המצגת במסגרת מפגשים פרטניים עם כל אחד מהתלמידים.
- 18. דברים שאפשר לכלול במצגות הראשונות של הסמסטר – ייחודי לרמת כל כיתה:
 - קורות חיים.
 - קריאה בקול של רישום ביומן (כל התלמידים אמורים לכתוב רישומים ביומני הלמידה שלהם לפחות 2-3 בשבוע).
 - פרויקט "מי אני".
 - שיח ספרים, רשימת מאמרים וספרים לקריאה.
 - רישום יומן משירות קבוצתי / סקירה של למ"ה (תסריט שיחת טלפון, רשימת אנשי קשר ומספרי טלפון, שאלות לראיונות, תגובות, אנתרופולוגיית ימי תצפית).
 - סקירת תחומי עניין, רשימות מלאי.
 - יומן נוכחות.
 - הצגת עריכה לעבודה כתובה, כדי לראות את ההבדלים בין הגרסאות.
 - ראיות לעבודה שהושלמה במסגרת כל שיעור.

תהליך המעבר לכיתה יא'

מה זה?

שלב המעבר הוא הדרך שלנו **לקדם** מעבר של תלמידים לכיתות בוגרות. בבית הספר שלנו התלמידים לא סתם עוברים לכיתה הבוגרת על בסיס נקודות; במקום זאת התלמידים עוברים את שלב המעבר כדי **להוכיח** שהם מוכנים לכיתה הבוגרת!

איך זה עובד?

- שלב המעבר הוא תהליך עם שני חלקים: שלב מעבר I ושלב מעבר II.
- המצגות של שלב המעבר I מתקיימות במאי של השנה הנוכחית. כל אחד מהתלמידים מציג את עצמו ואת הרפלקציה על מה שהוא נדרש לעשות. בסוף שלב המעבר I התלמידים יקבלו חוזה מעבר.
- המצגות של שלב המעבר II יתקיימו בסוף הסמסטר הראשון של השנה הבאה. התלמידים יציגו עמידה בתנאי החוזה ומוכנות להתקדם לכיתה הבוגרת.

דוגמאות לחומרי מעבר

פריט	מעבר 1	מעבר 2
חיבור	חיבור מעבר I	חיבור מעבר II
תיק עבודות	ראו דרישות תיק עבודות לשלב מעבר I דוגמאות כוללות: שיפור נוכחות, התנהגות, תיקון עבודה, אוטוביוגרפיה, פרויקט בתחום עניין אישי	ראו דרישות תיק עבודות לשלב מעבר II
התמחות	עדויות לתהליך מציאת התמחות	התמחות ופרויקט התמחות
מצגת	90 דקות סה"כ בחודש מאי * ראו מדריך המצגות שלב מעבר I	60 דקות סה"כ בחודש דצמבר * ראו מדריך המצגות שלב מעבר II
חוזה	חוזה מעבר ניתן לתלמיד כשבוע לאחר המצגת שלו	אין
חגיגה	טקס מצומצם	טקס מעבר בינואר 2013

דרישות מעבר

מה קורה אם אני לא מצליח להוכיח שאני מוכן לכיתה הבוגרת?

אם לא תצליחו להשלים את החלק השני בתהליך שלב המעבר תישארו בכיתה הצעירה. חלק מדרישות המעבר יכולים להשפיע גם על המעבר לכיתה יא' או כיתה יב'.

מהם התכונות או המאפיינים שאני צריך להוכיח שיש לי?

מרכיבי שלב המעבר		
אני נשען על עצמי	אני לומד לטווח ארוך	אני תורם ביושרה לקהילה שלי
אני מכיר את עצמי	אני רודף אחר השאיפות שלי	אני מודע לעוצמות שבי ולקשיים שלי
אני קובע לעצמי מטרות, מועדי הגשה ועומד בהתחייבויות שלי	אני מכיר את סגנון הלמידה שלי ומשתמש בכך כדי ללמוד טוב יותר	אני עובד טוב עם אנשים אחרים (למשל, אני עוקב אחר הנחיות, נותן ומקבל משוב, מודה כאשר אני שוגה, מעודד אחרים)
אני מסתדר עם אחרים ויוצר חברויות חיוביות	אני מאתגר את עצמי מבחינה אקדמית	אני תורם רעיונות זמן וכישורים לאחרים
אני מנהל את הזמן שלי היטב	אני מוצא ומשתמש במקורות ומשאבים ולומד ממבוגרים אחרים	אני פותר בעיות
אני מעריך את היחסים שיש לי עם אחרים ומשנה את ההתנהגות שלי כשצריך	אני יודע כיצד להשלים למידה גבוהה	אני יודע על הקהילה שלי ואיך להיות מעורב בה
יש לי כישורים לעולם האמיתי שאזדקק להם לאחר שאסיים את בית הספר התיכון	אני מתקן, עורך הערכות ורפלקציות לעבודה שלי	אני מתקשר בצורה יעילה (שואל שאלות, מחווה דעה, מדבר בפני קהל, וכו')
	אני מאורגן בכל הקשור לחומרים שלי ולעבודה שלי	אני מתפקד בצורה מקצועית

- אילו דברים נוספים אתם **חייבים** שיהיו לכם כדי להשלים בהצלחה את תהליך שלב המעבר? למ"ה (התמחות).
- השלמת פרויקט למ"ה או פרויקט עצמאי.
- השלמת כתיבה של 10 עמודים באוטוביוגרפיה שלכם.
- קריאה של ארבעה ספרים עם תיעוד בכתב.

הושלם	עבודה	תאריך השלמה	הערכה	חתימה
PBL - ליבה				
	יומן קריאה או סיכום של ספר			
	צילום של שלושה רישומי יומן (מהשבוע הראשון ללימודים, אחד מועדף, מהסמסטר האחרון)			
	צילום של יומן הפרויקטים (סופרלו"ז) (עמוד מהסמסטר הראשון, עמוד מהאחרון)			
	העתק של גיליון מעקב בתכנת אקסל מכל סמסטר וגיליון נוכחות			
עבודת קבוצת חונכות				
	פרויקט שוק ההון			
	עבודת הפרויקט (כל הטיוטות / הוכחות לתהליך הכתיבה)			
	תוצר			
פרויקט נוסף (למ"ה / עצמאי / אחר)				
	הצעת פרויקט			
	חיבור על משפט פילי וכל הטיוטות			
	כל עבודה אחרת שבוצעה במסגרת קבוצת החונכות שאתם שיש בה חשיבות המעידה על הלמידה שביצעתם			
שונות				
	נרטיבים (כל הנרטיבים של החונכים והתלמיד עד כה) [שלושה סה"כ]			
	מאמר שכנוע שלב מעבר I			

תכניות הלמידה והעבודה במסגרות של קבוצת חונכות ורוטציות אקדמיות יתמכו בכך ויסייעו לכם להצליח בתהליך. אנא נצלו את ההזדמנות ובקשו עזרה נוספת. זה סימן להתפתחות והיותכם אדם הנשען על עצמו והינו תלמיד לחיים!

רשימת פריטי אוגדן לשלב מעבר I

באוגדן המעבר של התלמידים צריכים להופיע הפרטים הבאים בסדר המובא כאן:

הושלם	עבודה	תאריך השלמה	הערכה	חתימה
	תוכן עניינים			
	תקציר			
	תכניות למידה (אחת מכל סמסטר בלימודים במסגרת בית ספר של רשת PBL)			
פרויקט למ"ה (אם החל)				
	הצעת פרויקט			
	עבודת הפרויקט (כל הטיוטות / הוכחות לתהליך הכתיבה)			
	תוצר			
פרויקט נוסף (למ"ה / עצמאי / אחר)				
	הצעת פרויקט			
	עבודת הפרויקט (כל הטיוטות / הוכחות לתהליך הכתיבה)			
	תוצר			
למידה במסגרת למ"ה (אם יש למ"ה)				
	אנתרופולוגיית יום תצפית			
	אנתרופולוגיית למ"ה			
	העתק דפי נוכחות			
	יומן למ"ה			

רשימת פריטי אוגדן לשלב מעבר II

באוגדן המעבר של התלמידים צריכים להופיע הפרטים הבאים בסדר המובא כאן:

הושלם	עבודה	תאריך השלמה	הערכה	חתימה
	תוכן עניינים מעודכן			
	תקציר מעודכן			
	תכניות למידה (אחת מכל סמסטר במסגרת הלימודים בבית ספר של רשת PBL)			
פרויקט למ"ה (לפחות אחד שהושלם)				
	הצעת פרויקט			
	עבודת הפרויקט (כל הטיטות / הוכחות לתהליך הכתיבה)			
	תוצר			
פרויקט מספר 2 (למ"ה / עצמאי / אחר)				
	הצעת פרויקט			
	עבודת הפרויקט (כל הטיטות / הוכחות לתהליך הכתיבה)			
	תוצר			
פרויקט מספר 3 (למ"ה / עצמאי / אחר)				
	הצעת פרויקט			
	עבודת הפרויקט (כל הטיטות / הוכחות לתהליך הכתיבה)			
	תוצר			

הושלם	עבודה	תאריך השלמה	הערכה	חתימה
למידה במסגרת למ"ה (לפחות למ"ה 1)				
	אנתרופולוגיית יום תצפית			
	אנתרופולוגיית למ"ה			
	העתק דפי נוכחות			
	יומן למ"ה			
BPL ליבה				
	שני יומני קריאה או סיכום של ספרים			
	צילום של שישה רישומי יומן			
	צילום של ארבעה עמודים מיומן הפרויקטים (סופר-לו"ז)			
	העתק של גיליון מעקב בתכנת אקסל מכל סמסטר וגיליון נוכחות			
עבודת קבוצת חונכות				
	פרויקט שוק ההון			
	חיבור על משפט פילי וכל הטיטות			
	עבודה במסגרת קבוצת החונכות מהסמסטר הבא (ייקבע בהמשך)			
	כל עבודה אחרת שבוצעה במסגרת קבוצת החונכות שאתם שיש בה חשיבות המעידה על הלמידה שביצעתם			
שונות				
	נרטיבים (כל הנרטיבים של החונכים והתלמיד עד כה) [חמישה סה"כ]			
	שלוש המלצות: חברי צוות, מנטור, חבר לכיתה			
	מאמר שכנוע שלב מעבר I			
	מאמר שכנוע שלב מעבר II			

תהליך מצגת סיום לימודים

מצגת סיום הלימודים צריכה להציג את מה שתלמידים צברו במהלך ארבע שנות הלימודים שלהם בבית הספר התיכון. במצגת זו יש לכלול דוגמאות להתפתחות אקדמית, כמו גם פרויקט גמר – עבודת תזה בנוסף לכל הדרישות הרגילות למצגת. הרשימה שלהלן הינה דוגמה מאחד מבתי הספר בה מוצג מה מצופה מהבוגרים.

רשימת מעקב סיום לימודים**שנת לימודים כיתה יב**

שם: _____

חונך: _____

למ"ה:

_____ חיפוש ואיתור למ"ה

_____ נוכחות טובה בלמ"ה

_____ עבודה על פרויקט בלמ"ה

_____ תיעוד העבודה שלכם ברישומי למ"ה

עבודת גמר – פרויקט תזה?

_____ הכנת הצעה ולוח זמנים

_____ עדכון הזמנים

_____ מציאת מנטור לעבודת הגמר – פרויקט תזה

_____ קביעת פגישות וועדה

_____ פגישה ראשונה

_____ פגישת מעקב

_____ השלמת הפרויקט

_____ כתיבה של 15 עמודים חיבור עבודת הגמר/

פרויקט תזה

אוטוביוגרפיה

_____ הדפסת אוטוביוגרפיה (בפונט 12) באורך של

לפחות 70 עמודים

_____ קריאה של שתי אוטוביוגרפיות

_____ סידור האוטוביוגרפיה האישית

_____ הגעה בזמן לבית הספר

_____ השלמת חוסרים

הכנת ארבע תכניות למידה דיגיטליות השנה

_____ רבעון 1

_____ רבעון 2

_____ רבעון 3

_____ רבעון 4

כתיבת ארבעה נרטיבים אישיים

_____ רבעון 1

_____ רבעון 2

_____ רבעון 3

_____ רבעון 4

עריכת ארבע מצגות

_____ רבעון 1

_____ רבעון 2

_____ רבעון 3

_____ רבעון 4

_____ קביעת מועדים ורישום ביומן הפרויקטים

_____ ארגון עבודת התלקיט

_____ ארגון תיבת התלקיט

_____ השתתפות בפעילויות של קבוצת החונכות

_____ משימות מתמטיקה ברמת בוגרים

כתיבה ביומן 3-2 פעמים בשבוע

_____ רבעון 1: (20 – 30 רישומים)

_____ רבעון 2: (20 – 30 רישומים)

_____ רבעון 3: (20 – 30 רישומים)

_____ רבעון 4: (20 – 30 רישומים)

_____ ניצול הזדמנויות

מנהיגות חיובית:

דוגמאות:

השתתפות חיוביות בפעילויות

_____ נובמבר

_____ דצמבר

_____ 12 בינואר

_____ 7 בפברואר

_____ 7 במרץ

_____ מאי

_____ תרגול סיום לימודים

קריאה

_____ השלמת קריאה של 9 ספרים. אלו כוללים שני

ספרים מהקיץ האחרון. עליכם לתעד ספרים אלו או

בכתב או בשיחות עם אנשים שגם קראו את הספר.

_____ (1)

_____ (2)

_____ (3)

_____ (4)

_____ (5)

_____ (6)

_____ (7)

_____ (8)

_____ (9)

יעדים אישיים

יעד 1: _____

יעד 2: _____

יעד 3: _____

הערכת התלקיט

התלקיט הוא המקום בו התלמידים שומרים את ההוכחות לעבודה, למידה וההתנסויות שלהם. התלמידים מציגים את התלקיטים שלהם בסופו של כל סמסטר, תוך התמקדות בעבודה שביצעו על תכניות הלמידה שלהם. ישנם מספר סוגים שונים של תלקיטים שהתלמידים צריכים להכין במהלך השנים בבית הספר התיכון. ניתן לשמור אותם הן בעותקים קשיחים והן בפורמט דיגיטלי (התלמידים אמורים לשמור את עבודתם בתיקי עבודות מקוונים). תלקיט פעיל מכיל את כל העבודה הנוכחית של התלמידים על תכנית הלמידה. בתיבות התלקיט מאחסנים התלמידים את כל הפרויקטים והטיוטות שהשלימו. תלקיט מצגת סופית מכינים בסוף כל שנת לימודים ואלו מציגים את ההתפתחות שחלה במהלך השנה ודוגמה לעבודות הטובות ביותר של התלמידים.

פילוסופיה

תפקידים

תפקיד התלמידים

התלמידים אמורים לשמור את כל הטיוטות והעבודות שביצעו בצורה מאורגנת בתיק העבודות. במהלך הסמסטר התלמידים מתעדים את עבודתם באמצעות כתיבה, הקלטת סרטוני ווידאו, הכנת מודלים, דימויים ואמצעים אחרים. במידת האפשר התלמידים אמורים לארגן ולשמור את עבודתם בתלקיט מקוון. בסופו של כל סמסטר התלמידים מציגים את התלקיט האישי בפני חברי הפאנל במצגת. לאחר המצגת, כל אחד מהתלמידים מחליט האם לגנוז את התכנים בתיבת התלקיט ומה להוסיף לאוסף העבודה המיטבית לתלקיט של המצגת הסופית. התלמידים מציגים את התלקיט של המצגת הסופית בסופה של כל שנת לימודים.

תפקיד החונכים

החונכים מסייעים לתלמידים להבין את הערך של שמירה על תיק עבודות מאורגן. הם מקציבים זמן במסגרת קבוצת החונכות לעבודה על ארגון תיקי העבודות ותיבת התלקיט. החונכים עוזרים לתלמידים להחליט איזו עבודה לגנוז ומה לכלול בתלקיט של המצגת הסופית. החונכים עוזרים לתלמידים לתעד את העבודה שלהם, סוקרים את התלקיטים המקוונים של התלמידים ועוזרים להם לשמור על העבודה שלהם בפורמט דיגיטלי.

תפקיד ההורים / האפוטרופוס

להורים יש גישה לתיק העבודות המקוון של התלמיד/ה במהלך השנה. ההורים יכולים לראות את כמות ואיכות העבודה שבוצעה ונשמרה בפורמט דיגיטלי. זה עוזר להורים להישאר מעודכנים ולהיות חברים פעילים בצוות תכנית הלמידה.

תפקיד המנהלים

מובילי בית הספר יכולים להיות יעילים מאד בהכנת מערכת תיקי עבודות מוצלחת. הם יכולים לעזור לחונכים להכין מערך ציפיות עקבי לכל בית הספר להכנת תיקי עבודות. הם יכולים לתת מרחב לחונכים לעבוד יחד כדי לגבש את הציפיות בנוגע ההערכה וטפסים להערכת תיקי העבודות. המנהלים כמנהיגים המובילים את הפעילות בבית הספר יכולים לעזור בהשגת המשאבים לתיקי עבודות, בין אם מדובר באוגדנים, שמרדפים או מערכת מקוונת ליצירת תלקיטים. המנהלים יכולים גם לקבוע את הטון בכל הנוגע לתיקי העבודות בבית הספר על ידי מעקב אחר התלמידים או קבוצות החונכות באופן פרטני, אזכורם במסגרות של בית הספר וקביעת סטנדרטים גבוהים לתיקי העבודות שהתלמידים מכינים.

תלקיט פעיל

תלקיט פעיל כולל הכל, החל מהערות מסייעור מוחות בנוגע לפרויקט, וכלה בהצעות לפרויקט וטיוטות העבודה. זהו מכלול העבודה של כל אחד מהתלמידים – הן במסגרת קבוצת החונכות והן במסגרת העבודה על פרויקט, כמו גם סמינרים, שיעורים במכללות ולמ"ה.

הכנה

ודאו כי התלמידים הבינו את החשיבות של הכנת תלקיט פעיל.

- חלקו לתלמידים אוגדנים לתלקיט הפעיל – הסבירו כל חלק וכיצד להשתמש באוגדן.
- בקשו מהתלמידים להכין שער אישי לאוגדן שלהם, הוסיפו את תכנית הלמידה האישית או כל עבודה אחרת שכבר השלימו.
- סקרו יחד עם התלמידים תיקי עבודות מקוונים והסבירו להם כיצד ניתן לשמור את העבודה שלהם.
- שוחחו עם התלמידים על הציפיות מתיקי העבודות המקוונים.
- בקשו מהתלמידים להביא את התלקיט הפעיל שלהם לפגישות המעקב הפרטניות איתכם.

תרגול ארגון התלקיט

- בקשו מהתלמידים לשמור את העבודה בתלקיט שלהם. כאשר תרצו לבחון למשל את טופס הנוכחות של תלמיד מסוים, בקשו שיביא את אוגדן התלקיט הפעיל או הסתכלו בתלקיט המקוון כיצד

הוא ארגן זאת בצורה דיגיטלית.

- הקציבו זמן מדי שבוע לעבודה על ארגון התלקיט. יש לתחזק את תיקי העבודות. ככל שהתלמידים ישקיעו יותר זמן בארגון ושמירת העבודה שלהם כך יהיו יותר ראיות במועד המצגת.
- בקשו מהתלמידים להעריך ולבקר את תיקי העבודות זה של זה. הם יכולים להחליף אוגדנים ולתת משוב או לבדוק את תיקי העבודות המקוונים זה של זה וכך לבחון את העבודה שהושלמה.
- השתמשו בתלקיט הפעיל כדי לבחון את התקדמות התלמידים במסגרת המפגשים הפרטניים שלכם איתם. הקדישו זמן לעבור יחד עם התלמידים על התלקיט הפעיל שלהם לפני מועד המצגת.

עריכת רפלקציות על התלקיט

- לאחר ששבוע המצגות מסתיים, הקדישו זמן במסגרת הקבוצה להעביר את העבודה לתיבות התלקיט. עבור כל אחד מהתלמידים החליטו אילו חלקים מהעבודה כדאי לשמור לתיק העבודות של המצגת הסופית כדי לתעד את העבודה הטובה ביותר שנעשתה במהלך השנה.
- בקשו מהתלמידים לערוך רפלקציה בנוגע לתיק העבודות שלהם ולשלב זאת בעבודתם על הנרטיב האישי שלהם.
- השתמשו בתיקי העבודות של התלמידים כדי לכתוב את הנרטיבים בכל סמסטר.

תיבת תלקיט

תיבת התלקיט היא המקום בו התלמידים גונזים את כל העבודה שלהם לאחר שהוצגה. יש תיבת תלקיט

שהתלמידים שומרים בכיתה של קבוצת החונכות. ישנה גם תיבת תלקיט דיגיטלית, מקום מקוון בו התלמידים שומרים את עבודתם.

תלקיט המצגת הסופית מכיל דוגמאות מהעבודות הטובות ביותר שכל אחד מהתלמידים הכין במהלך השנה, כמו גם הוכחות להתפתחות וללמידה. התלמידים מכינים תלקיט למצגת הסופית בסוף כל שנת לימודים. כאשר הם מסיימים את הלימודים, לכל אחד מהתלמידים יהיה תלקיט של המצגת הסופית עבור כל שנת לימודים.

הכנה

- עברו על המידע המובא במדריך עם התלמידים שלכם. מדוע חשוב לשמור עבודות לאורך זמן? ודאו שהתלמידים רואים כיצד התלקיט הופך לתיעוד של הלמידה שלהם.
- עברו עם התלמידים על אופן ארגון תלקיטים מקוונים. ודאו שהתלמידים יודעים כיצד לשמור מסמכים במקום הנכון.
- צרו הנחיות ארגון לתיבת התלקיט. התלקיט המקוון יאורגן על פי סמסטרים עם כותרות ראשיות. התלמידים יכולים לארגן את העבודות שלהם באותו אופן בתיקי עבודות קשיחים או לבחור בדרך אחרת. ייתכן ותרצו להכין מבנה מארגן חדש שכל התלמידים ישתמשו בו, או שתעדיפו לתת לתלמידים להחליט יחד על אופן ארגון התלקיטים. תוכלו למצוא דוגמה לתוכן עניינים לתיבת תלקיט בסופו של פרק זה.
- הזמינו את כל הציוד הנדרש לארגון התלקיטים: תיבות, אוגדנים וכו'.
- הזמינו את כל הציוד הנדרש לתלקיט המצגת הסופית.

- הקציבו זמן במסגרת קבוצת החונכות לאחר המצגת הראשונה של התלמידים ותשתמשו בה כדי להעביר את העבודה שנעשתה לתיבת התלקיט ולתלקיט המצגת הסופית.

פעולה

- בקשו מהתלמידים לבחון את התלקיט הפעיל שלהם (זה המקוון וזה הקשיח).
- בקשו מהתלמידים לבחור מספר עבודות שהם הכי גאים בהן מהסמסטר הזה ולכלול אותם בתלקיט של המצגת הסופית. אם תעשו זאת בכל סמסטר, התלמידים ימשיכו להוסיף את העבודה הטובה ביותר שלהם לכל אורך השנה. אולם ייתכן ותעדיפו לעשות זאת בסוף כל שנת לימודים.
- בקשו מהתלמידים לארגן את כל יתר העבודה שלהם בתיבת התלקיט. התלמידים יכולים לעבוד בזוגות ולעזור זה לזו.
- הקציבו זמן מחשב כדי שהתלמידים יוכלו לארגן את העבודה המקוונת שלהם.
- בפגישות המעקב הפרטניות עברו עם כל תלמיד על תיקי העבודות שהכין.

רפלקציה

- בקשו מהתלמידים לבחון ולבקר את תיקי העבודות של חבריהם לכיתה.
- בקשו מההורים לבחון את תיקי העבודות של התלמידים.
- ודאו שהתלמידים כוללים את הנרטיבים והתעתיקים שלהם בתיקי העבודות.

תלקיט מצגת סופית

עזרו לתלמידים שלכם לבחור את העבודות שישלבו בתיק עבודות של המצגת הסופית. שוחחו עם קבוצת החונכות שלכם לגבי הקריטריונים שיכולים לשמש להעריך את העבודה שלהם ובחרו בדוגמאות מוצלחות. להלן מספר נקודות כלליות שכדאי לשקול עבור תיק העבודות של המצגת הסופית לכל כיתה.

מוקד כיתה ט' - ראיות לצמיחה והתפתחות:

- תכנים שניתן לשקול להוסיף לתלקיט של המצגת הסופית לכיתה ט':
- עבודה אותנטית.
- הוכחות לעיסוק בתחום עניין במסגרת העבודה.
- שיפור התכונות האישיות והפיכה לחברים בקהילה.
- שיפור יתר תחומי יעדי הלמידה.
- הוכחות ללקיחת אחריות בכל הקשור ללמידה האישית.

מוקד כיתה י' - הוכחות לכך שהתלמיד מוכן לעבור לכיתה בוגרים:

- תכנים שניתן לשקול להוסיף לתלקיט של המצגת הסופית לכיתה י':
- עבודה אותנטית ומעמיקה, עבודה מבוססת למ"ה.
- הוכחות לעיסוק בתחומים המעניינים ומלהיבים את התלמיד המסויים.
- הוכחות להפגנת כבוד ובגרות רגשית.
- הוכחות ללקיחת אחריות בכל הקשור ללמידה האישית.
- הוכחות לביצוע עבודה אותנטית ושיפור בכל אחד מהתחומים של יעדי הלמידה.

- תכנית מפורטת המתייחסת לפערים ביעדי הלמידה שהצטברו במהלך השנתיים.

מוקד כיתה יא' - הוכחות לפרויקטים אותנטיים מעמיקים:

- תכנים שניתן לשקול להוסיף לתלקיט של המצגת הסופית לכיתה יא':
- מנהיגות בבית הספר ובקהילה.
- התקדמות בעבודה אותנטית ומעמיקה, מבוססת למ"ה.
- השלמת פערים ביעדי הלמידה באמצעות עבודה אותנטית.
- התחלת עבודה על 50-100 עמודי אוטוביוגרפיה.
- אישור הצעת פרויקט לעבודת גמר – פרויקט תזה.
- התחלת חיפוש והכנה ללימודים גבוהים.

מוקד כיתה יב' - הוכחות לעמידה בדרישות לסיום הלימודים:

- תכנים שניתן לשקול להוסיף לתלקיט של המצגת הסופית לכיתה יב':
- מנהיגות בבית הספר ובקהילה.
- השלמת פרויקט התזה.
- הגשת עבודת הגמר – פרויקט תזה.
- השלמת פערים ביעדי הלמידה באמצעות עבודה אותנטית.
- השלמת העבודה על כתיבה של 50-100 עמודי אוטוביוגרפיה.
- השלמת תלקיט למוסדות להשכלה גבוהה.
- השלמת התכנית ללימודים גבוהים.

נרטיב כצורה של הערכה

פילוסופיה

כל התלמידים כותבים נרטיב רפלקטיבי אישי בסופו של כל סמסטר. תוכלו לבקש מהתלמידים להכין את הנרטיב לפני המצגת או כחלק מהעבודה שמבצעים לאחר המצגת. בחלק זה ניתן למצוא מדריך להכנת נרטיב אישי. הנרטיב אינו רק כלי להערכה עצמית. זוהי הזדמנות לפתח את כישורי הכתיבה הרפלקטיבית של התלמידים.

תפקידים

תפקיד התלמידים

התלמידים חושבים על ההתפתחות, הלמידה, האתגרים וההצלחות שחוו במהלך הסמסטר. הם כותבים נרטיב אישי תיאורי, עורכים אותו ומוסרים לחונכים. הנרטיב הזה הופך לחלק מהתלקיט האישי.

תפקיד החונכים

החונכים מציגים לתלמידים דוגמאות של נרטיבים אישיים שתלמידים אחרים הכינו. הם מגישים לתלמידים תבנית להכנת הנרטיב, מדריכים אותם במהלך העריכה ומשוחחים עם כל אחד מהתלמידים. החונכים מוסרים העתק מהנרטיב האישי להורי התלמיד/ה יחד עם נרטיב שכתבו. הם מוודאים שהתלמידים שומרים את הנרטיב האישי בתלקיט המקוון.

תפקיד ההורים / האפוטרופוס

ההורים קוראים את הנרטיב האישי של התלמיד שנשלח אליהם ומשוחחים עם התלמיד על הרפלקציות העצמיות.

תפקיד המנהלים

המנהלים קוראים את הנרטיבים האישיים של התלמידים ומשוחחים איתם על העבודה שלהם במהלך הסמסטר.

שלבים

הכנה:

- חלקו לתלמידים הנחיות / רשימת פריטים למעקב להכנת הנרטיב האישי המתארים מה אתם מבקשים ומה יש לכלול בכל נרטיב (ראו דוגמת הנחיות בפרק זה).
- הציגו לתלמידים דוגמאות של נרטיב אישי (ראו דוגמת הנחיות בפרק זה).
- קבעו לוח זמנים ומועד הגשה.
- שוחחו על הצורך במספר טיוטות.
- שנו את הדגש בנרטיב האישי בכל סמסטר, כך שהתלמידים יוכלו לחשוב על היבטים שונים של הלמידה שלהם.
- ייתכן ותרצו לתת להם שאלות מכוונות לתלמידים הצעירים. תוכלו למצוא תבנית לדוגמה של שאלות מכוונות (וטופס) בפרק המקורות והמשאבים במדריך זה.

פעולה:

- בקשו מהתלמידים להכין את הטיוטה הראשונה.
- קראו את הנרטיב האישי של כל תלמיד/ה והעירו הערות.
- במידה והתלמידים זקוקים למשוב נוסף עשו מפגש ביקורת של קבוצת החונכות.
- אספו את הנרטיבים הסופיים של התלמידים ושמרו אותם בתלקיטים האישיים.

רפלקציה:

- שוחחו עם כל אחד מהתלמידים על הנרטיב האישי.
- שלחו העתק להורי התלמידים יחד עם הנרטיב שכתבתם.

נרטיב של תלמיד

דוגמת הנחיות לתלמידים כיצד לכתוב נרטיב:

מבוא:

הנרטיב האישי הוא אחת הדרכים העיקריות באמצעותן ניתן לחשוב על העבודה שבוצעה במהלך הסמסטר ולשוחח על ההתקדמות האישית עם צוות הלמידה וקהילת בית הספר. תבנית הנרטיב יכולה להשתנות בהתאם לכיתה ולסמסטר, אבל הרעיון המרכזי הוא לחשוב על העבודה, ההתנהגות, השקפת העולם וההתקדמות האישית במהלך הסמסטר.

טיפים כלליים:

- התחילו מוקדם – התחילו לכתוב את הנרטיב האישי שלכם לפני המצגת; זה יעזור לכם לחשוב על הסמסטר ותוכלו לתכנן בצורה טובה יותר את המצגת שלכם.
- תהיו יצירתיים – בייחוד כאשר אתם מתארים את הסמסטר בצורה כללית (בפרק המבוא והסיכום).
- תהיו ספציפיים – לכל הצהרה כללית תספקו דוגמאות ספציפיות.
- תהיו כנים – "בלי תירוצים" – התמקדו על נטילת אחריות על הלמידה שלכם. מודעות עצמית היא יעד למידה בבתי ספר של רשת BPL!

הכנה:

- חשבו על מה שעשיתם במהלך הסמסטר הזה.
- רכזו את תכנית הלמידה שלכם מהסמסטר, עבודת הפרויקט שלכם וגיליונות ההערכה שהחזירו לכם לאחר המצגת. בחנו את המטרות ומה הצלחתם להשלים במהלך הסמסטר.
- בחנו את התלקיט שלכם ורשמו הערות בנוגע לחלק מהשאלות שלהלן:
- כיצד תתארו את הסמסטר?
- אילו אירועים / פרויקטים היו הכי חשובים עבורכם? מדוע?
- האם התעסקתם בתחומי העניין שלכם? באיזה אופן?
- האם אתגרתם את עצמכם מבחינה אישית? מה השתנה בכם? האם התפתחתם?
- עם אילו אתגרים התמודדתם במהלך הסמסטר הזה? מה היה הכי קשה לכם בסמסטר הזה?
- על אילו מכשולים הצלחתם להתגבר?
- במה אתם הכי גאים בהקשר של הסמסטר הזה?
- במה תצטרכו להשקיע עבודה בסמסטר הבא?
- האם עבדתם מספיק קשה? מדוע או מדוע לא?
- מה למדתם מטפסי המשוב על המצגת שלכם?
- על אילו תכונות אישיות עבדתם? באיזה אופן?
- באיזה אופן השתפרתם?
- עד כמה ניצלתם בצורה טובה את הזמן שלכם?

פעולה:

- הביטו בהערות וביעדים שלכם לסמסטר זה – כתבו את הנרטיב האישי שלכם: ראו תבנית נרטיב אישי.
- באופן כללי כדאי שתשקלו את כל תחומי תכנית הלמידה. להלן כמה מהדברים שכדאי לשלב: עבודת למ"ה, פרויקטים עצמאיים, השתתפות

בקבוצת חונכות, השתתפות במסגרות בית ספריות, (רישומים ביומן, יומן הפרויקטים, וכדומה), תכונות אישיות (כבוד, אחריות, ניהול זמן, ארגון, וכו'), המצגת, הכנה לשלבי המעבר, פרויקטים של עבודות תזה, חיפוש מוסדות ללימודים גבוהים, אוטוביוגרפיה, קורסים במכללות מקומיות וכל עבודה משמעותית אחרת שביצעתם.

- קראו ועשו הגהה לנרטיב האישי שלכם. בשלב ראשון קראו בקול את מה שכתבתם כדי לראות אם תשימו לב לשגיאות. בקשו מתלמיד אחר בקבוצת החונכות שלכם לקרוא ורק לאחר מכן הגישו לחונכים.

רפלקציה:

- חלקו עותקים של הנרטיב האישי שלכם לצוות תכנית הלמידה שלכם.
- יומן –
- איך היה לכתוב את הנרטיב שלכם? האם היה זה קשה או קל?
- מה חשבתם על הנרטיב שהחונך כתב עליכם? מה למדתם מזה? איך הנרטיב היה בהשוואה להערכה שלכם בסמסטר הזה?
- מה היה לכם הכי קשה לתאר בנרטיב שלכם?
- מה דומה ומה שונה בין הערכה בנרטיב והערכה בציון? מה עדיף בעיניכם? מדוע?
- האם הכתיבה על עצמכם עזרה לכם לראות את ההתקדמות שלכם?

משאבים:

- דברו עם אנשים בבית הספר שלכם. הסתכלו בדוגמאות של נרטיבים אישיים, דברו עם תלמידים אחרים על הנרטיבים האישיים שלהם.
- בחנו דוגמאות של נרטיבים אישיים שניתן למצוא

באתר האינטרנט.

- שלחו מיילים לתלמידים וחברי צוות בבתי ספר אחרים של רשת BPL ובקשו רעיונות ודוגמאות נוספות לנרטיבים אישיים.

תבנית נרטיב אישי לדוגמה עבור התלמידים

שם:

חשיבה מוקדמת

- חשבו על דימוי על איך אתם הייתם במהלך הסמסטר הזה. איך היה הסמסטר הזה בשבילכם? איך הרגשתם? מה עשיתם?

מבוא

- התחילו את החיבור שלכם בפסקה המתארת את המטאפורה והדימוי שבחרתם בו לייצג אתכם בסמסטר הזה.
- לאחר מכן, השאירו רווח וכתבו את שאר הנרטיב.

חיפוש אחר למ"ה והתפתחות הפרויקט

- בפסקה אחת תארו את תהליך חיפוש הלמ"ה שלכם, או את העבודה שעשיתם בפרויקט למ"ה (מה שמתאים לכם באופן ספציפי).
- באילו תחומי עניין / שאיפות עסקתם? מה מושך אתכם בנושאים אלה?
- רשמו בקצרה את האתרים בהם ביקרתם.
- מה למדתם מהראיונות האינפורמטיביים / ימי התצפית האלה?
- באיזה היבט של תהליך חיפוש הלמ"ה אתם הכי גאים?
- תארו מה תעשו באופן שונה ככל שתתקדמו? (במידה ואין לכם למ"ה)
- מה אתם מקווים למצוא בלמ"ה?

- במידה ומצאתם למ"ה, איך הגעתם להחלטה שזה המקום הנכון עבורכם?
- איך המנטור שלכם?
- איזו עבודה תעשו שם?
- במידה והתחלתם לעבוד על פרויקט למ"ה, כתבו על הפרויקט שלכם.
- אילו שאיפות / תשוקות ואו תחומי עניין מתממשים בפרויקט זה?
- כיצד בחרתם את הפרויקט?
- תארו את הצעדים שנקטתם עד כה כדי להשלים את הפרויקט?
- מה למדתם בתהליך של כתיבת ההצעה לפרויקט?
- מה למדתם תוך כדי יצירה ועמידה בלוח הזמנים של הפרויקט?
- באיזה אופן הפרויקט מהווה אתגר עבורכם?
- אילו היבטים של הפרויקט תעריכו באמצעות הטופס שלכם?
- איזו עבודה השלמתם בפרויקט שלכם?
- מה למדתם?
- מהי השאלה המשמעותית שלכם?
- מהן שאלות החקירה שהכנתם?
- מהו התוצר של הפרויקט שלכם?
- באיזה אופן המנטור שלכם עוזר לכם עם הפרויקט?

חברות בקהילה

- חבר בקהילת קבוצת החונכות
- איך הייתם מעריכים את עצמכם כחברים בקבוצת החונכות שלכם? אל תשתמשו במדרג מספרי, במקום זאת חשבו על ההצלחות שלכם ועל הקשיים שלכם.
- באיזה אופן השפעתם לחיוב או לשלילה על קבוצת החונכות שלכם?
- מהי דרך אחת שבה אתם מקווים לתרום בצורה

חיובית לקבוצת החונכות שלכם בסמסטר הבא? חבר בקהילת בית הספר

- איך הייתם מעריכים את עצמכם כחברים בקהילת בית הספר? שוב, אין להשתמש בדירוג מספרי!
- מהי אחת מהדרכים שבאמצעותן תרמתם לקהילת בית הספר?
- באיזה אופן תוכלו לתרום יותר לקהילת בית הספר?
- באיזה אופן תפעלו לשינוי חיובי בבית הספר שלכם?

התקדמות והתפתחות אקדמית

תוצר

- מהי העבודה האקדמית שהכנתם במהלך הסמסטר הזה שאתם הכי גאים בה? הסבירו מדוע.
- מהי העבודה האקדמית שהכנתם במהלך הסמסטר הזה שאתם הכי פחות גאים בה? הסבירו מדוע.
- מהו הכישור האקדמי ששיפרתם בסמסטר האחרון שהוא החשוב ביותר לדעתכם? באיזה אופן הכישור הזה מתחבר לשאיפות / תחומי העניין / העתיד שלכם?
- באיזה כישור אקדמי אתם חושבים שעליכם להתמקד בסמסטר השני?

תהליך

- כיצד תעריכו את השימוש שעשיתם בזמן העבודה העצמאית שלכם ובשעות שלאחר בית הספר כדי להשלים את העבודה?
- מה אתם מקווים לשפר בהרגלי העבודה שלכם בסמסטר הבא?
- במבט לאחור על הסמסטר הזה והשנה שעברה, אילו נושאים אתם רואים שחוזרים על עצמם? האם הם חיוביים או שליליים? מה אתם עושים שמשפיע על מעגלים אלה?

שינויים:

- כל סמסטר חדש בבית הספר מספק הזדמנות צמיחה עבורכם. מה היו הבחירות המאתגרות שעשיתם בסמסטר הזה? חשבו על עבודת הפרויקט שלכם והשימוש שעשיתם בזמן העבודה העצמאית ושעות העבודה בבית.
- חשבו האם פיתחתם את הלמידה שלכם במהלך הסמסטר הזה?
- אילו החלטות תוכלו לקבל שיאתגרו אתכם אפילו יותר?
- אילו דברים שונים בכך עכשיו ממה שהייתם לפני שנה? מה היו השינויים הכי חשובים מחוץ לבית הספר, או מה היו האירועים החשובים ביותר שקרו לכם בסמסטר הזה? איך אלו השפיעו על ההתפתחות שלכם כתלמידים?
- אילו שינויים בעצמכם תרצו לראות בסמסטר הבא?

דוגמת נרטיב אישי של תלמיד**נרטיב מהרבעון השלישי של תלמיד בכיתה יא**

אני יכול להתחיל רק במשפט "זה היה הסמסטר הכי עמוס שהיה לי אי פעם". אני מרגיש ככה בגלל השיעור של אנטומיית גוף האדם שאני לומד במסגרת של מכללה מקומית. אני מאוד מתחבר למה שהפרופסור שלי אומר, "זהו קורס שדורש המון". אני הולך לשיעור 4 פעמים בשבוע: שני, רביעי וחמישי, שיעור של 50 דקות וביום שישי יש מעבדה של 3 שעות. אני לומד את הקורס הזה כבר 11 שבועות ואני בכנות יכול לומר שאני משקיע את כל זמני ומרצי בקורס הזה. בהתחלה היו לי ספקות בקשר לקורס הזה כי שמעתי עליו כל מיני דברים. למשל המנטור שלי אמר שזהו קורס מאד קשה והרבה נכשלים בו. חבר

שלי שהכרתי בקורס טיפול שהשתתפתי בו בסמסטר הקודם אמר שהוא לא עבר את הקורס. מישהו אחר שהכרתי בקורס הזה אמר לי שכדאי לי לקחת משהו קל יותר. כשאמרתי לפרופסור שלי שאני עדיין בתיכון הוא אמר בתדהמה "וואו" אולי כדאי שתיקח קורס קצת יותר בסיסי לפני שתבוא לשיעור הזה". דבר נוסף שמאד הרתיע אותי היה ניתוח שהיינו צריכים לעשות על גופת חתול. לא חשבתי שאוכל להתמודד עם המשימה הזאת. מה שמאד עזר לי להתמיד היתה התמיכה שקיבלתי מהחברה שלי דבורה.

דבורה היא תלמידה בבית הספר שלי שגם לוקחת את הקורס הזה. אם היא לא היתה השותפה שלי בקורס אני לא בטוח שהייתי מצליח להשלים את הקורס ובטח שלא הייתי מצליח לנתח את החתולה המסריחה שקראנו לה "בלה". צריך אומץ לפתוח גופה של חתול, ואני חושב שזה קשור לפיתוח יכולת אישית, התמדה. החלק של "לא להרים ידיים" היה הכי קשה עבורי, אבל ברגע ששמתי בצד את העובדה שזה מגעיל אותי הצלחתי להתמקד במה שאני אמור ללמוד; שזה המון. למדתי את שמות השרירים השונים, חלקי הגוף ועוד הרבה דברים נוספים. במהלך השבועות האלה למדתי שמות של עורקים, ורידים ועצבים והיכן הם ממוקמים בגוף ולמדתי דברים שבחיים לא האמנתי שאצליח לזכור. אני יכול לזהות את האיברים השונים ולתת עליהם פירוט מדויק. למשל הלב וכלי הדם הרבים שבו. אני יכול להסביר על סוגי תנועה, המפרקים השונים, איך אנחנו מפתחים סוגים שונים של מחלות ועוד... אני כל הזמן לומד ומשנן לקראת הבוחן שיש בכל יום שני וגם לתרגולים וזה בהחלט משתלם. עכשיו יש לי ציון טוב בקורס שנחשב מאד קשה ואני כל הזמן מזכיר לעצמי שזה עוד לא נגמר...

חוץ מהשיעור הזה עבדתי במהלך הסמסטר עם

המנטורית שלי, יונה. עדיין לא השלמתי את הפרויקט שלי שהוא עזרה בשיווק באמצעות יצירה של משחק ווידאו. זה לא קל לי כי אני לא יודע כלום על משחקי ווידאו או על שיווק. למרות שאני מתעניין בשלבים של יצירת משחק ווידאו, אפשר לומר שזה לא תחום העניין המרכזי שלי. באמצעות העבודה הזאת הראיתי כיצד אני מסוגל לקחת על עצמי אחריות ואני מצליח לנהל את הזמן שלי טוב יותר. אני מקווה שאצליח להשלים את הפרויקט הזה לפני סוף השנה.

בסמסטר הזה הספקתי גם לבקר בשתי מכללות. האחת היא אוניברסיטת נורת' איסטרן בבוסטון (עליה כתבתי חיבור בנוגע לשאלות שהופיעו בטופס הרישום) והשנייה היתה מכללת קרי במילטון. ראיתי את ההבדלים בין שתי המכללות; האחת גדולה יחסית בעוד השנייה יותר קטנה. האוניברסיטה קרובה יותר לבית שלי וזה מצא חן בעיניי והיא גם מאד חדשנית מבחינה טכנולוגית והיא מציעה המון נושאים שהייתי רוצה להתמחות בהם שקשורים לתחום הטיפול. מצד שני אהבתי את גם את מכללת קרי משום שהיא מאד דומה לבית הספר שאני לומד בו עכשיו. היא קטנה אבל מכילה המון תחומי עניין. הבעיה העיקרית היא שאין בה את תחום הלימודים שאני הייתי רוצה ללמוד, מקצועות הטיפול הרפואי. הדבר היחיד שקשור לרפואה זה לימודי סיעוד. למעט עובדה זאת מאד אהבתי את המכללה.

בנוסף לקחתי על עצמי עוד אחריות - אני עובד עכשיו. אני עובד כפקיד קבלה במשרד של אופטומטריסט. אני לא מסתכל על העבודה הזאת כסתם עבודה אלא כהתנסות לימודית. מהעבודה הזאת כבר למדתי על תיאום פגישות והגשת בקשות. בנוסף זוהי חוויית לימודים כי הרופא כל הזמן מלמד אותי דברים חדשים על העיניים. למשל כל מיני סוגי מחלות, כיצד ניתן לזהות את העצבים של העיניים

ועוד.

מבחינת העבודה שנתורה לי אני יכול לומר בכנות שנתורה לי עוד עבודה רבה. אני לומד למבחני מעבר למכללה. אני רוצה להרחיב את הידע שלי במתמטיקה ואעשה זאת על ידי בחירה בשלושה נושאים שאותם אשלב בפרויקט שלי. קראתי מספר ספרים במהלך הסמסטר הזה ועל אחד מהם הכנתי דו"ח קריאה. למרות שהנרטיב הזה ארוך במקצת אני מרגיש שהצלחתי בעזרת הכתיבה של הנרטיב לחשוב על כל מה שעשיתי בסמסטר הזה וזה יעזור לי להתמקד בדברים שאני צריך עוד ללמוד.

נרטיב של החונך**פילוסופיה:**

הנרטיבים של החונכים הם למעשה הערכה שהחונכים כותבים בנושא העבודה והלמידה של התלמיד המסויים במהלך הסמסטר (הנרטיב האישי של התלמיד הוא למעשה הדרך של התלמיד לכתוב על העבודה שלו/ה). הנרטיבים של החונכים הם כלים חשובים להערכה ולתיעוד הצמיחה וההתפתחות של התלמידים. נרטיבים אלה נשלחים להורי התלמיד והם אמצעי תקשורת חשוב בין החונכים למשפחה.

תפקיד התלמידים:

התלמידים קוראים את הנרטיב של החונכים ומשוחחים עליו. התלמידים גם משוחחים עם ההורים על הנרטיב. התלמידים שומרים עותקים של כל הנרטיבים בתלקיט האישי.

תפקיד החונכים:

החונכים כותבים נרטיב מפורט על כל אחד מהתלמידים בכל סמסטר. הם משתמשים בנרטיב האישי, הערות מהסמסטר, משוב מהמנטורים וסקירת התלקיט האישי של התלמידים כדי לכתוב נרטיב על כל אחד מהתלמידים. החונכים צריכים לשוחח על הנרטיב עם כל אחד מהתלמידים. בהתאם למועדי ההגשה של בית הספר, הם משלימים את הנרטיבים ושולחים אותם להורי התלמיד/ה. החונכים צריכים להוסיף כל נרטיב לתלקיט המקוון של התלמיד/ה.

תפקיד ההורים / האפוטרופוס:

ההורים קוראים את הנרטיב, ומשוחחים על כך עם התלמיד/ה. רצוי שההורים ישוחחו עם החונכים בנוגע לכל חשש או שאלות שיש להם.

תפקיד המנהלים:

המנהלים קוראים את הנרטיבים האישיים של התלמידים ומשוחחים איתם על העבודה שלהם במהלך הסמסטר.

גישות לכתובת נרטיב חונכים:**נרטיב תיאורי:**

נרטיב זה מנוסח כמו מכתב או חיבור. החונכים מציגים את ההיכרות הטובה שיש להם עם התלמיד המסויים ומהרהרים בצורה מעמיקה על העבודה על תכנית הלמידה האישית, על התנהגות וההתנסויות שנחו. סגנון זה מתאים במיוחד במהלך הסמסטר הראשון או כנרטיב הנכתב בסוף השנה.

נרטיב לפרויקט / יעד:

נרטיב זה יותר מובנה ומתמקד במטרות של תכנית הלמידה (ראו תבנית לדוגמה בפרק זה). הוא מאורגן על פי פרויקט, מטרה של תכנית שלמידה, ציפיות כיתתיות והמצגת / תלקיט. החונכים מהרהרים בהתקדמות בכל תחום, כמו גם הדגשים ומבט כללי. סוג זה של נרטיב מתאים תמיד, הוא בייחוד מתאים כאשר התלמידים עוסקים בעבודת פרויקט מאומצת ומתמודדים עם יעדים מרובים.

הכנה:

- תכננו להשקיע שעה – שעתיים על כל נרטיב, בייחוד אם אין לכם עדיין ניסיון בכתובת נרטיב. בדקו מה מועד ההגשה ותכננו לאחור. אל תשכחו להשאיר זמן להגהות והדפסה.
- קראו דוגמאות לנרטיבים של חונכים אחרים בשכבת הגיל שאתם מלמדים וקחו רעיונות מה ניתן לכלול בנרטיב.
- תבחנו את תבנית הנרטיב שמשתמשים בה בבית הספר שלכם.
- תבחנו את ההערות שרשמתם לגבי התלמידים במארגן קבוצת החונכות שלכם.
- תבחנו את המשובים שחברי הפאנל נתנו במסגרת המצגות.
- קראו את הנרטיב האישי שהתלמידים הכינו.
- תעברו על תכנית הלמידה של התלמידים ומה מצופה משכבת הגיל הזו.
- עברו על ההערות מהפגישות עם המנטורים ושלבו גם את ההערות שהמנטורים מסרו.
- התחילו מוקדם. לוקח זמן רב לכתוב את הנרטיבים. ייתכן ותרצו להכין תבנית לכל נרטיב ולמלא את התבנית בתוכן במהלך הסמסטר.

פעולה:

- דרך הכתיבה שלכם תתפתח ככל שתהיו יותר מנוסים בכתובת הנרטיבים. להלן מספר אסטרטגיות שחונכים אחרים משתמשים בהן.
- התחילו את הנרטיב במשוב חיובי. חשבו על החוזקות של התלמיד ובמה הוא מתבלט. התחילו את הנרטיב בנימה חיובית גם אם התלמיד חווה סמסטר קשה.
- השתמשו בתבנית שהחונכים בבית הספר שלכם הסכימו עליה. כל הנרטיב בכל שכבת כיתה יכול להיות מעט שונה אך בכל קבוצות החונכות באותה השכבה צריכה להיות תבנית אחידה. הנרטיב הוא מסמך רשמי היוצא מבית הספר.
- ארגנו את ההצהרות שלכם בצורה מובנית. הנרטיב אמור להיות כלי יעיל שהתלמיד יוכל להיעזר בו. הנרטיב אמור לעודד עבודה קשה. גם אם התלמיד מתקשה ואינו מצליח בעבודתו, הנרטיב עדיין אמור להדגיש את כישוריו ופוטנציאל הצמיחה וההתפתחות של התלמיד, תוך דיון כנה בקשיים הקיימים.
- תארו את העבודה של התלמיד בפירוט. השתמשו בתכנית הלמידה ובתלקיט של התלמיד, תארו בפירוט את העבודה שהתלמיד עשה. תנו הערכה לאיכות העבודה והמאמץ שהושקע בה. באיזה יעד למידה התלמיד השקיע את עיקר המאמץ? אילו פערים נותרו בעבודתו?
- התייחסו באופן ספציפי לתכונות האישיות של התלמיד. כבוד, אחריות, ניהול זמן ומוטיבציה הן מאבני היסוד תנו דוגמאות ספציפיות.
- רשמו הצעות לסמסטר הבא. הנרטיב אמור לסייע לצוות תכנית הלמידה להכין את התכנית לסמסטר הבא.

רפלקציה:

- תעשו הגהה לנרטיבים שכתבתם והדפיסו אותם.
- קראו את הנרטיב האישי עם כל אחד מהתלמידים לפני שאתם שולחים את הנרטיב למשפחות.
- תשוחחו איתם באופן פרטני על הנרטיב האישי – האם שכחתם משהו חשוב? האם הנרטיב מייצג בצורה הוגנת את העבודה שהתלמיד עשה?
- ודאו כי בית הספר מקבל עותק מכל נרטיב.
- שמרו את הנרטיב בתלקיט המקוון של התלמיד/ה.
- קראו שוב את הנרטיבים שכתבתם. הנרטיבים צריכים לתת להורים הבנה ברורה של תהליך הלמידה וגם לשמש כמקפצה לפיתוח תכניות למידה חדשות.

נקודות למחשבה כאשר כותבים נרטיב:

- חשבו על ההתקדמות האישית והאקדמית של התלמידים במהלך הסמסטר.
- האם חלה התפתחות?
- מה הכי הרשים אתכם?
- האם הוא/היא מגשימים את הפוטנציאל האישי?
- מהם יעדי הלמידה שהושקעה בהם עבודה?
- על מה צריך לעבוד בסמסטר הבא?
- אילו הצעות לשיפור ניתן לתת?
- האם התלמיד המסויים לקח חלק פעיל בקבוצת החונכות? מה אהבתם בהשתתפות שלו? איך הוא יכול להיות יותר מעורב?
- איך היה הלמ"ה? מה הרשים אתכם בעבודה שהתלמיד עשה באתר הלמ"ה שלו? מה היו ההערות וההצעות של המנטור?
- האם התלמיד לקח חלק בקהילה הבית ספרית? באיזה אופן?
- איזה היבטים נוספים יש לפתח? מהם כמה

- מהרעיונות שיכולים לסייע לתלמיד?
 • כיצד אפשר לפתח את תכנית הלמידה הבאה כך שתתייחס לצרכים ולתחומי העניין של התלמיד? רשמו רעיונות.

דוגמת נרטיב חונך

תלמיד: גל ריברה, כיתה י', סמסטר 1 (תלמידה חדשה)
 גל היא תלמידה מקסימה וחכמה והיא תוספת מבורכת לקבוצת החונכות שלנו. לצד זאת יש לה עוד הרבה מה ללמוד ולהתפתח מבחינת התכונות האישיות שלה, יכולות הארגון שלה ועמידה בזמנים. שמחתי כשגל התקשרה אליי במהלך החופשה וסיפרה שהיא עובדת על המשימות שנתתי לה אבל מצד שני היא לא הגישה את כל המשימות שהתבקשה להגיש. גל מסוגלת להרבה יותר ממה שהיא עושה כרגע וברור שהיא זקוקה להדרכה ותמיכה כדי להשלים את העבודה בבית. הצעתי שנשוחח על אסטרטגיות שישלבו לימודים בבית הספר ובבית. גל אמורה ליצור עימי קשר ואשוחח עם אמא שלה בנושא זה.
 גל התקשתה קצת בניצול זמן העבודה העצמאית שלה למעט השבוע שלפני המצגת. היא השתפרה במהלך הסמסטר כי היא התמקדה בעבודה שלה אבל דעתה עדיין מוסחת בקלות על ידי תלמידים אחרים והיא לא הצליחה להשלים את כל העבודה ולהגיש בזמן. השותף של גל בקבוצת החונכות הבטיח להתקשר אליה כל בוקר כדי לעזור לה להגיע לבית הספר בזמן ואנחנו מקווים שהיא תקבל תמיכה כזאת גם מהבית.

תקשורת

גל כותבת בצורה אנליטית וקפדנית. היא מתכננת מראש מה ברצונה לכתוב והיא לא סתם מתחילה לכתוב. זוהי תכונה טובה מאד. היא צריכה עזרה עם דקדוק ומבנה המשפטים וכמו כן עליה להעשיר את אוצר המילים שלה, אבל אנחנו נמשיך לעבוד על תחומים אלה בהקשרים בהם היא תכין חיבורים ותכתוב רשימות. בסמסטר הבא אמסור לה את חוקי הדקדוק ואבקש ממנה להתייחס אליהם כשהיא רושמת ביומן ומכינה רפלקציות, לאחר מכן אשב איתה, אערוך את הטקסטים יחד איתה ואגיש בפניה את המקומות בהם היא מצטיינת והיכן היא נתקלת בקשיים. אנחנו גם נעבוד על כישורי העריכה שלה. הייתי רוצה לראות אותה קוראת יותר ושתבחר ספרים המתאימים יותר לרמת הקריאה שלה. בסמסטר הבא נעבוד גם על אוצר המילים שלה. הייתי רוצה שגל תעבוד על העשרת אוצר המילים שלה גם במהלך החופשה ושתעשה שימוש בחומרים שהכנו יחד במסגרת המפגשים הפרטניים שלנו.

חשיבה כמותית

גל השלימה את הסקר שנדרשה לבצע ועמדה בדרישות המתמטיות לפרויקט שלה. היא הפגינה הבנה מלאה של המושגים ואופן איסוף נתונים וניתוח הממצאים. היא הצליחה להכין ייצוגים גרפיים קריאים וברורים. הניתוח שלה היה מעמיק והיא יצרה חומרים שמבחינה חזותית היו מדהימים לצד זה שהיו מדויקים לחלוטין. היא עשתה שימוש בטכנולוגיה כדי לוודא דיוק והעבודה שלה בתחום זה היתה מעל למצופה. בבירור גל התעמקה בעבודתה על חשיבה כמותית ואני מקווה לראות אותה ממשיכה בכך גם ביתר יעדי הלמידה במהלך הסמסטר הבא.

חשיבה חברתית

גל החסירה מספר ימי לימודים בתחילת הסמסטר כאשר קבוצת החונכות התחילה במפגשים ובעבודה על שאלות משמעותיות. למרות זאת היא הצליחה להשלים את הפער. חשוב שגל תמשיך לעבוד ולפתח את השאלות לפרויקט שלה ותמצא דרכים לשמור על המוטיבציה שלה לחקור – בתחום זה היא מתקשה בלהתמיד ולשמור על מוטיבציה. כישורי רישום ההערות של גל טובים מאד. למרות שהיא מצאה מספר מקורות מתאימים היא לא השלימה את העבודה על ההיבטים ההיסטוריים הנוגעים לפרויקט שלה. מום כך היא לא תעמוד ביעד של ניתוח היסטורי ואיתור קשרי סובב ומסובב. אני מקווה שבסמסטר הבא היא תשקיע יותר עבודה על כישורים אלה.

חשיבה אמפירית

למרבה הצער גל כמעט ולא עבדה על תחום זה במהלך הסמסטר האחרון. למרות שהכנו פרויקט בקבוצת החונכות על בקטריות, גל השלימה רק שני אלמנטים בעבודה. גם לאחר שהכנו חוזה עבודה לאחר המצגת שלה, היא עדיין לא השלימה את הפרויקט. היא יכלה להפיק תועלת מהפרויקט הזה בגלל שהוא עסק בנושא שגל התעניינה בו. פרויקטים המתמקדים בחשיבה אמפירית נבנים פעמים רבות זה על גבי זה, כך שחבל שגל תהיה בפיגור שהיא תתקשה להשלים את הפערים בשלב מאוחר יותר. גל תצטרך בסמסטר הבא להיות יותר מודעת להתקדמות שלה – אם היא תהיה בפיגור היא תצטרך לנקוט בפעולות לתקן את הבעיה. פתרונות אפשריים הם שהיא תישאר לאחר שעות בית הספר לקבל עזרה נוספת. בגלל שהיא כן הצליחה בעבודה על חשיבה כמותית במהלך הסמסטר הזה היא הצליחה לתרגל מספר כישורים שקשורים

לשני יעדי הלמידה. היא עבדה בצורה טובה על איסוף מידע וניתוחו. גל רוצה לעסוק בתחום הסיעוד וזה ידרוש ממנה לחזק את תחום החשיבה האמפירית, כך שעלינו בהחלט לסייע לה ולהתייחס לנושא זה תוך הכנת תכנית למידה שתתמקד בנקודות החולשה שלה בתחום זה.

אמנות

גל ללא ספק מוכשרת באמנות. היא מאירת יפה מאד והיא מתעניינת ביצירות אמנות. היא עובדת קשה ומשתפרת. חבריה לכיתה מעריכים את עבודתה – היא מצאה משהו שהיא אוהבת והיא ממשיכה לעבוד קשה כדי להשתפר. זה בדיוק מה שאנחנו אוהבים לראות! הביקורת היחידה שלי בתחום זה שגל פעמים רבות עוזבת את האיוורים שלה לפני שהשלימה אותם. היא תוכל לעשות עבודות הרבה יותר מעניינות אם תתחיל להתנסות בכלים חדשים. בסך הכל היא עשתה עבודה טובה ואנו משוחחים הרבה על יישום הכישרונות שלה במסגרת עבודה על חשיבה אמפירית, למשל הכנת תרשימים לממצאים שונים. אנחנו נגדיר בצורה יותר מפורטת את הציפיות שלנו בתכנית הלמידה שלה, ואני מצפה לראות את ההתפתחות שלה במהלך הסמסטר הבא!

למ"ה

גל היתה ביישנית מאד בתחילת הלמ"ה שלה. הצוות ניסה לעודד אותה ולתת לה הזדמנויות לתרגול באזור הנוחות שלה. נקבע לה ראיון אחד על ידי החונך שלה אבל היא לא מצאה את המקום. היא התקשרה למנטור והתנצלה, מה שמצביע על בגרות. היא גם תרגלה ראיונות טלפוניים עם תלמיד בבית ספר לוותרניריה, והיא משפרת את כישורי הדיבור שלה, ניסוח שאלות ורישום הערות. היא הצליחה לזהות

את תחום העניין שלה במסגרת עבודה עם בעלי חיים והשלימה בצורה טובה את עבודת ההכנה שהתבקשה לעשות. היא עשתה עבודה מצוינת בראיונות שערכה, במכתבי התודה שהכינה וברישומי היומן שלה. המטרות שייעדנו לה הן חיפוש התמחות בסמסטר הבא במקום שידרוש ממנה מאמץ והתמדה ואני מקווה שתשתלב בלמ"ה כבר בחודש הראשון של הסמסטר. הצבנו לה מטרות גם לחופשה ואני מצפה לראות את התוצאות של העבודה שביצעה במהלך התקופה הזאת.

חיבור כל ההיבטים יחד

המדריך לחונך מכיל חומרים רבים. הסיבה לכך פשוטה: מתן הערכה אותנטית הינה משימה קשה. חלק ניכר ממה שמבדיל את בתי הספר של רשת BPL מיתר בתי הספר הוא ההתמקדות שלנו בהערכת כישורים אמיתיים בדרכים אמיתיות. אנו פונים למומחים בתחום – המנטורים שלנו – שיסייעו לנו לפתח עבודה אמיתית ולעשות שימוש במערכות אמיתיות של הערכה כדי לבחון ולשפר את העבודה. אנו מבקשים מהתלמידים לסייע בתהליך ההערכה שלהם. אנו מסייעים להם לפתח כישורים באמצעותם יוכלו להעריך את עצמם, כמו גם את חבריהם. אנו מבקשים מהם לחשוב על מסע הלמידה האישי שלהם ולשתף אחרים ברפלקציות שלהם, ובנוסף להציג את העבודה שלהם בפני חברי פאנל המורכב מחבריהם לבית הספר ומאנשי מקצוע. אנו עושים כל זאת תוך שילוב תקני האיכות של המדינה במערכת ההערכה שלנו. אנו עושים זאת למען התלמידים שלנו, משום שזה מכבד את העבודה העשירה והמאומצת שהם עושים וזה מראה להם כיצד ניתן להעריך איכות בעולם האמיתי.

קישורים

למרות שאנחנו מבצעים את העבודה הזאת בבתי ספר שונים, במקומות רבים, ישנה מידת חפיפה רבה בעבודה שאנחנו עושים. תוכלו למצוא דוגמאות למדדים, מסמכי מצגות ותבניות לנרטיבים באתר לשיתוף ידע (www.bplknowledgeexchange.org). ברבים מבתי הספר אנו משתפים מכללות מקומיות באסטרטגיות של הערכה, עיצוב טפסים, ועוד. באירוע השנתי שאנו מקיימים אנו משוחחים על רבים מהאלמנטים של הערכה ואנו מקיימים כנסים רבים במהלך השנה המתמקדים בנושאים כגון עבודה על משתנים לא קוגניטיביים, פרויקטים לתזות לבוגרים ועוד. גם כאשר אתם מתקשים בהערכה אותנטית של עבודה זכרו שזוהי עבודה שראוי לבצע אותה כמו שצריך. אנו לא רק מודדים את התלמידים שלנו, אנחנו עוזרים להם להציב לעצמם סטנדרטים גבוהים הן מהבחינה האישית והן מבחינת העולם שסובב אותם.

4. מקורות ומשאבים

מדדים משתנים לא קוגניטיביים (NCV)

בתחילת שנת 1990 דר' וויליאם סדלק הטביע את המונח "משתנים לא קוגניטיביים" (Non-Cognitive Variables) במסגרת מחקר שבחן אילו כישורים מטא-קוגניטיביים דרושים לתלמידים כדי להצליח במכללות ובאוניברסיטאות. מאז המחקר של דר' סדלק קיבל חיים משלו וכיום מכונים המשתנים הלא – קוגניטיביים (NCV) בשם "כישורים רכים" שיכולים לקבוע הצלחה בלימודים גבוהים. רשת BPL מבצעת עבודה מעניינת בשילוב משתנים לא קוגניטיביים (המכונים גם "כישורים מטא-קוגניטיביים") בחיי בית הספר, ובמתן סיוע לאנשי הצוות ולתלמידים להתקדם בתחומים אלה. להלן טיוטת טבלה שהוכנה באחד מבתי הספר של הרשת. הטבלה נועדה לסייע בתהליך של מדידת ההתפתחות בכישורים אלה.

NCV	יש לשים לב	במגמת התפתחות ושיפור	מצב משביע רצון
תפיסה עצמית חיובית	התלמיד/ה מתעמר בעצמו התלמיד בוחר בהחלטות המכשילות אותו	התלמיד חושב בשגרה על החלטותיו התלמיד מחפש סיוע	התלמיד מדבר בביטחון על חוזקותיו וחולשותיו התלמיד מגיע להחלטות בריאות ומכוונות לעתיד ומפגין ביטחון, אופי מגובש, נחישות ועצמאות
הערכה עצמית מציאותית	נראה כי התלמיד מצוי בהכחשה בנוגע לחוזקותיו וחולשותיו נראה שהתלמיד "תקוע" בדעותיו בנוגע לכישורים	התלמיד מבין את הקשר בין תרגול ושיפור נראה שהתלמיד מודע לתחומי התפתחות	התלמיד פועל באופן פעיל לשיפור כישוריו ונראה כי יש לו הבנה בוגרת עם אילו חוזקות וחולשות עליו להתמודד בראייה לטווח ארוך התלמיד עובד קשה כדי להתפתח ומכיר בצורך להרחיב את אופקו הייחוד האישי שלו
התמודדות מוצלחת עם המערכת	נראה שהתלמיד נמנע מלבקש עזרה או לקחת חלק בפעילויות קבוצת החונכות התלמיד בוחר פעמים רבות להפגין חוסר כבוד התלמיד בהתמדה אינו משלים משימות	התלמיד מגיב באופן חיובי לתמיכה התלמיד מחפש עזרה כדי להשתפר נראה כי התלמיד מפתח יכולת להגן על עצמו	התלמיד נראה כמקצועי ביותר ומפגין כבוד התלמיד משלים את משימותיו באופן מהימן התלמיד מפגין תפיסה מציאותית של המערכת על בסיס חוויות אישיות של גזענות; מחויב לשיפור המערכת; נוקט בגישה אסרטיבית בהתמודדות עם עוולות קיימות אך אינו עוין לחברה ואינו מתחמק; מסוגל להתמודד עם מערכת גזענית
עדיפות למטרות ארוכות טווח	נראה כי התלמיד מתמקד בסיפוק מידי אין לתלמיד ראייה מגובשת או מטרות מגובשות	לתלמיד יש ראייה מגובשת ו/או מטרות מגובשות נראה כי התלמיד מבין את הצורך בתכנון ויצירת סדרי עדיפויות	נראה כי יש תיאום בין החזון, המטרות, הפרויקטים והפעולות המתוכננות של התלמיד נראה כי התלמיד מאורגן התלמיד מסוגל להגיב לדחיית סיפוקים
מנהיגות	התלמיד נמנע מלקחת אחריות כלפי הקהילה, הכיתה או במסגרת פרויקטים בבית הספר	התלמיד מנסה לתפוס עמדה מובילה במסגרת קבוצת החונכות, בית הספר, ההתמחות או הקהילה	התלמיד מפגין כישורי מנהיגות במסגרת קבוצת החונכות, בית הספר, ההתמחות או הקהילה
מעורבות בקהילה	נראה כי התלמיד אינו משתייך לקבוצות, מועדונים או פעילויות המתקיימות במסגרת בית הספר ומחוצה לו	התלמיד הצטרף לאחרונה לקבוצה, מועדון או פעילות קהילתית	התלמיד מעורב באופן פעיל בקבוצה אחת או יותר, מועדונים או פעילויות קהילתיות
ידע הנרכש בתחום	התלמיד אינו עוסק בהתמחות או בעבודה כלשהי	התלמיד התחיל לאחרונה בהתמחות או שלתלמיד יש התמחות אך אין לו פרויקט התמחות אותנטי	לתלמיד יש פרויקט התמחות אותנטי עם מנטור התלמיד רוכש ידע במגוון דרכים

מדד למידה בעולם האמיתי לשנת הלימודים 2011 – 2012

4. מצטיין	3. מיומן	2. מתקדם	1. במגמת שיפור	
<p>התלמיד מפגין הבנה ומודעות טובה ומתחכמת ביחס ל: מקום העבודה כארגון (תאגיד, עסק קטן, עצמאי, ארגון שלא למטרות רווח, מוסד ממשלתי, וכד')</p> <p>אלו היבטים של התנסות הלמ"ה שלו קשורים לתחומי העניין שלו ולתכנית שלהם לאחר סיום הלימודים בבית הספר?</p> <p>כיצד מקום העבודה קשור לתמונה גדולה יותר – מבחינת הקהילה / החברה / העולם?</p>	<p>התלמיד מפגין הבנה ומודעות מגובשת, לצד אפשרות לחריגות שוליות, ביחס ל: מקום העבודה כארגון (תאגיד, עסק קטן, עצמאי, ארגון שלא למטרות רווח, מוסד ממשלתי, וכד')</p> <p>אלו היבטים של התנסות הלמ"ה שלו קשורים לתחומי העניין שלו ולתכנית שלהם לאחר סיום הלימודים בבית הספר?</p> <p>כיצד מקום העבודה קשור לתמונה גדולה יותר – מבחינת הקהילה / החברה / העולם?</p>	<p>התלמיד מפגין מידה מסוימת של הבנה ומודעות בנוגע לנקודות שלהלן, אך גם פערים ו/או תפיסות מוטעות ביחס ל: מקום העבודה כארגון (תאגיד, עסק קטן, עצמאי, ארגון שלא למטרות רווח, מוסד ממשלתי, וכד')</p> <p>אלו היבטים של התנסות הלמ"ה שלו קשורים לתחומי העניין שלהם ולתכנית שלהם לאחר סיום הלימודים בבית הספר?</p> <p>כיצד מקום העבודה קשור לתמונה גדולה יותר – מבחינת הקהילה / החברה / העולם?</p>	<p>התלמיד מפגין הבנה ו/או מודעות מועטה ביחס ל: מקום העבודה כארגון (תאגיד, עסק קטן, עצמאי, ארגון שלא למטרות רווח, מוסד ממשלתי, וכד')</p> <p>אלו היבטים של התנסות הלמ"ה שלו קשורים לתחומי העניין שלהם ולתכנית שלהם לאחר סיום הלימודים בבית הספר?</p> <p>כיצד מקום העבודה קשור לתמונה גדולה יותר – מבחינת הקהילה / החברה / העולם?</p>	<p>הערכה עצמית ומודעות הקשורה לקריירה</p>
<p>התלמיד עשה מעבר לנדרש בעמידה ביעדים לרכישת ידע וכישורים הקשורים למקם עבודה כפי שנקבע על ידי צוות תכנית הלמידה שלו.</p> <p>כלים וטכנולוגיה כישורים תהליכים וטכניקות רעיונות / אוצר מילים ידע עובדתי / פרטים</p>	<p>התלמיד עמד ביעדים לרכישת ידע וכישורים הקשורים למקם עבודה כפי שנקבע על ידי צוות תכנית הלמידה שלו.</p> <p>כלים וטכנולוגיה כישורים תהליכים וטכניקות רעיונות / אוצר מילים ידע עובדתי / פרטים</p>	<p>התלמיד עמד בכמה מהיעדים לרכישת ידע וכישורים הקשורים למקם עבודה כפי שנקבע על ידי צוות תכנית הלמידה שלו.</p> <p>כלים וטכנולוגיה כישורים תהליכים וטכניקות רעיונות / אוצר מילים ידע עובדתי / פרטים</p>	<p>התלמיד עמד במספר מועט של היעדים / כלל לא עמד ביעדים לרכישת ידע וכישורים הקשורים למקם עבודה כפי שנקבע על ידי צוות תכנית הלמידה שלו.</p> <p>כלים וטכנולוגיה כישורים תהליכים וטכניקות רעיונות / אוצר מילים ידע עובדתי / פרטים</p>	<p>פיתוח ידע וכישורים למקום העבודה</p>

מאמץ אקדמי

- אתגר: התלמיד מצליח לתאר כיצד תהליך הפרויקט על היבטיו המרובים היווה אתגר עבורו.
- תהליך חקירה: התלמיד מדגים חקירה מעמיקה שביצע במסגרת הפרויקט.
- ידע וכישורי קריירה: התלמיד מספק הוכחות לפיתוח ויישום ידע וכישורים הנוגעים לקריירה באמצעות עבודת הפרויקט שלו. המטרות הוכנו בהתאם לסטנדרטים מקצועיים – כפי שמתואר בהצעת הפרויקט ו/או בטופס הפרויקט האישי.
- ידע וכישורים אקדמיים: התלמיד מספק הוכחות לפיתוח ויישום ידע וכישורים בתחומי תקשורת, חשיבה אמפירית, חשיבה חברתית וחשיבה כמותית באמצעות עבודת הפרויקט האישית וכפי שמתואר בהצעת הפרויקט ו/או בטופס הפרויקט האישי.
- מקורות ומשאבים: התלמיד עשה שימוש במגוון מקורות ומשאבים. מאפיינים מרכזיים: תקפות, איכות גבוהה, איזון בין עיקר לטפל, התייחסות לעולם האמיתי. בנוסף כדאי לבחון גם מרכיבים משניים.

רפלקציה

- משוב: התלמיד מדגים כיצד חיפש, קיבל ושילב באופן מכוון משוב במטרה לשפר את הפרויקט שלו.
- רפלקציה: התלמיד מדגים יכולת לערוך רפלקציה על ההתפתחות והלמידה שלו במסגרת הפרויקט.

חומרים לפרויקט המדדים

סקירה

בעמודים הבאים תוכלו לקרוא על המחשבה מאחורי פרויקט המדדים באמצעות מדדים לדוגמה שהצגנו בפתח מדריך זה. כאן תוכלו לראות כיצד התגבשו האלמנטים המרכיבים את המדד וכיצד ניתן לתרגם את ההערכה המתבצעת באמצעות מדד זה לציון.

קטגוריות פרויקט המדד

רלבנטיות, אחריות, קשרים

- רלבנטיות: הפרויקט רלבנטי לתחומי העניין, התשוקות והשאיפות של התלמיד המסויים ו/או לתכנית הלימודים לאחר סיום בית הספר.
- תועלת חיצונית: ישנה תועלת ברורה לאתר הלמ"ה, בית הספר או הקהילה השותפים לפרויקט.
- קשרי למידה: התלמיד מתאר ומספק הוכחות לכך שיצר קשרי למידה מוצלחים באמצעות פרויקט זה עם מנטור, שותף או הקהילה הפועלים בעולם האמיתי.
- בעלות: התלמיד מפגין בעלות על הפרויקט – כלומר על תהליך הפרויקט ועל התוצר שהופק.
- ניהול זמן: התלמיד מפגין עמידה בלוח הזמנים של הפרויקט.

	1. במגמת שיפור	2. מתקדם	3. מיומן	4. מצטיין
הערכה עצמית ומודעות הקשורה לקריירה	התלמיד מפגין הבנה ו/או מודעות מועטה ביחס ל: מקום העבודה כארגון (תאגיד, עסק קטן, עצמאי, ארגון שלא למטרות רווח, מוסד ממשלתי, וכד') אלו היבטים של התנסות הלמ"ה שלו קשורים לתחומי העניין שלו ולתכנית שלהם לאחר סיום הלימודים בבית הספר? כיצד מקום העבודה קשור לתמונה גדולה יותר – מבחינת הקהילה / החברה / העולם?	התלמיד מפגין הבנה ו/או מודעות של הבנה ומודעות בנוגע לנקודות שלהלן, אך גם פערים ו/או תפיסות מוטעות ביחס ל: מקום העבודה כארגון (תאגיד, עסק קטן, עצמאי, ארגון שלא למטרות רווח, מוסד ממשלתי, וכד') אלו היבטים של התנסות הלמ"ה שלו קשורים לתחומי העניין שלו ולתכנית שלהם לאחר סיום הלימודים בבית הספר? כיצד מקום העבודה קשור לתמונה גדולה יותר – מבחינת הקהילה / החברה / העולם?	התלמיד מפגין הבנה ומודעות מגובשת , לצד אפשרות להריגות שוליות , ביחס ל: מקום העבודה כארגון (תאגיד, עסק קטן, עצמאי, ארגון שלא למטרות רווח, מוסד ממשלתי, וכד') אלו היבטים של התנסות הלמ"ה שלו קשורים לתחומי העניין שלו ולתכנית שלהם לאחר סיום הלימודים בבית הספר? כיצד מקום העבודה קשור לתמונה גדולה יותר – מבחינת הקהילה / החברה / העולם?	התלמיד מפגין הבנה ומודעות טובה ומתוחכמת ביחס ל: מקום העבודה כארגון (תאגיד, עסק קטן, עצמאי, ארגון שלא למטרות רווח, מוסד ממשלתי, וכד') אלו היבטים של התנסות הלמ"ה שלו קשורים לתחומי העניין שלו ולתכנית שלהם לאחר סיום הלימודים בבית הספר? כיצד מקום העבודה קשור לתמונה גדולה יותר – מבחינת הקהילה / החברה / העולם?
פיתוח ידע וכישורים למקום העבודה	התלמיד עמד במספר מועט של היעדים / כלל לא עמד ביעדים לרכישת ידע וכישורים למקם עבודה כפי שנקבע על ידי צוות תכנית הלמידה שלו. כלים וטכנולוגיה כישורים תהליכים וטכניקות רעיונות / אוצר מילים ידע עובדתי / פרטים	התלמיד עמד בכמה אבל לא בכל היעדים לרכישת ידע וכישורים למקם עבודה כפי שנקבע על ידי צוות תכנית הלמידה שלו. כלים וטכנולוגיה כישורים תהליכים וטכניקות רעיונות / אוצר מילים ידע עובדתי / פרטים	התלמיד עמד ביעדים לרכישת ידע וכישורים למקם עבודה כפי שנקבע על ידי צוות תכנית הלמידה שלו. כלים וטכנולוגיה כישורים תהליכים וטכניקות רעיונות / אוצר מילים ידע עובדתי / פרטים	התלמיד עשה מעבר לנדרש בעמידה ביעדים לרכישת ידע וכישורים למקם עבודה כפי שנקבע על ידי צוות תכנית הלמידה שלו. כלים וטכנולוגיה כישורים תהליכים וטכניקות רעיונות / אוצר מילים ידע עובדתי / פרטים

ציון כללי:

20 – 19	מעל המצופה
18-15	מיומן
14-10	מתקדם
9-5	במגמת שיפור

	1. במגמת שיפור	2. מתקדם	3. מיומן	4. מצטיין
ארגון ותיעוד	התלמיד השלים תיעוד מועט או כלל לא הכין תיעוד ותיעוד זה אינו שלם ואינו מספק כל הוכחה ללמידה. גיליונות זמנים רישומי למ"ה / יומנים תצלומים / סרטוני וידאו סיכומי פגישות במסגרת הלמ"ה חומרים אחרים המתאימים לאתר / ללמ"ה	התלמיד השלים חלק מהתיעוד , אך התיעוד חסר ואין מספיק פרטים שיספקו הוכחה ללמידה. גיליונות זמנים רישומי למ"ה / יומנים תצלומים / סרטוני וידאו סיכומי פגישות במסגרת הלמ"ה חומרים אחרים המתאימים לאתר / ללמ"ה	התלמיד השלים את תיעוד וסיפק הוכחה ללמידה, למרות שניתן היה לספק עוד פרטים ו/או תובנות . גיליונות זמנים רישומי למ"ה / יומנים תצלומים / סרטוני וידאו סיכומי פגישות במסגרת הלמ"ה חומרים אחרים המתאימים לאתר / ללמ"ה	התלמיד השלים את תיעוד באופן יסודי ורפלקטיבי , וסיפק הוכחות מבוססות ללמידה. גיליונות זמנים רישומי למ"ה / יומנים תצלומים / סרטוני וידאו סיכומי פגישות במסגרת הלמ"ה חומרים אחרים המתאימים לאתר / ללמ"ה

מדד המתגבש על ידי קבוצת החונכות

מדד זה פותח על ידי שיתוף פעולה בין חונכת והתלמידים שלה. מטרתו להסביר כיצד יש לשלב בעבודת הפרויקט אלמנטים של חשיבה אמפירית.

מדד לפרויקט במדעים

	מעל המצופה	עמידה ביעדים	מתקרב ליעדים	עדות מועטה לעבודה
מאמץ	הניסוי סייע לאתר ההתמחות הנתונים משמשים כדי לשפר משהו הקשור בהתמחות	הניסוי קשור לאתר ההתמחות יש לתלמיד את כל הנתונים הדרושים לבחינת ההשערה	הניסוי קשור במידה מסוימת לאתר ההתמחות התלמיד לא השלים את כל העבודה עד למועד שנקבע	לא הושלם
איכות המידע	קשור בבירור לפרויקט בעל משמעות רבה נותן מענה לשאלות המשמעותיות	קשור לפרויקט משמעותי מתייחס לשאלה המשמעותית כולל לפחות שני גרפים	לא ממש קשור לפרויקט	לא הושלם
עזרים וויזואליים / תוצר סופי	העזרים הוויזואליים מסודרים וניתן לפרשם בקלות מסביר ומציג את המסקנות הנובעות מהנתונים הגרפים מאד ברורים	העזרים החזותיים מסודרים וניתן להבין אותם העזרים החזותיים מסבירים בצורה ברורה את המידע הגרפים ברורים וקריאים	העזרים הוויזואליים מובנים הגרפים מובנים במידה	לא הושלם

מדד פרויקט למ"ה אישי (שנבנה על ידי כל אחד התלמידים)

תלמידה זאת הכינה סרטון וידאו מקצועי בלמ"ה שלה בתחנת כבלים. היא קיבלה תמיכה מהחונך ומהמנטור שלה בתהליך יצירת הטופס והם מסרו לה את ההערות שלהם לאחר שהשלימה את הפרויקט.

מדד סרטון הווידאו של טלי

	1. מתקרב ליעדים	2. עמידה ביעדים	3. מעל המצופה
שפה רשמית	שגיאות דקדוק מועטות / מקרים בודדים של שלילה כפולה	ללא שגיאות דקדוק / ללא מקרים של שלילה כפולה	שימוש בשפה רשמית, הסרטון מובן בקלות וברור, לא מכיל שגיאות
תסריט	לא עוקב אחר שאלת המסגור / ללא מטרה / לא ערוך / אינו עוקב אחר רעיונות של הפרויקט	הנתונים מאורגנים, עוקב אחר שאלת המסגור / מתמקד במטרה העיקרית / מעט שגיאות עריכה / עוקב אחר רעיונות הפרויקט / משתמש ב- 5 מילים מאוצר המילים שנקבע	מתמקד בנושא / עונה על שאלת המסגור באמצעות מתן פרטים מאורגנים, משתמש ב- 10 מילים מאוצר המילים שנקבע
מענה על שאלות	שאלות נותרו ללא מענה / ניסוח הנושא / לא ניכרת הבנה	כל השאלות נענו / מתמקד בנושא באמצעות השאלות / נבדקת ההבנה של המרואיין את השאלות הנשאלות והוא עונה עליהן באופן ברור	כל השאלות נענו ללא פערים או מרווחים לא ברורים
אורך סרטון הווידאו	סרטון הווידאו קצר מהמתוכנן / מספק מידע מועט / נקודות מבט	סרטון הווידאו עומד ב- 30 דקות שהוקצבו ומספק מידע ברור	סרטון הווידאו ארוך יותר ואינו חוזר על המידע
סאונד	הסאונד לא ברור / הסאונד לא ערוך ולא מובן / אין שימוש בשפה רשמית	הסאונד נקי ומובן ויש שימוש באפקטים	הסאונד ברור / ערוך ומובן / שימוש מוצלח באפקטים
מראה מקצועי	לא מקצועי / מפוזר / הנראות אינה טובה מבחינת האיכות והסרטון לא ניתן לצפייה / לא ברור	מקצועי / הנראות הפיזית מצוינת	סרטון הווידאו צריך להיראות מקצועי / הנראות צריכה להיות באיכות גבוהה כך שניתן יהיה לצפות בו
ציר הזמן	לא עמדו בלוח הזמנים / הפרויקט לא עומד ביעדי הזמן / לוח הזמנים אינו מדויק / אי עמידה ביותר מ- 30% ממועדי הגשה	עמידה ב- 30%-60% ממועדי הגשה / הפרויקט עומד בקצב שנקבע / תאריכי לוח הזמנים צריכים להיות מדויקים	עמידה ב- 60% ממועדי ההגשה או יותר, העבודה הושלמה במלואה

רישומים ביומן לאחר המצגת

ההנחיות לרישומי היומן שלהלן יכולות לסייע לקדם את תהליך הרפלקציה של התלמידים בסוף כל סמסטר.

איך הרגשת ביחס למצגת?

מה במצגת שלך גרם לך את הגאווה הרבה ביותר?

האם היו בעיות כלשהן? כיצד התגברת עליהן?

מה אפשר לעשות אחרת בפעם הבאה?

איזה משוב הכי הועיל לך? מדוע?

האם החוויה היתה כפי שחשבת שתהיה? מדוע או מדוע לא?

האם קרה משהו שהפתיע אותך? האם חלק מהשאלות שנשאלת הפתיעו אותך?

איזה ציון מגיע לדעתך למצגת שלך? מדוע?

מה למדת על עצמך במהלך ההכנה למצגת?

מה למדת על הנושא שלך באמצעות המצגת?

מה עזר לך במיוחד באופן שבו התכוננת? האם יש משהו שחבל שלא עשית כדי להתכונן? מדוע?

איזו עצה כדאי לתת לדעתך לתלמיד חדש שצריך להתכונן למצגת?

דוגמת מדד מצגת

מדד להערכת המצגות של התלמיד

השתמשו בטופס זה כמדריך להערכת המידה בה התלמיד _____ הציג את הלמידה שלו/ה מהסמסטר ה- _____ בכיתה _____.

קריטריון	עמידה בדרישות – 3 נק'	התקרבות לעמידה בדרישות – 2 נק'	מתחת לנדרש – 1 נק'
מוכנות וארגון: היכון, הכן, צא!	ציון כולל על מוכנות וארגון: 3 2 1 הערות בנוגע למוכנות וארגון:		
תוכן: זה כל מה שאתה יודע וכל מה שאתה מראה!	ציון כולל על תוכן: 3 2 1 הערות בנוגע לתוכן:		
נאום בפני קהל והפגנת מקצועיות	ציון כולל על נאום בפני קהל והפגנת מקצועיות: 3 2 1 הערות בנוגע לנאום בפני קהל והפגנת מקצועיות:		
עיסוק:	ציון כולל על עיסוק: 3 2 1 הערות בנוגע לעיסוק:		

ציון כולל (סה"כ הציונים מכל אחד מהקריטריונים): _____ מתוך 12

עשרת המאפיינים של תלקיט מוצלח למצגת סופית

1. התלקיט מכיל פרויקטים מוצלחים הנוגעים לעולם האמיתי.
2. מהתלקיט עולה שהתלמיד בחן וחקר את תחומי העניין, התשוקות והשאיפות שלו.
3. הדוגמאות המחישו את עומק העבודה שבוצעה.
4. התלקיט מציג עבודה קפדנית ומגובשת עבור כל אחד מיעדי הלמידה.
5. הדוגמאות המחישו לחברי הפאנל את מידת הלמידה וההתקדמות מתחילת השנה.
6. התלקיט מאורגן ונראה מקצועי ומסודר.
7. התלקיט מכיל דוגמאות כתיבה רבות.
8. התלקיט מציג התנסויות בעולם האמיתי שהתלמיד חווה.
9. התלקיט מאפשר הצגה ברורה של העבודה שבוצעה.
10. התלמיד מתגאה בתלקיט שלו.

תבנית נרטיב אישי

(לתלמידים מתקשים)

ישנם תלמידים שממש מתקשים בחיבור הנרטיבים האישיים שלהם. ייתכן ונדרשת עבורם גישה שונה מרובדת יותר שהשלבים בה

מובחנים וברורים. להלן דוגמה מבית ספר בפילדלפיה לאופן בו ניתן לתמוך בתלמידים כך שיצליחו ליצור נרטיבים אישיים מוצלחים.

נרטיב אישי		שם:	
טייטה ראשונה / קווי מתאר		תאריך:	
סמסטר 1			
סמסטר 2			
קיץ			
תכנית עבודה			
לפני שתתחילו במענה על השאלות וודאו כי אתם יודעים מהם מועדי ההגשה בקבוצת החונכות שלכם. התחילו במענה על כל השאלות (כן, יש המון!) בקשו מחבר לכיתה או מישהו מחוץ למסגרת בית הספר לקרוא את זה ואז מסרו לבדיקת החונך שלכם. השלב האחרון הוא להדפיס את הנרטיב לאחר התיקונים, לשלוח במייל לחונך שלכם ולהגיש את העותק הסופי.			
השלמת כל השאלות המודגשות			
שלב 1	מועד הגשה:	תאריך השלמת המשימה:	הערות:
הגשה לקריאה והגהה על ידי חבר לכיתה, חבר או קרוב משפחה (מי? _____)			
שלב 2	מועד הגשה:	תאריך השלמת המשימה:	הערות:
הגשה לקריאה והגהה על ידי החונך			
שלב 3	מועד הגשה:	תאריך השלמת המשימה:	הערות:
משלוח במייל של העותק הסופי והגשת תדפיס			
שלב 4	מועד הגשה:	תאריך השלמת המשימה:	הערות: ⬅

<p>רפלקציה אישית</p>	
פרק 1: רפלקציה אישית	הסיפור שלך... <p>מטרות: אילו מטרות היו לך השנה? שתף סיפור שממחיש כיצד עמדת ביעדים וסיפור שממחיש את האתגרים עימם התמודדת כאשר פעלת לעמידה ביעדים.</p> <p>אתגרים: שתף סיפור על מכשול שנתקבלת בו (אישי או במסגרת בית הספר) שעוזר להסביר את האתגר הגדול ביותר עמו התמודדת במהלך השנה הזאת.</p> <p>צמיחה והתפתחות: שתף סיפור הממחיש עד כמה צמחת והתפתחת במהלך השנה הזאת.</p>
למידה ללא חשיבה רפלקטיבית הינה בזבוז זמן, חשיבה רפלקטיבית ללא למידה מסוכנת – קונפציוס פרק 1: רפלקציה אישית	והאנשים סביבך... <ul style="list-style-type: none">תומכים: תבחר באדם אחד שתמך בך במהלך השנה הזאת. תאר את הקשר שיש לך עם האדם הזה וכיצד התמיכה סייעה לך. חונך: תאר את הקשר שיש לך עם החונך שלך ושתף סיפור אחד שיעזור להסביר את מערכת היחסים שיש לך איתו. מבוגרים אחרים: בחר במבוגר נוסף שהיה לך קשר איתו במהלך השנה (מנהל בית הספר, יועץ, צוות המשרד, חונכים אחרים) ושתף סיפור הממחיש כיצד הקשר הזה השפיע עליך. תלמידים: תתאר את היחסים שיש לך עם התלמידים בבית הספר. המסגרת הבית ספרית: אם היית צריך לכוון תלמידים חדשים בבית הספר, כיצד היית מתאר את הציפיות בבית הספר בכל הנוגע להתנהגות והשתתפות? עד כמה אתה חושב שהצלחת לעמוד בציפיות שתיארת כאן?

הדבר היחיד שיציל את האנושות הוא שיתוף פעולה – ברטראנד ראסל

עבודה בקבוצת החונכות

<p>מה עשית עם הזמן שלך...</p> <ul style="list-style-type: none">עד כמה ניצלת את הזמן שהיה לך בקבוצת החונכות כדי להשלים את העבודה שלך? (ודא שאתה מציין רישומים ביומן, כתיבת מכתבים, זמן עבודה עצמאית, פעילות מדעית) אילו ספרים קראת בסמסטר הזה? (יש לציין שם המחבר ושם הספר) תן סיכום קצר של הספר האם תמליץ על הספר הזה לתלמיד אחר? מדוע?	פרק 2: עבודה בקבוצת החונכות
---	-----------------------------

המטרה הגדולה ביותר של חינוך אינה ידע, אלא פעולה – הרברט ספנסר

ומה למדת?...?

סמינר שפה / מדעי החברה (איזה סמינר? עם מי?)

- איך השתנתה התפיסה שלך את עצמך ככותב וכקורא מאז תחילת השנה?
- מה היה האתגר הגדול ביותר עבורך בסמינר השפה / מדעי החברה? מדוע?
- מה היתה נקודת החוזק שלך בסמינר השפה / מדעי החברה? מדוע?

סמינר מתמטיקה (איזה סמינר? עם מי?)

- איך השתנתה התפיסה שלך את עצמך כתלמיד מתמטיקה מאז תחילת השנה?
- אילו כישורים מתמטיים תוכל ליישם במצבים שונים בעולם האמיתי?
- מה היה האתגר הגדול ביותר עבורך בסמינר המתמטיקה? מדוע?

התעמלות / לימודי בריאות / ספרדית / אמנות (איזה שיעור? עם מי?)

- מה למדת במסגרת שיעור זה? ממה הכי נהנית במסגרת השיעור הזה?

עבודת סמינר

פרק 3: עבודת

סמינר

אני לומדת כל הזמן. המצבה תהיה התעודה שלי – ארת'ה קיט

למידה בעולם האמיתי

<p>באיזה אופן חווית את העולם האמיתי?...?</p> <p>למידה מבוססת התמחות (למ"ה)</p> <p>מהי התשוקה שלך ומדוע?</p> <p>כיצד שילבת את התשוקה שלך בתוך התנסות הלמ"ה שלך?</p> <p>תאר (בפירוט) את התהליך שעברת כדי למצוא אתר התמחות</p> <p>תאר (בפירוט) את פרויקט הלמ"ה שלך</p> <p>מה היה הדבר הכי מאתגר עבורך בחוויית הלמ"ה? כיצד התגברת על האתגרים הללו?</p>	רק 4: למידה בעולם האמיתי
---	--------------------------

העבודה שלך היא לגלות את העולם שלך ואז בלב שלם למסור עצמך לו – בודהא

מבט קדימה

<p>ולמה תכין את עצמך לעתיד?...?</p> <ul style="list-style-type: none">מהם יעדי ההשכלה האקדמית ויעדי הקריירה שלך לאחר שתסיים את הלימודים בבית הספר? באיזה אופן אתה כעת מוכן טוב יותר לעמוד ביעדים אלה? מה נותר לך להשלים? כיצד אתה מתכנן לבלות את הקיץ שלך?	פרק 5: לאחר סיום הלימודים / מבט לעתיד
---	---------------------------------------

מדדים

ציון 0.0	ציון 1.0	ציון 2.0	ציון 3.0	ציון 4.0	
פסקת פתיחה	ישנה פסקת פתיחה אבל היא נטולת תוכן ממשי	ייתכן ופסקת הפתיחה אינה כה מוצלחת אבל היא מציגה שינויים	יש פתיחה מוצלחת, מציגה את השינויים ומעדכנת את הקורא מה יגיע בהמשך	פסקת פתיחה מוצלחת, מביעה צמיחה ושינוי, מיידעת את הקורא מה יש בהמשך ומציגה משפט מעבר לפסקה הבאה	פסקת פתיחה
פסקאות גוף הטקסט	התלמיד כתב לפחות 2 פסקאות בגוף העבודה והגיב לפחות ל- 3 שאלות מכוונות בכל חלק	התלמיד כתב פסקה נפרדת לכל אחד מהתחומים: תכונות אישיות, חברות בקהילה, עבודה בקבוצת החונכות, סמינרים, למידה בעולם האמיתי, הוראת כישורים ומבט לעתיד. רוב התשובות שלמות	התלמיד כתב פסקה נפרדת לכל אחד מהתחומים: תכונות אישיות, חברות בקהילה, עבודה בקבוצת החונכות, סמינרים, למידה בעולם האמיתי, הוראת כישורים ומבט לעתיד. כל פסקה עונה על הנושא באופן שלם	התלמיד כתב פסקה נפרדת לכל אחד מהתחומים: תכונות אישיות, חברות בקהילה, עבודה בקבוצת החונכות, סמינרים, למידה בעולם האמיתי, הוראת כישורים ומבט לעתיד. כל פסקה עונה על הנושא באופן שלם ובפירוט רב. התלמיד עשה שימוש במעברים	פסקאות גוף הטקסט
עמוד המתאר עריכה ותיקונים	הנרטיב הוא חצי עמוד או פחות. התלמיד השלים טיוטה אחת עם עריכה של אדם אחר או כלל לא הציג עריכה של אדם אחר	הנרטיב הוא חצי עמוד – 1 עמוד. התלמיד השלים כתיבה מוקדמת והכין 2 טיוטות כולל רק עריכה של אדם אחד אחר בלבד	הנרטיב הוא בין עמוד לעמוד וחצי. התלמיד השלים כתיבה מוקדמת והכין 3 טיוטות כולל העריכות של חברים לכיתה והחונך ותיקונים	הנרטיב הוא בן 2 עמודים או יותר. התלמיד השלים כתיבה מוקדמת והכין יותר מ- 3 טיוטות כולל העריכות של חברים לכיתה והחונך ותיקונים	עמוד המתאר עריכה ותיקונים
מרכיבים	נעשה שימוש בפחות ממחצית מהמרכיבים	נעשה שימוש לפחות במחצית מהמרכיבים	נעשה שימוש כמעט בכל המרכיבים	נעשה שימוש בכל המרכיבים הרלבנטיות	מרכיבים

מרכיבים של נרטיב אישי: חלקי דיבור, פיסוק מדויק, שימוש נכון בנושא – פועל, זמנים, מבנה המשפט, הרעיונות מוצגים ברצף לוגי

עשרת המאפיינים של תלקיט מוצלח למצגת סופית

1. התלקיט מכיל פרויקטים מוצלחים הנוגעים לעולם האמיתי.
2. מהתלקיט עולה שהתלמיד בחן וחקר את תחומי העניין, התשוקות והשאיפות שלו.
3. הדוגמאות המחישו את עומק העבודה שבוצעה.
4. התלקיט מציג עבודה קפדנית ומגובשת עבור כל אחד מיעדי הלמידה.
5. הדוגמאות המחישו לחברי הפאנל את מידת הלמידה וההתקדמות מתחילת השנה.
6. התלקיט מאורגן ונראה מקצועי ומסודר.
7. התלקיט מכיל דוגמאות כתיבה רבות.
8. התלקיט מציג התנסויות בעולם האמיתי שהתלמיד חווה.
9. התלקיט מאפשר הצגה ברורה של העבודה שבוצעה.
10. התלמיד מתגאה בתלקיט שלו.

עשרת המאפיינים של תלקיט מוצלח למצגת סופית

- התלקיט מכיל פרויקטים מוצלחים הנוגעים לעולם האמיתי.
- מהתלקיט עולה שהתלמיד בחן וחקר את תחומי העניין, התשוקות והשאיפות שלו.
- הדוגמאות המחישו את עומק העבודה שבוצעה.
- התלקיט מציג עבודה קפדנית ומגובשת עבור כל אחד מיעדי הלמידה.
- הדוגמאות המחישו לחברי הפאנל את מידת הלמידה וההתקדמות מתחילת השנה.
- התלקיט מאורגן ונראה מקצועי ומסודר.
- התלקיט מכיל דוגמאות כתיבה רבות.
- התלקיט מציג התנסויות בעולם האמיתי שהתלמיד חווה.
- התלקיט מאפשר הצגה ברורה של העבודה שבוצעה.
- התלמיד מתגאה בתלקיט שלו.

המכון
לחינוך
דמוקרטי

הערכה

מדריך זה הוא אחד מסדרת מדריכי רשת לבתי ספר שפועלים במודל התחל"ה (התמחות, חונכות, למידה) המבוסס על מודל Big Picture Learning שפותח ברשת בתי ספר בארצות הברית. המודל פועל במטרה לקדם שוויון הזדמנויות בחברה ולבנות גשר בין ההשכלה הפורמלית הנרכשת בבית הספר, לבין המיומנויות וההרגלים הנדרשים להשתלב בסביבות העבודה המשתנות והחדשניות של המאה ה-21. מטרת אלה מושגות באמצעות פריצת חומות בית הספר והפיכת המרחב העירוני-קהילתי-עיסקי לחלק בלתי נפרד ממרחבי הלמידה שפתוחים עבור התלמיד.

המודל הינו מודל בית ספרי תרבותי שלם ובמסגרתו פועלת מגמה לבגרות תחת קורת הגג של משרד החינוך. המודל מפותח ומלווה בשותפות של ג'וינט אשלים והמכון לחינוך דמוקרטי. החוברות מהוות חלק מתוכנית ההכשרה והליווי של המודל, הן מחברות לרציונל של התוכנית, פורשות את עיקרי השפה הבית ספרית במודל ונותנות כלים מעשיים לבעלי התפקידים השונים בבתי הספר.